



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ


**ЗМІЦНЕННЯ МІСЦЕВОЇ
ФІНАНСОВОЇ ІНІЦІАТИВИ**

**ЩОМІСЯЧНИЙ МОНІТОРИНГ
ОСНОВНИХ ІНДИКАТОРІВ
БЮДЖЕТНОЇ ТА БАНКІВСЬКОЇ
СИСТЕМ УКРАЇНИ
СТАНОМ НА 01.05.2011**

«Моніторинг основних індикаторів бюджетної та банківської систем України» є щомісячним виданням, підготовленим за даними офіційної статистики. Він містить стислий аналіз та підбірку графіків і діаграм, які ілюструють основні зміни, що відбуваються у бюджетній та банківській системах України.

Цей продукт підготовлено за підтримки Американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст продукту є відповідальністю Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) і не обов'язково збігається з поглядами USAID або уряду США.

вул. Борисоглібська, 15В, 2-й поверх,
м. Київ, 04070, Україна
Тел.: (044) 353-58-68, 492-97-80/81
Факс: (044) 492-97-83



Зміст

Моніторинг виконання Зведеного, Державного і місцевих бюджетів України	4
Доходи державного бюджету.....	7
Доходи місцевих бюджетів	14
Дефіцит державного бюджету	28
Видатки зведеного бюджету	31
Видатки державного бюджету	34
Видатки місцевих бюджетів	47
Тенденції розвитку банківської системи України	52
Банківська система.....	54

Моніторинг виконання Зведеного, Державного і місцевих бюджетів України

- Виконання дохідної частини зведеного та державного бюджетів у квітні 2011 року продовжило тенденцію, що склалася з початку року, а саме – в цілому щодо річного бюджету обсяг доходів зафіксовано на рівні більшому, ніж планувалось. Так, **за перші чотири місяці до державного бюджету надійшло майже третина коштів, запланованих на рік (31,9 %) (див. графік 2).** Причому позитивним моментом є те, що такі темпи приросту дохідної частини бюджету сталися внаслідок зростання економіки, адже воно було забезпечено зростанням основних податкових надходжень: ПДВ (+ 29,7 %), податку на прибуток підприємств (+ 35,7 %), акцизного збору (+ 25,4 %), податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції (+ 39,3 %) тощо.

Серед особливостей виконання бюджету **можна відмітити суттєве збільшення обсягів відшкодування податку на додану вартість, які порівняно з минулим роком зросли більш як удвічі** та становили 12,3 млрд. грн.

У розрізі окремих дохідних джерел напружена ситуація з виконанням річного планового показника складається щодо надходжень акцизного податку з вироблених в Україні товарів (рівень виконання 21,1 %) та зборів за спеціальне використання природних ресурсів (рівень виконання 18,6 %).

- Завдяки підвищенню рівня виконання доходів бюджету **збільшився також і рівень виконання річного плану видатків**, який становить по зведеному бюджету 28,6 %, або на 2,7 в. п. вище за відповідний показник попереднього року (по державному – 28,7 %, або на 3,1 в. п. вище, див. графік 38).

Хоча відбулося номінальне збільшення видатків за усіма напрямками, спостерігається досить нерівномірний розподіл додаткових обсягів. У результаті структура видатків **зведеного бюджету змінилася: зменшилися частки видатків майже за усіма напрямками на користь збільшення соціального захисту та соціального забезпечення** (див. діаграму 17).

Найсуттєвішого зменшення у структурі видатків зведеного бюджету зазнали **видатки на економічну діяльність** (–0,9 в. п.). Це пов'язано із відсутністю у державному бюджеті 2011 року видатків на компенсацію НАК «Нафтогаз України» різниці між цінами закупівлі імпортованого природного газу та його реалізації для забезпечення тепlopостачання населенню (3,4 млрд. грн. у 2010 р.).

Структура видатків державного бюджету характеризується такими головними ознаками. Хоча частка видатків соціального спрямування порівняно з докризовим 2008 роком зменшилася на 2,0 в. п., проте їх обсяг збільшився. Водночас лівова їх частина (93,0 %) припадає на **соціальний захист пенсіонерів**. Для порівняння, в окремих країнах Євросоюзу частка видатків на соціальний захист пенсіонерів у 2009 р. становила: 2,4 % у Литві, 7,6 % в Угорщині, 9,7 % у Словенії та 11,0 % у Франції. В Україні на той час вона складала 19,8 %. Це ще раз підтверджує актуальність проведення пенсійної реформи в Україні та нагальну потребу зменшення навантаження пенсійних виплат на бюджет.

Частка видатків на обслуговування державного боргу збільшилася на 2,3 в. п. і займає 6,3 % усіх видатків державного бюджету.

На інші видатки, що є необхідними для забезпечення кращих умов життєдіяльності та розвитку людини, держава наразі може виділяти значно менші обсяги видатків (наприклад, частка видатків на охорону навколишнього природного середовища становить 0,5 %, наукові дослідження – 2,3 %).

Водночас позитивним фактором є **суттєве покращання фінансування капітальних видатків**: 14,7 % планового річного обсягу, або майже удвічі вищий показника, ніж у минулому році. Це сприятиме підвищенню ефективності використання бюджетних коштів, оскільки саме капітальні видатки потребують тривалих тендерних процедур перед початком їх здійснення.

Вище ніж середній рівень виконання річного плану (28,7 %) було профінансовано видатки таких основних головних розпорядників коштів державного бюджету:

- **Державної служби автомобільних доріг**, зокрема на розвиток мережі й утримання автомобільних доріг загального користування – 74,5 %, аналогічну субвенцію місцевим бюджетам – майже 50,0 %;
- **Міністерства соціальної політики** завдяки стовідсотковому виконанню видатків на щорічну разову грошову допомогу ветеранам війни та жертвам нацистських переслідувань, яка здійснюється у травні, та високому рівню виконання видатків на покриття дефіциту Пенсійного фонду;
- **Міністерства освіти і науки, молоді та спорту**;
- **Національної академії аграрних наук та Національної академії наук України**;
- **Міністерства енергетики та вугільної промисловості**, зокрема на підтримку вугледобувних підприємств щодо часткового покриття витрат із собівартості готової товарної вугільної продукції – 40,5 %.

Поряд з цим видатки **Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства** виконані лише на **10,3 % планового річного обсягу**. За звітний період не розпочиналось виконання бюджетних програм з реалізації програми «Питна вода», а також пілотних проектів у сфері житлово-комунального господарства, що займають майже 60,0 % усіх видатків цього Міністерства. **Національна академія медичних наук, Міністерство аграрної політики та продовольства і Національне агентство з питань підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу та реалізації інфраструктурних проектів** також мають не такі високі рівні виконання річного плану – **19,2 %, 17,4 % та 11,8 % відповідно**.

Дефіцит бюджету профінансовано на рівні, що відповідає минулорічному – 10,0 % від запланованого річного обсягу. Водночас відмінністю є те, що запозичення здійснені на рівні 40,8 % річного плану, або в 1,7 раза більшому, ніж у минулому році. Із загального їх обсягу 75,2 % спрямовано на погашення боргу, а також збільшення статутного капіталу НАК «Нафтогаз України» і ПАТ «Родовід Банк».

Характерною ознакою поточного року є **високий рівень виконання надходжень від приватизації державного майна завдяки продажу Укртелекому (56,3 %** річного планового обсягу).

На краще змінилася тенденція щодо використання запозичень. Так, у минулому році майже усі 3,9 млрд. грн., спрямованих на покриття дефіциту, було використано на поточні видатки. У поточному ж році **при дефіциті загального фонду у сумі 4,7 млрд. грн. капітальні видатки становили 2,1 млрд. грн.**

Виконання річного плану доходів місцевих бюджетів за чотири місяці 2011 року становить 30,3 %, що перевищує відповідне значення 2010 року, однак дещо нижче за показники виконання плану докризового періоду.

Головною відмінністю виконання дохідної частини **у квітні** стало певне **уповільнення темпів зростання** (див. графік 14) та нехарактерне для останніх років, крім показника 2006-го року, **зменшення надходжень порівняно з березнем** (див. графік 12).

Одним із чинників уповільнення стало **скорочення майже удвічі доходів від операцій з капіталом** (див. графік 31). Також негативний вплив на дохідну базу місцевих бюджетів мало скасування податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів, передбачене Податковим кодексом України. Протягом перших чотирьох місяців 2011 року до місцевих бюджетів надходили збори за першу реєстрацію транспортного засобу, а також податок з власників транспортних засобів, нарахований за попередній рік, які разом склали 320,5 млн. грн. (на 43,4 % менше, ніж у 2010 році).

Водночас **на 9,5 % зросли надходження від податку з доходів фізичних осіб та на 11,5 % – від плати за землю.**

Зазначимо також, що унаслідок зарахування до **місцевих податків і зборів** надходжень від сплати єдиного податку їх **обсяги збільшились у понад три рази** (див. графік 20) (навіть попри скасування значної кількості місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України). Проте у квітні порівняно з березнем 2011 року цих надходжень було на 13,1 % менше.

- **Обсяги видатків місцевих бюджетів зросли на 27,5 %** (див. графік 59).

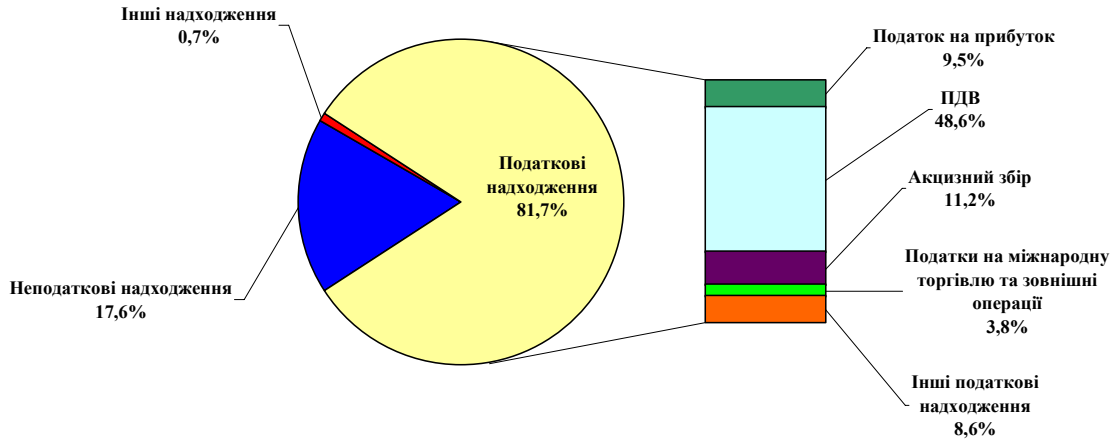
Традиційно більшість видатків місцевих бюджетів спрямовувалися на соціально-культурну сферу. Однак у квітні спостерігалось зменшення їх обсягів щодо показника березня. Зазначимо, що така ситуація відмічається щорічно через закінчення опалювального сезону та зменшення видатків на оплату комунальних послуг та енергоносіїв бюджетних установ.

Більше ніж удвічі збільшилися видатки на економічну діяльність, ЖКГ та охорону навколишнього середовища. Основними статтями, що демонстрували зростання з початку року, були видатки на будівництво (зросли у 9 разів), на сільське господарство (у 3,6 рази), на охорону навколишнього середовища (у 4,7 рази), на житлово-комунальне господарство (у 1,5 рази).

Доходи державного бюджету

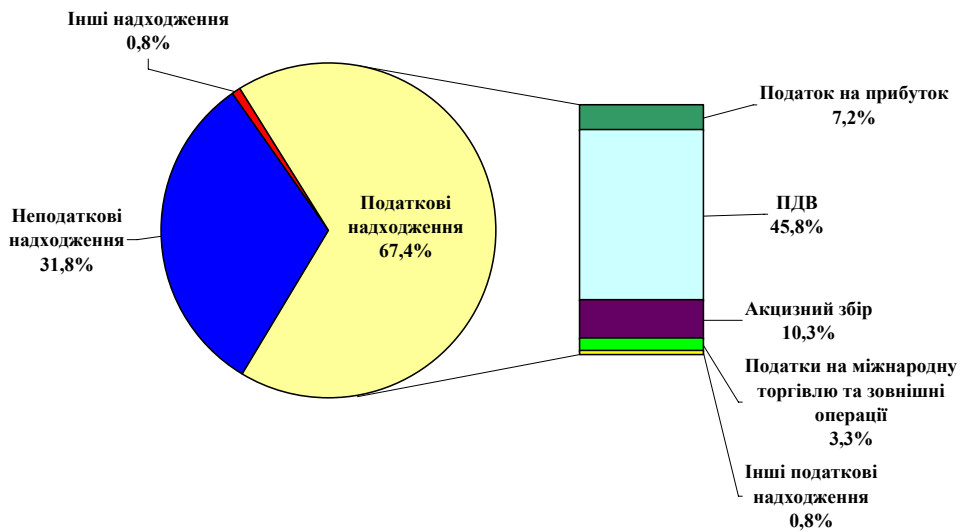
Діаграма 1

Структура доходів державного бюджету за квітень 2011 року



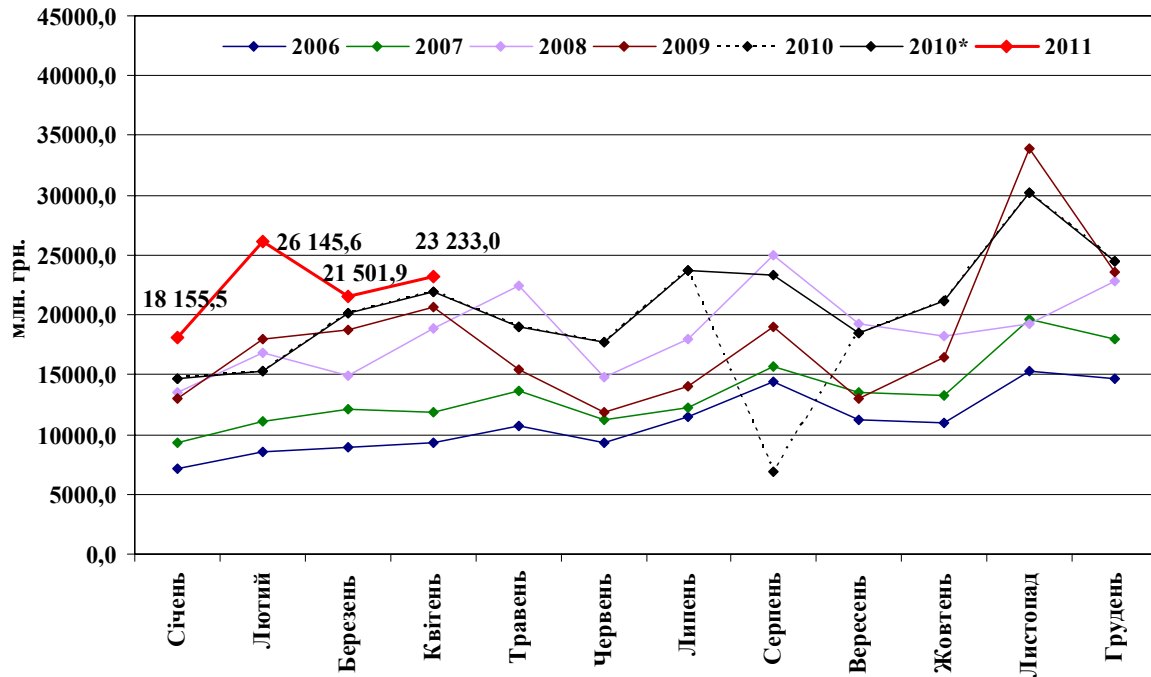
Діаграма 2

Структура доходів державного бюджету за квітень 2010 року



Графік 1

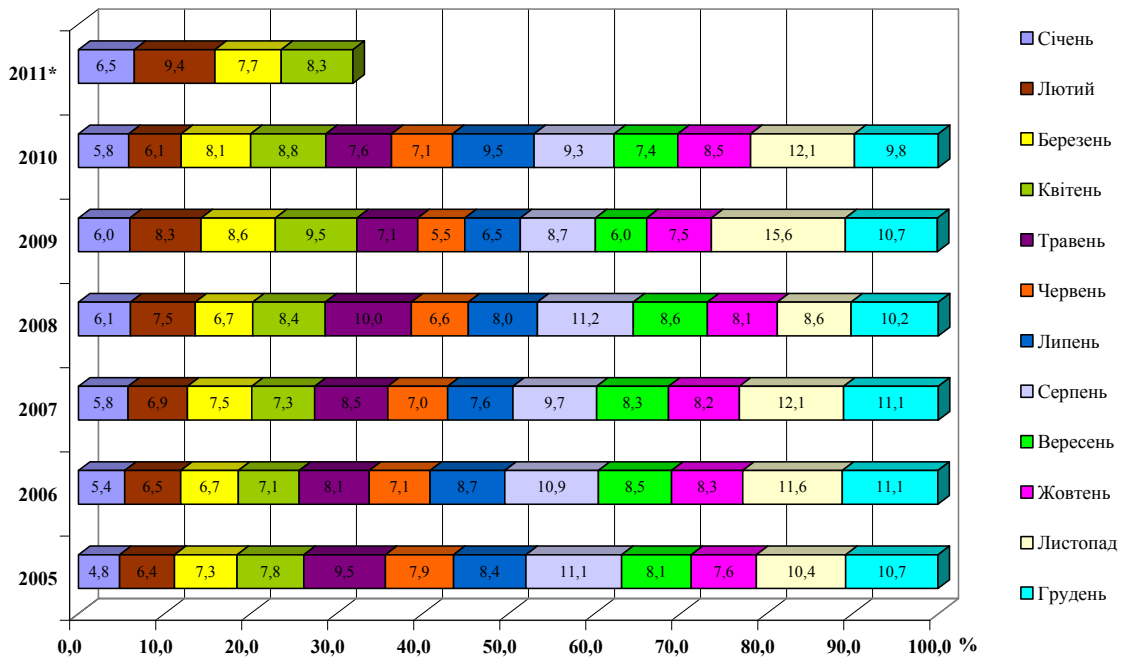
Динаміка щомісячних надходжень до державного бюджету в 2006–2011 роках (без міжбюджетних трансфертів)



*без урахування суми заборгованості з відшкодування ПДВ в обсязі 16,4 млрд. грн.

Діаграма 3

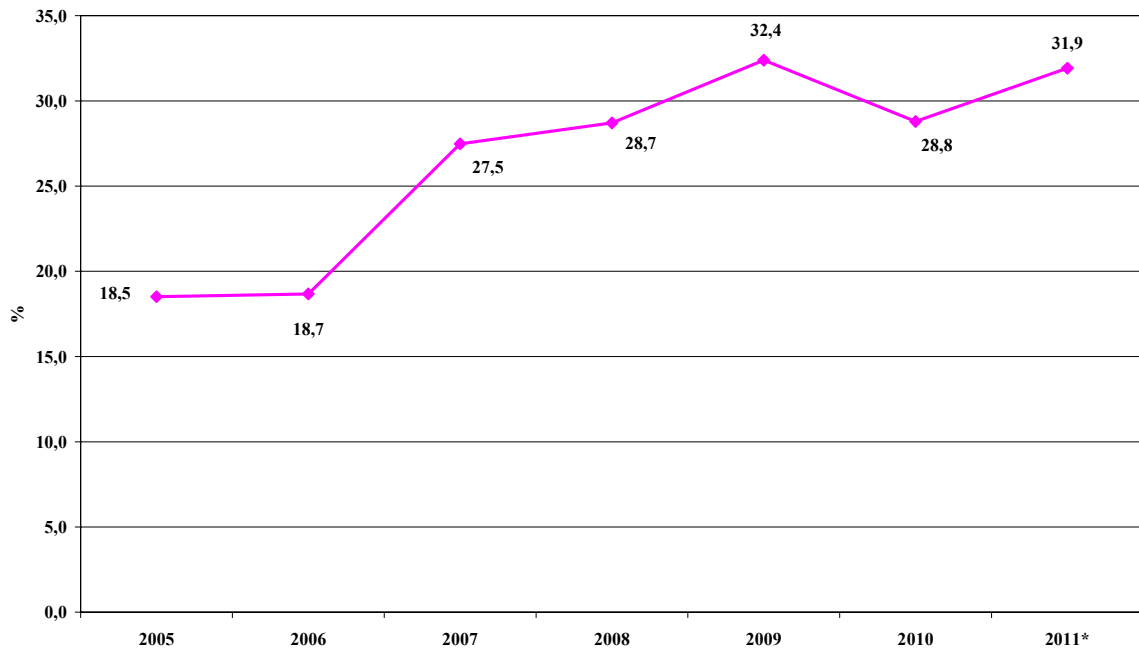
Динаміка часток щомісячних надходжень до державного бюджету у річному обсязі за 2006–2011 роки



* Частка доходів визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

Графік 2

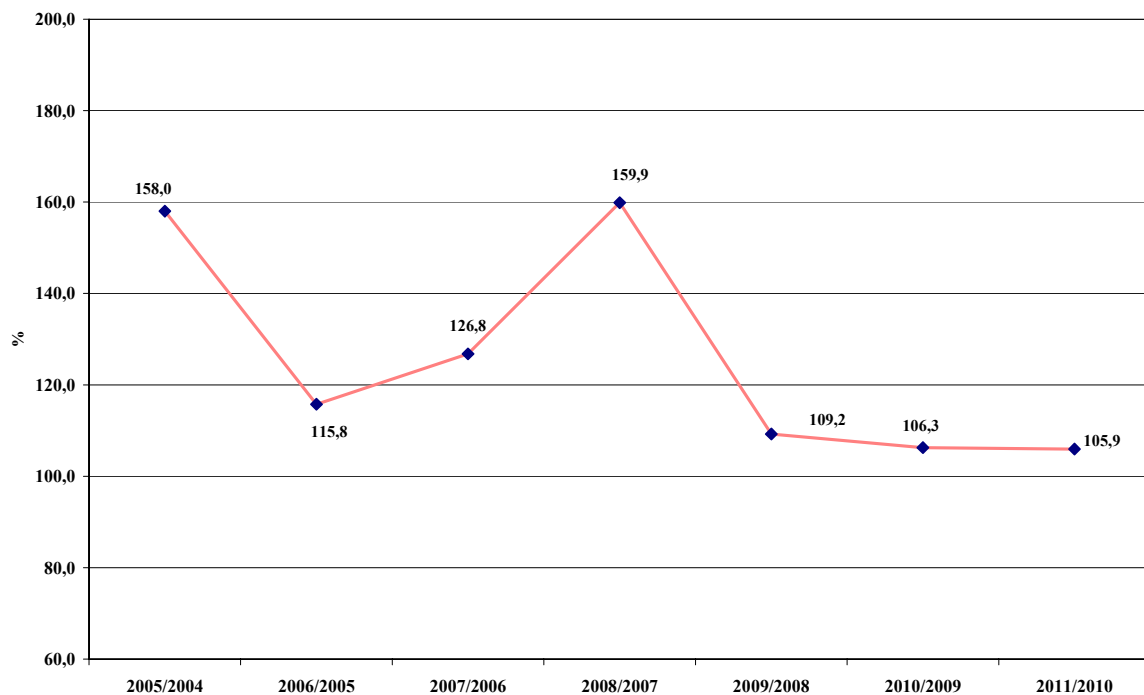
Динаміка частки доходів державного бюджету у річному обсязі за січень – квітень 2006–2011 років



* Частка доходів визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

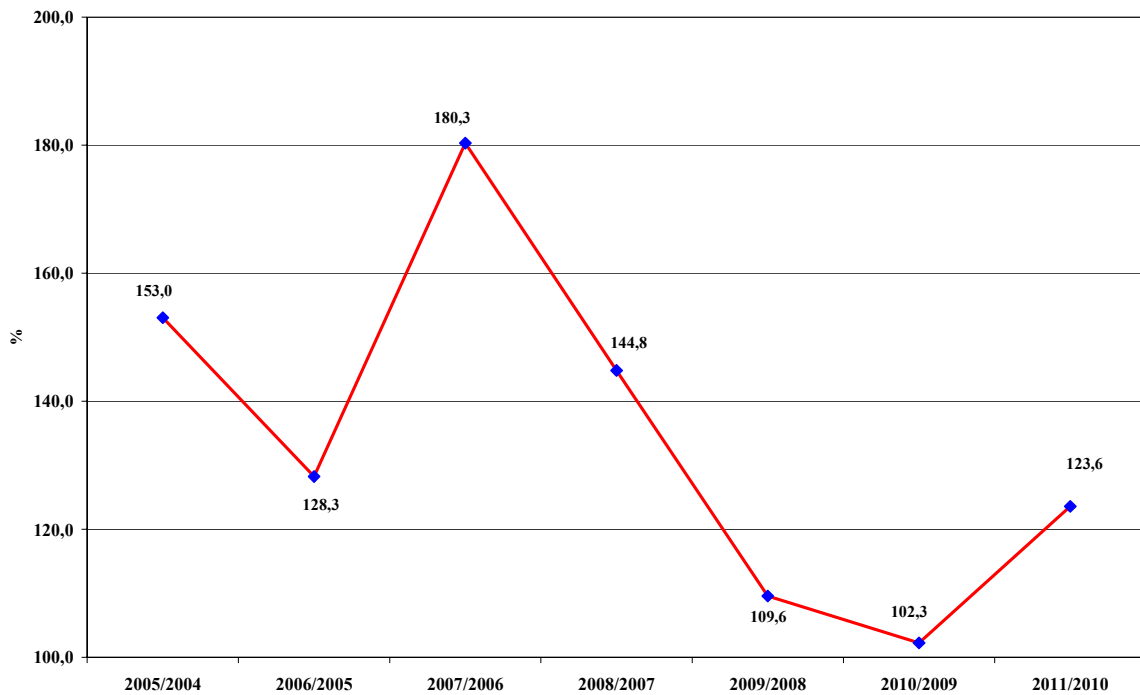
Графік 3

Динаміка темпу зростання доходів державного бюджету за квітень 2006–2011 років



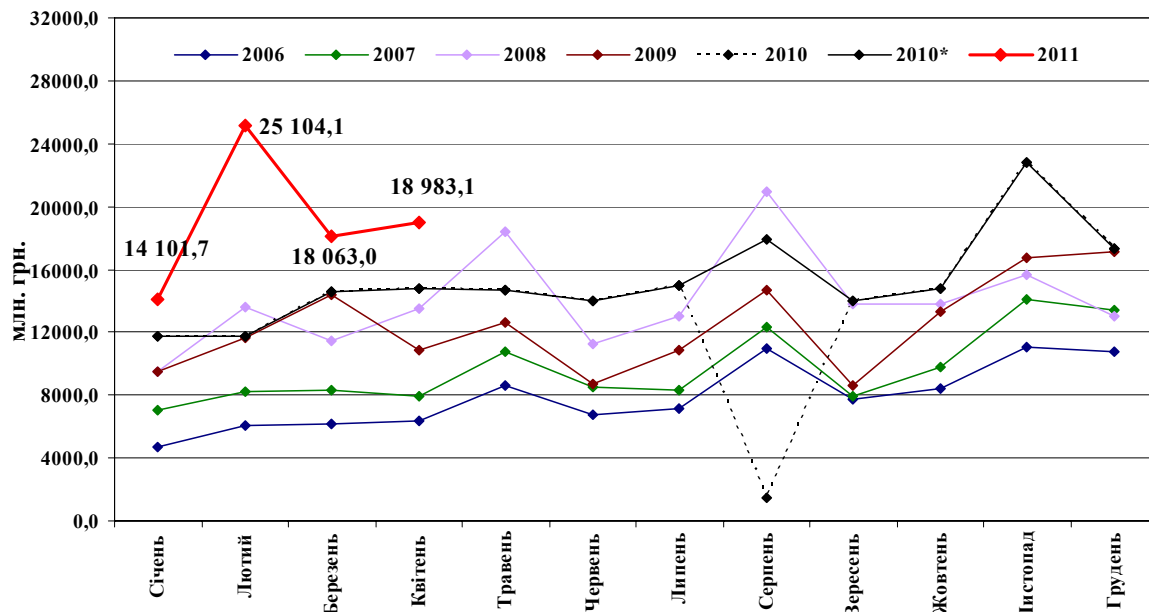
Графік 4

Динаміка темпу зростання доходів державного бюджету за січень – квітень 2006–2011 років



Графік 5

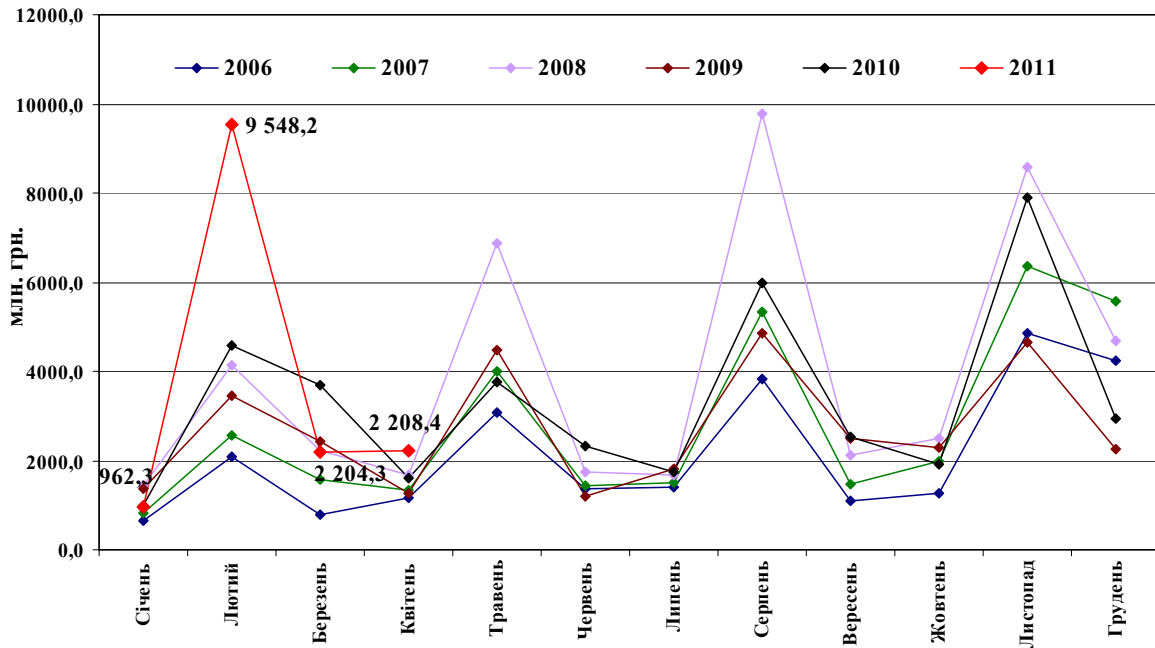
Динаміка щомісячних податкових надходжень до державного бюджету в 2006–2011 роках



*без урахування суми заборгованості з відшкодування ПДВ в обсязі 16,4 млрд. грн.

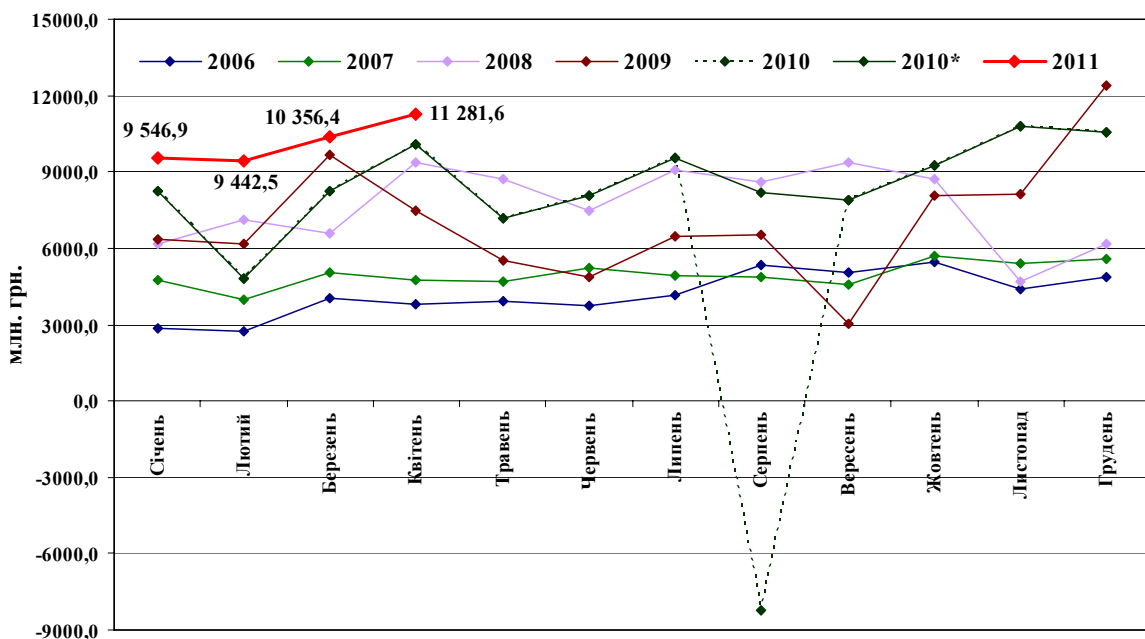
Графік 6

Динаміка щомісячних надходжень податку на прибуток до державного бюджету в 2006–2011 роках



Графік 7

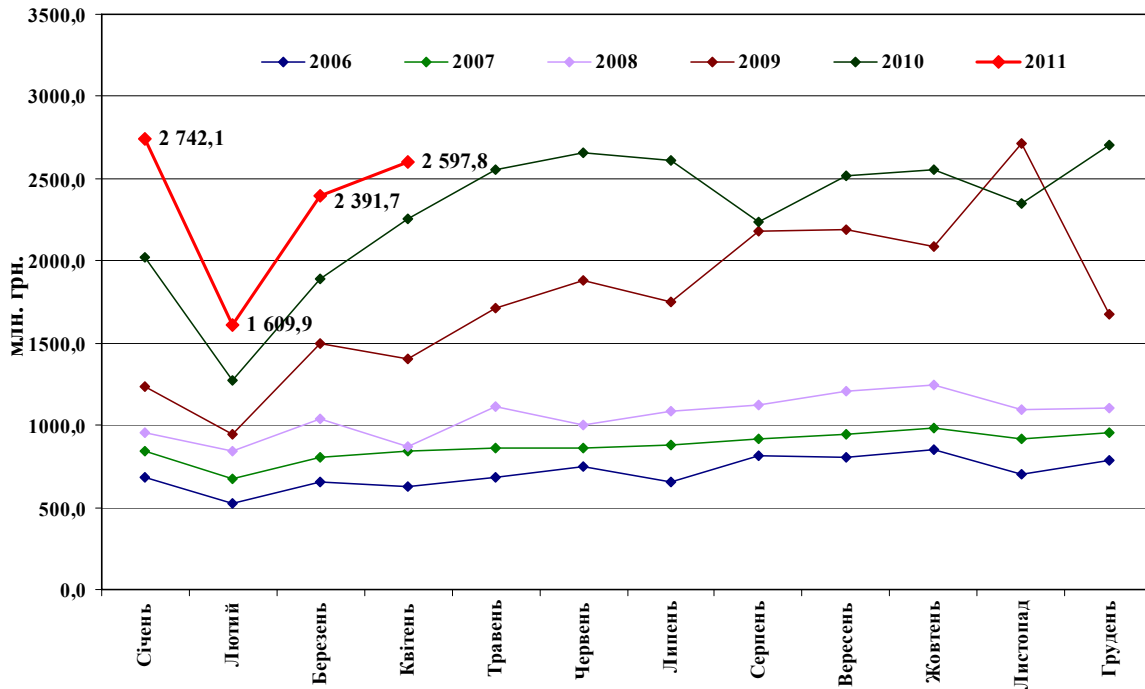
Динаміка щомісячних надходжень податку на додану вартість до державного бюджету в 2006–2011 роках



*без урахування суми заборгованості з відшкодування ПДВ в обсязі 16,4 млрд. грн.

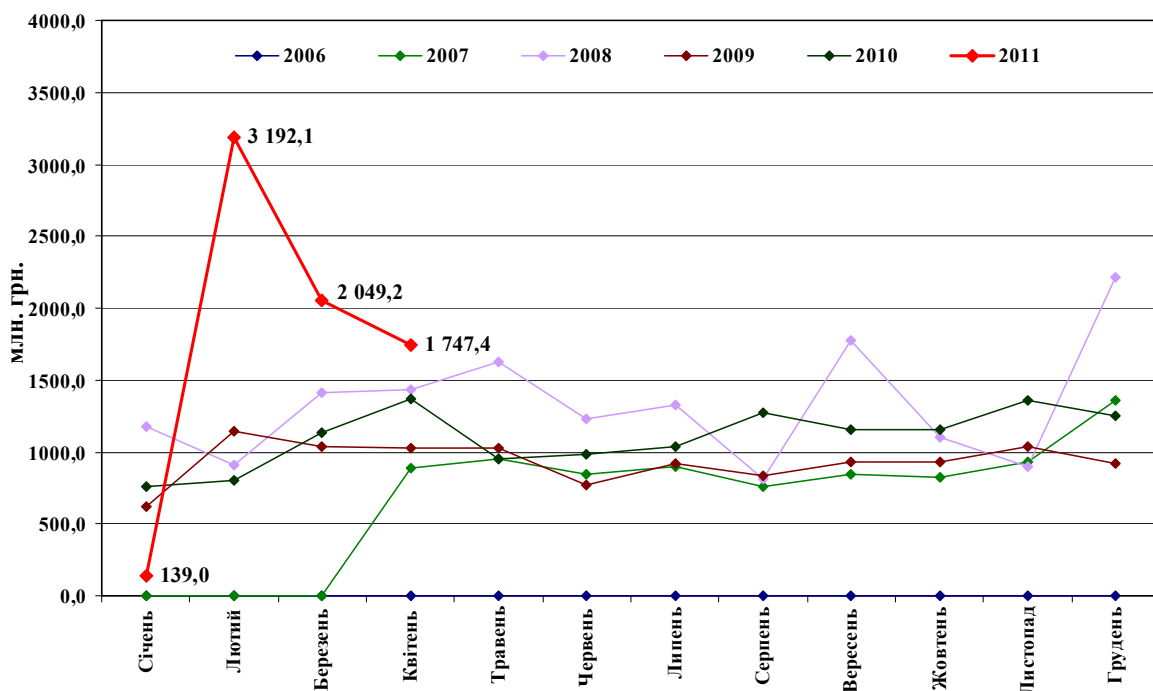
Графік 8

Динаміка щомісячних надходжень акцизного збору до державного бюджету в 2006–2011 роках



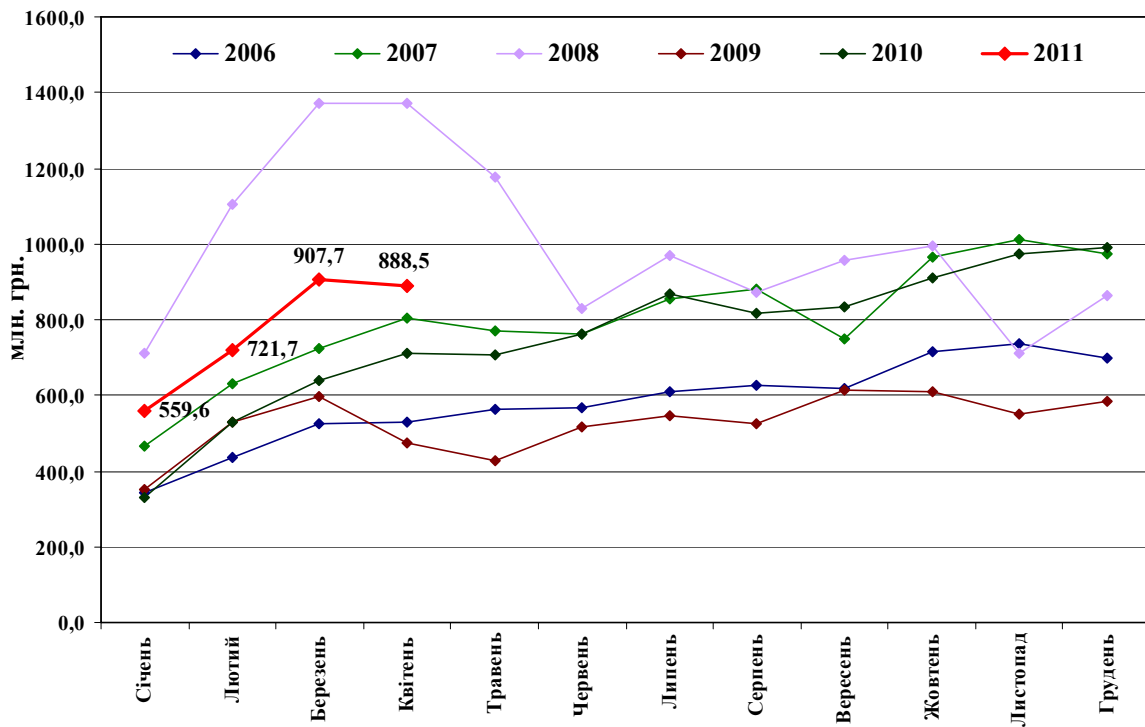
Графік 9

Динаміка щомісячних надходжень рентної плати, зборів на паливно-енергетичні ресурси до державного бюджету в 2006–2011 роках



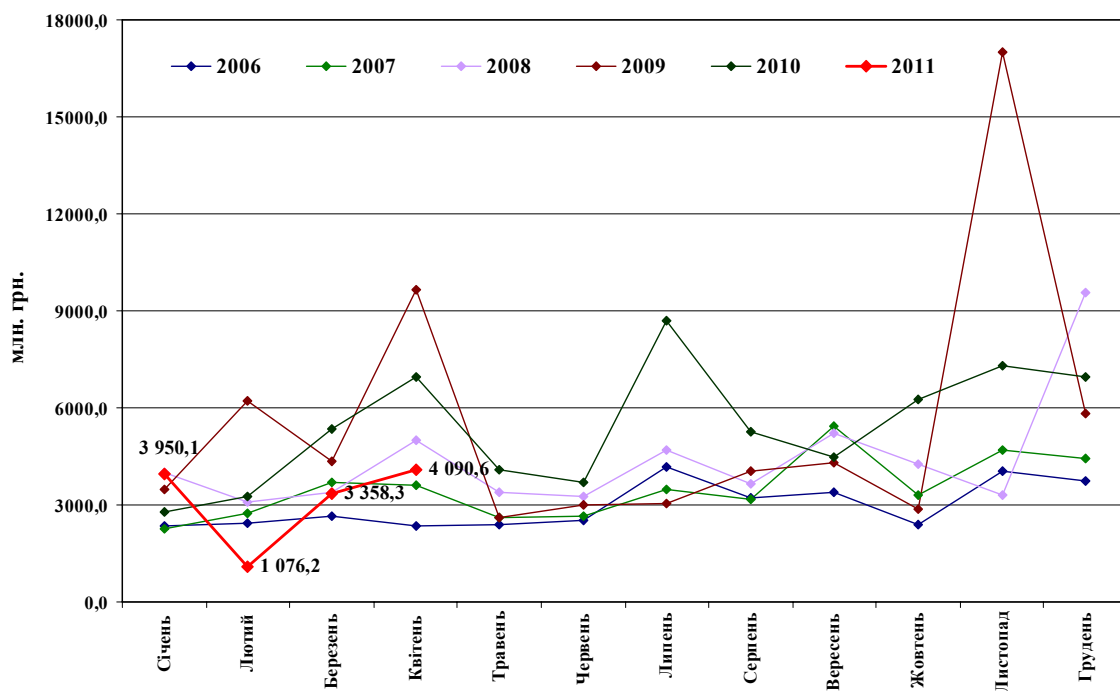
Графік 10

Динаміка щомісячних надходжень податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції до державного бюджету в 2006–2011 роках



Графік 11

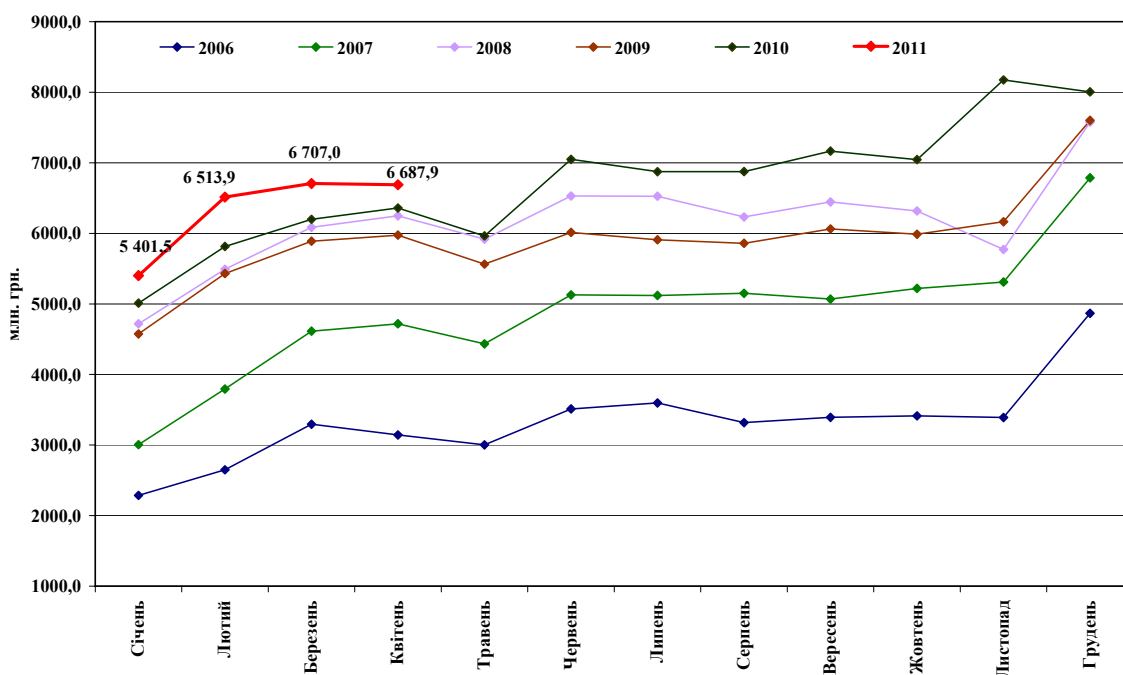
Динаміка щомісячних неподаткових надходжень до державного бюджету в 2006–2011 роках



Доходи місцевих бюджетів

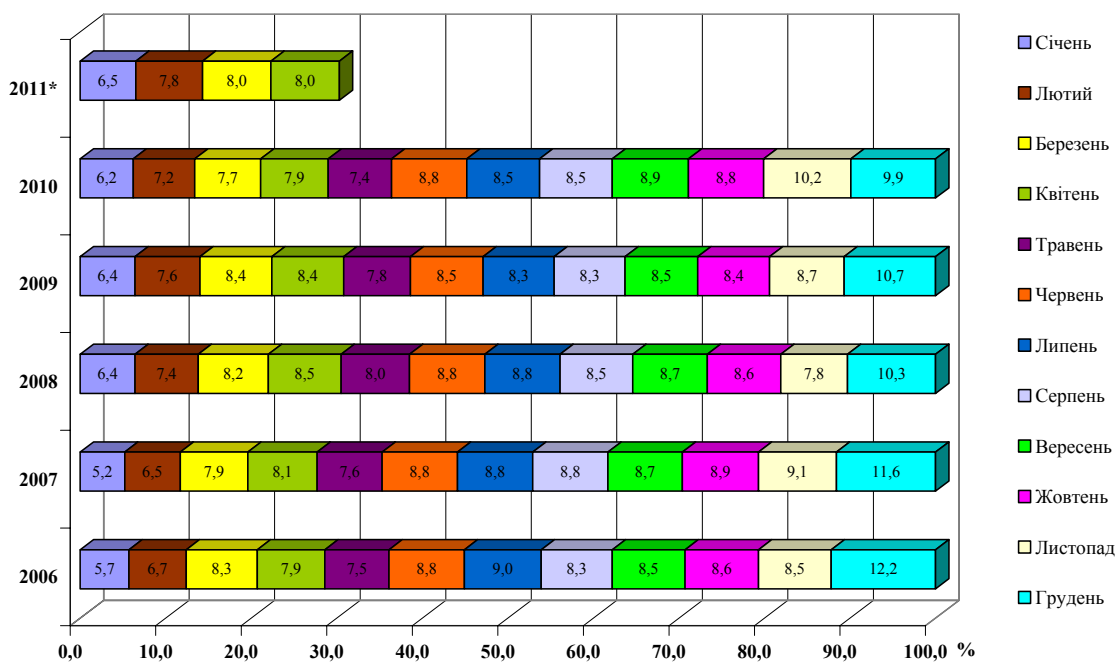
Графік 12

Динаміка щомісячних надходжень до місцевих бюджетів (без міжбюджетних трансфертів) у 2006–2011 роках



Діаграма 4

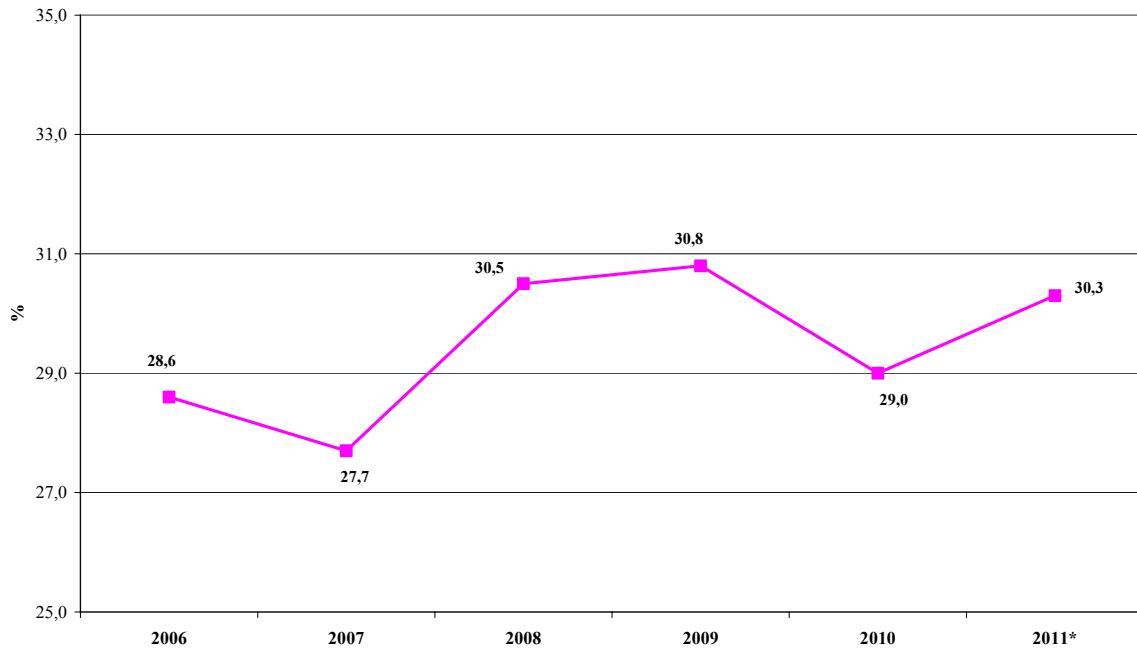
Динаміка часток щомісячних надходжень до місцевих бюджетів у річному обсязі за 2006–2011 роки



* Частка доходів визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

Графік 13

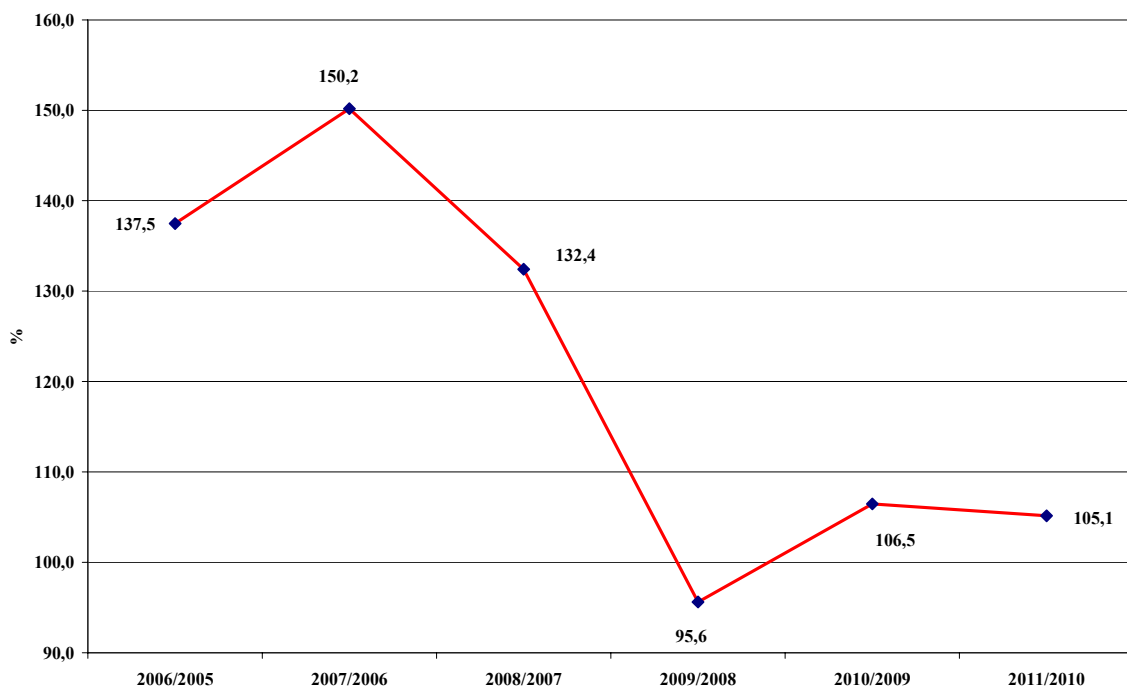
Динаміка частки доходів місцевих бюджетів у річному обсязі за січень – квітень 2006–2011 років



* Частка доходів визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

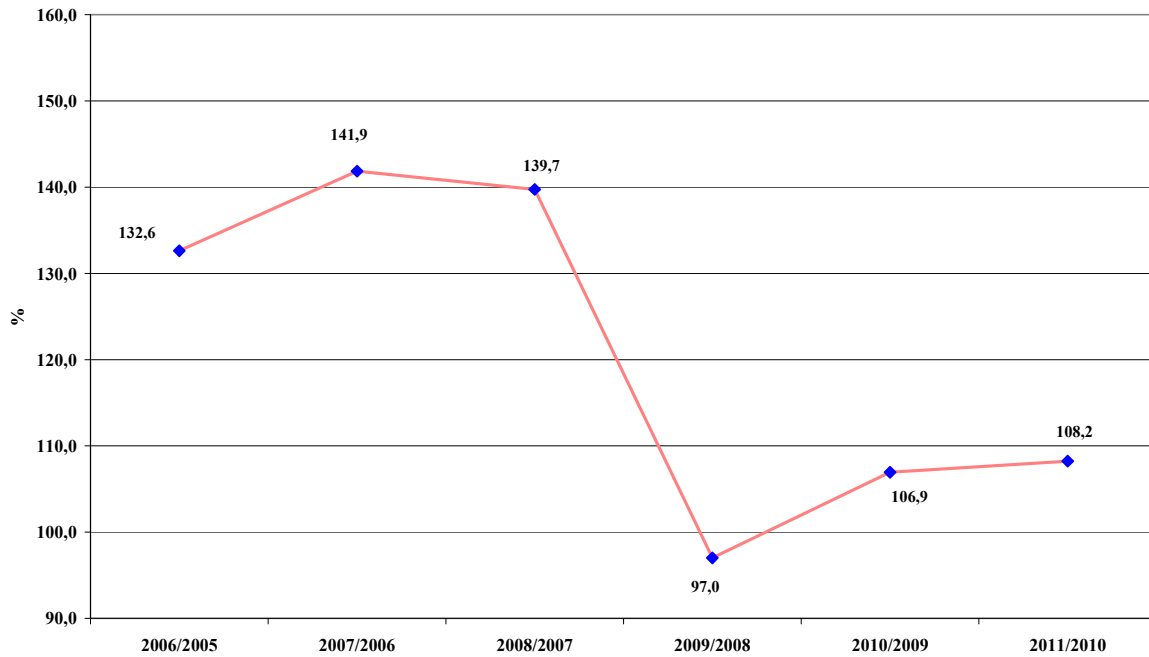
Графік 14

Динаміка темпу зростання доходів місцевих бюджетів за квітень 2006–2011 років



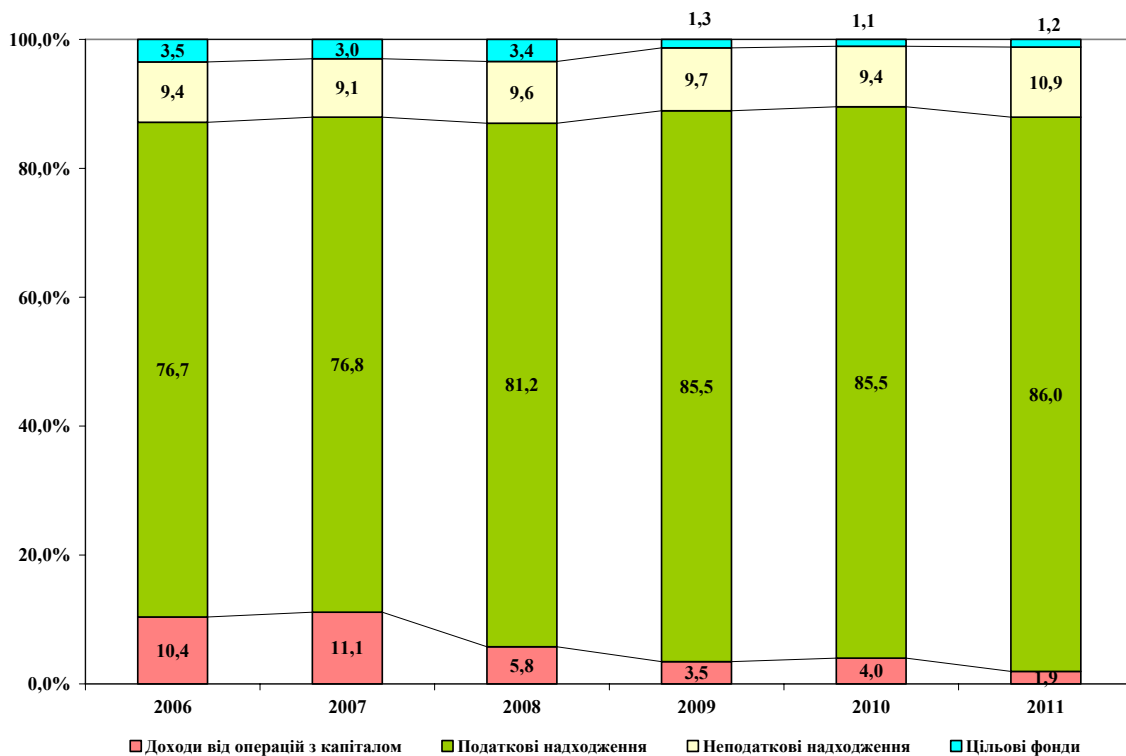
Графік 15

Динаміка темпу зростання доходів місцевих бюджетів за січень – квітень 2006–2011 років



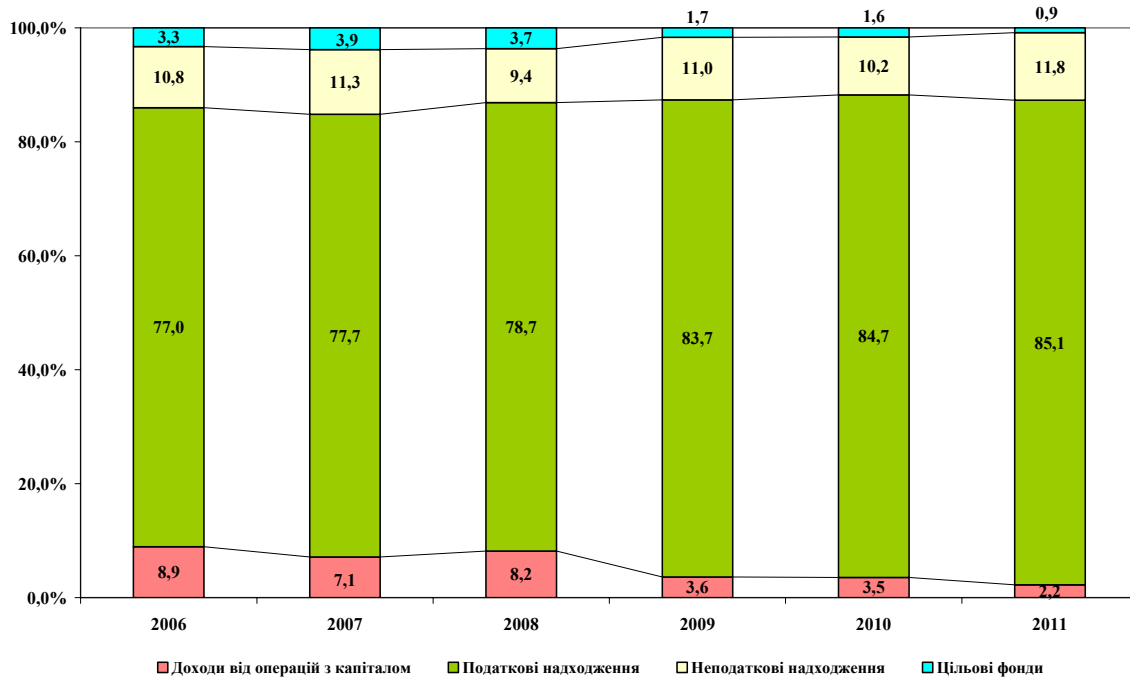
Діаграма 5

Динаміка структури надходжень до місцевих бюджетів у квітні 2006–2011 років



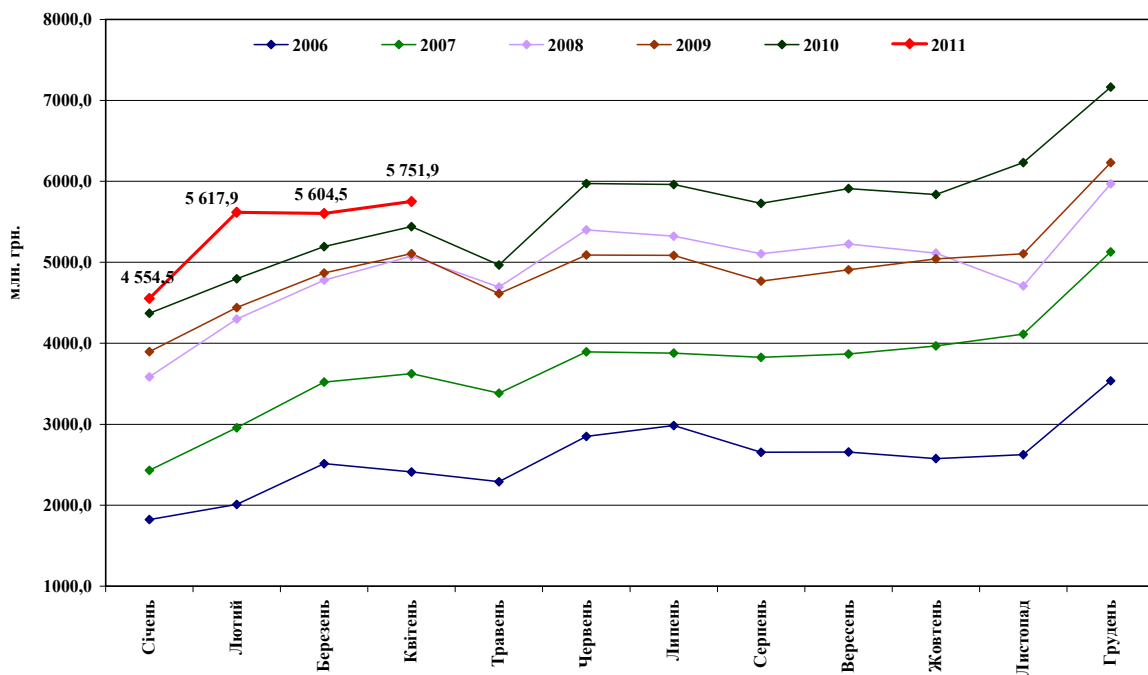
Діаграма 6

Динаміка структури надходжень до місцевих бюджетів у січні – квітні 2006–2011 років



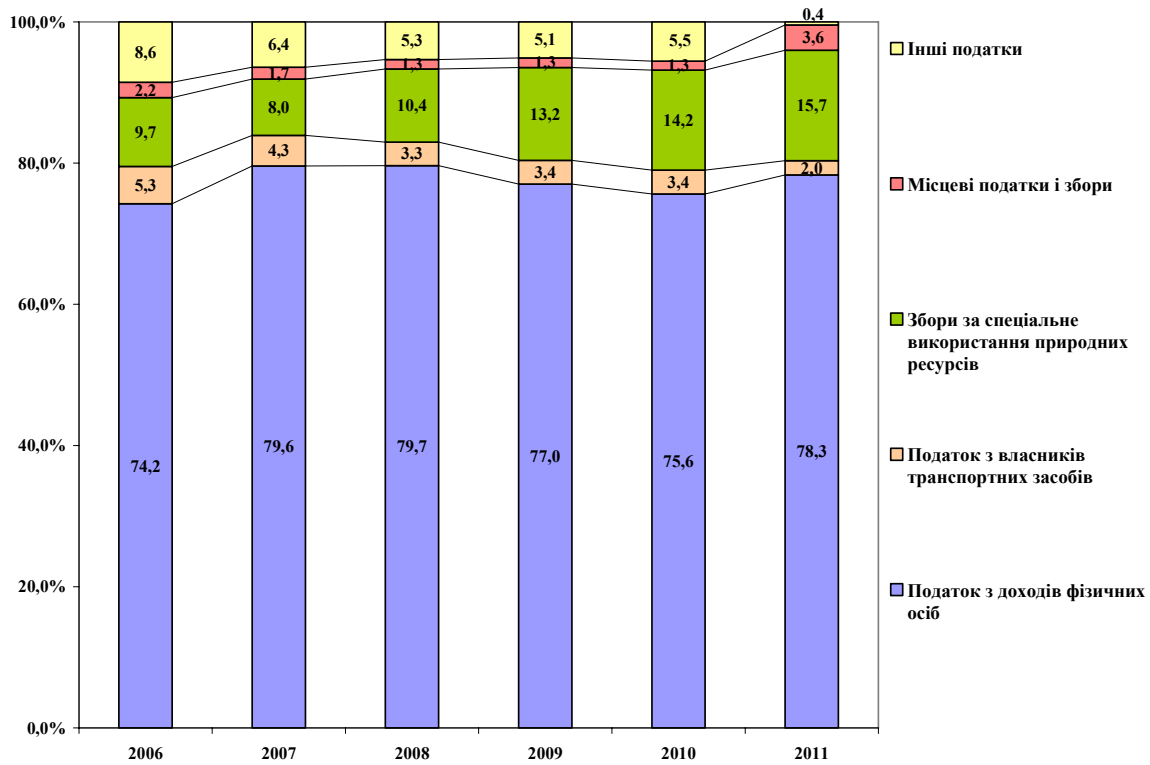
Графік 16

Динаміка щомісячних податкових надходжень до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках



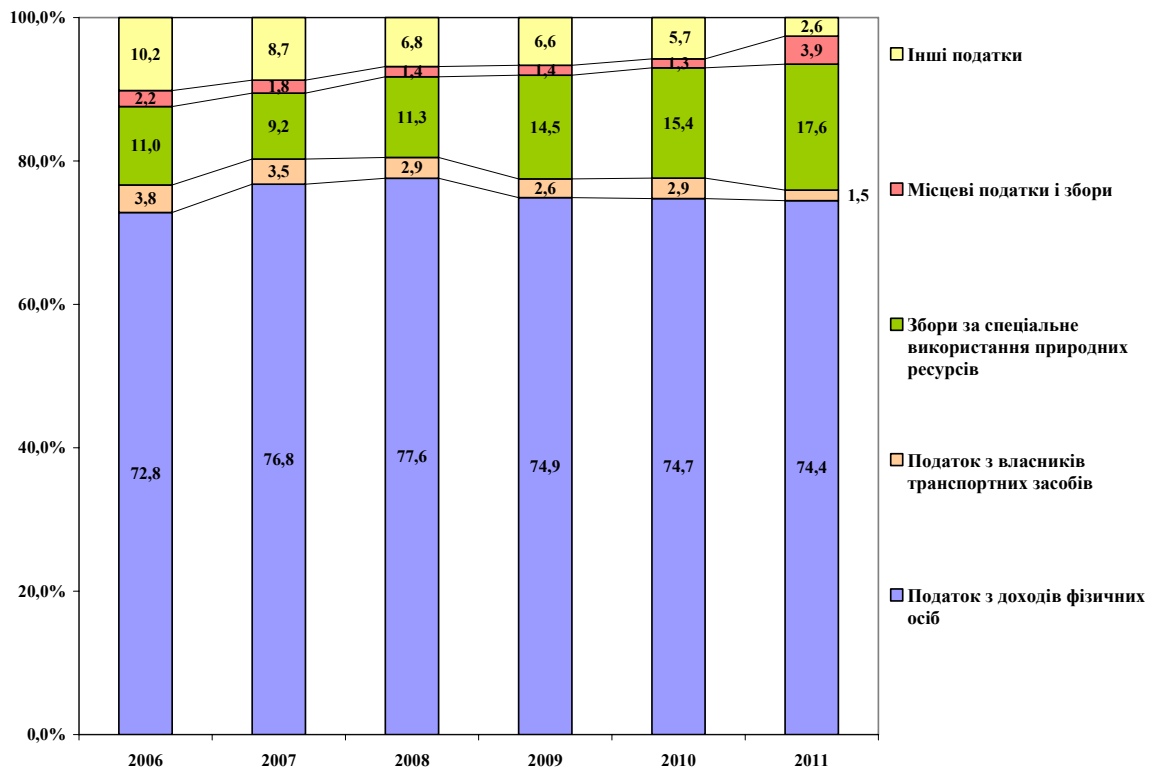
Діаграма 7

Динаміка структури податкових надходжень до місцевих бюджетів у квітні 2006–2011 років



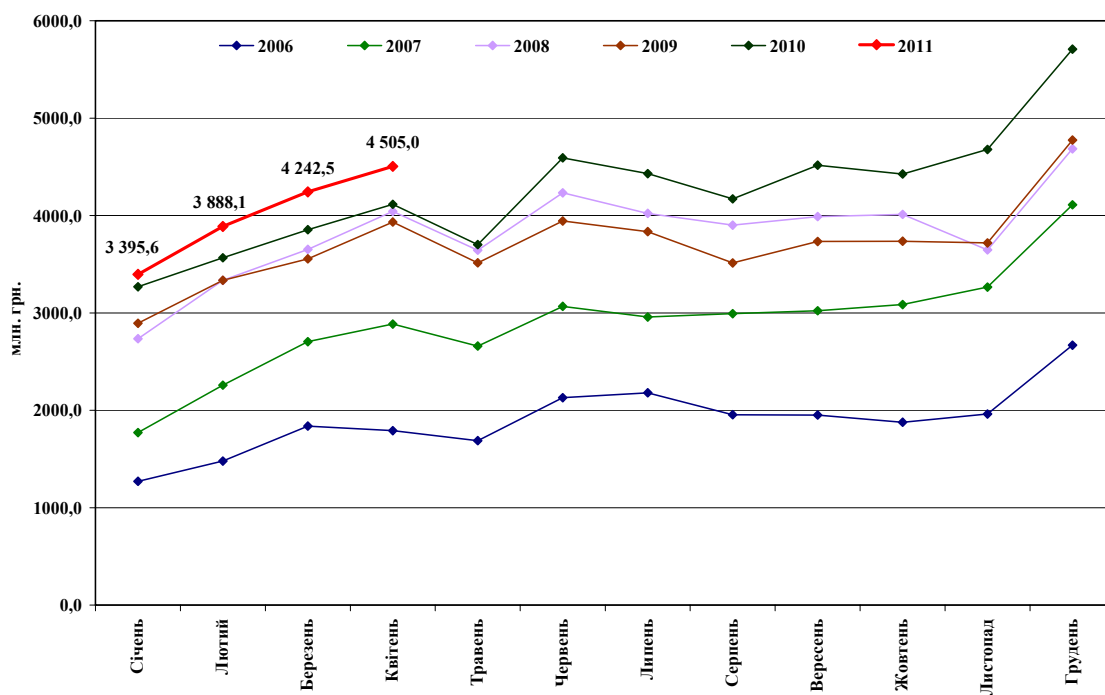
Діаграма 8

Динаміка структури податкових надходжень до місцевих бюджетів у січні – квітні 2006–2011 років



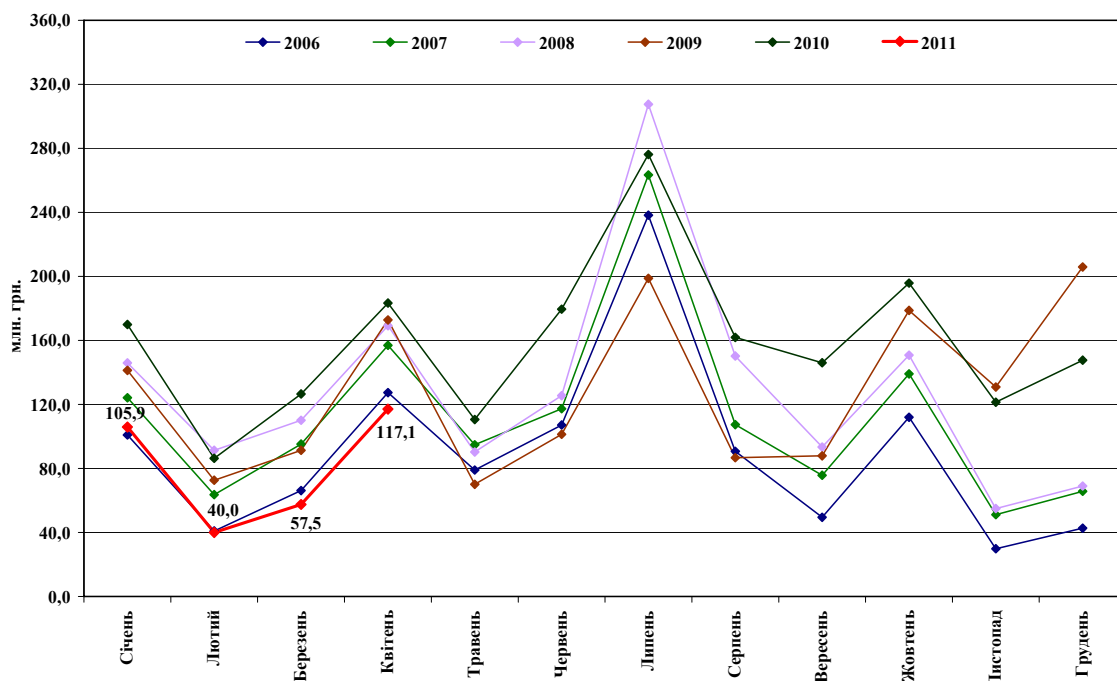
Графік 17

Динаміка щомісячних надходжень податку з доходів фізичних осіб до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках



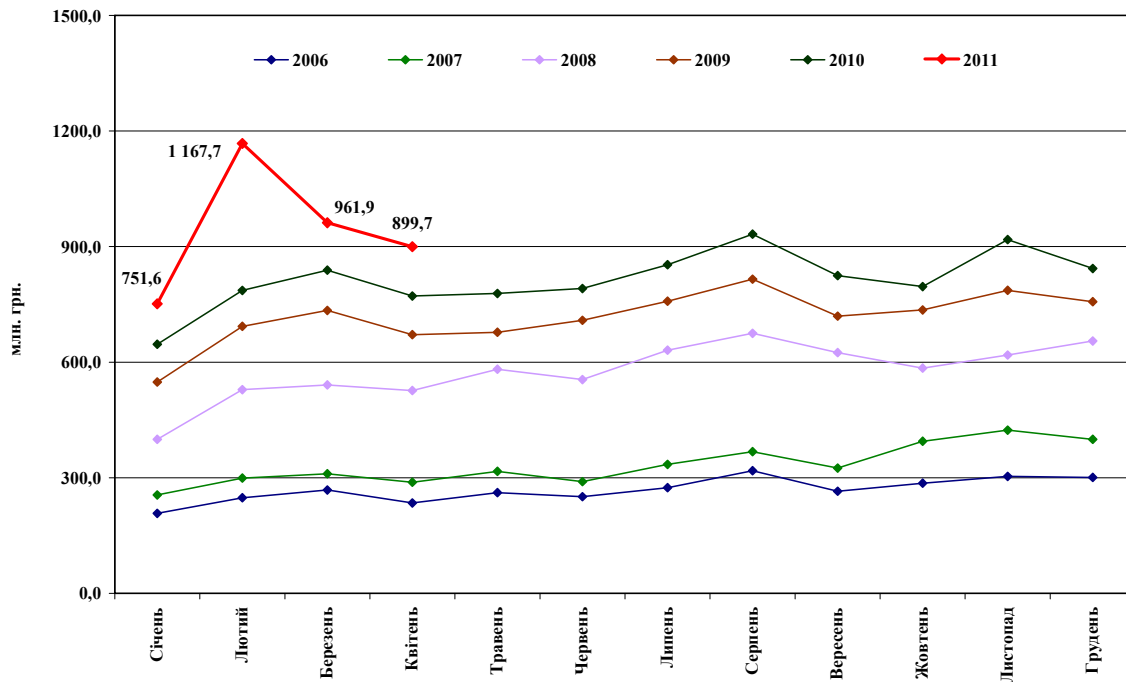
Графік 18

Динаміка щомісячних надходжень податку з власників транспортних засобів до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках



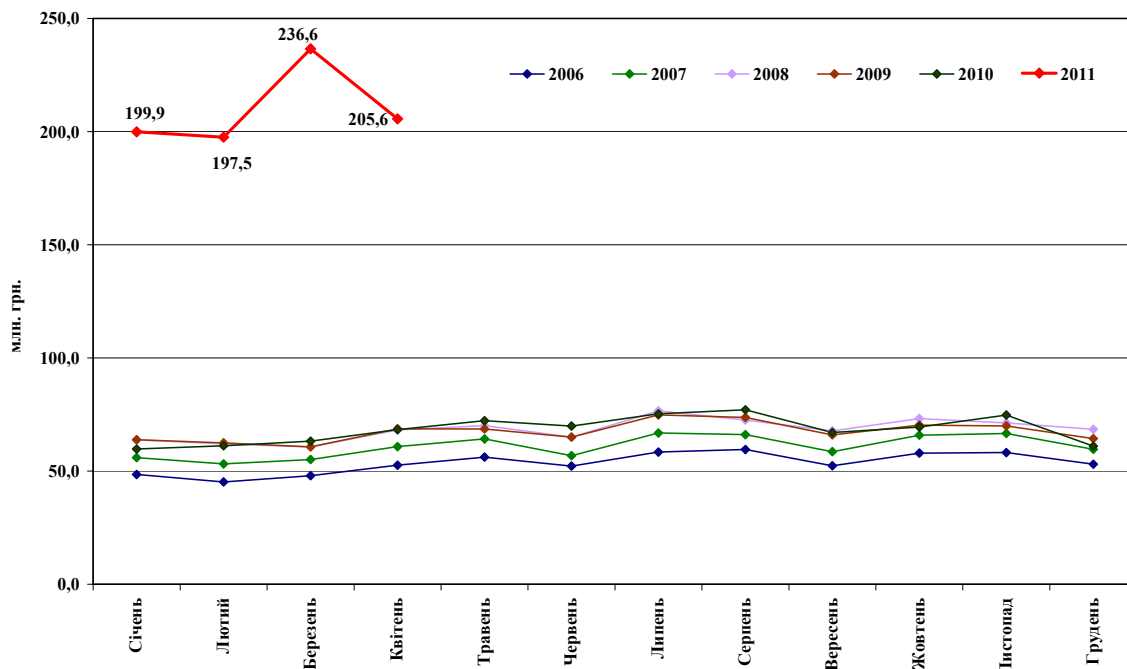
Графік 19

Динаміка щомісячних надходжень зборів за спеціальне використання природних ресурсів до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках



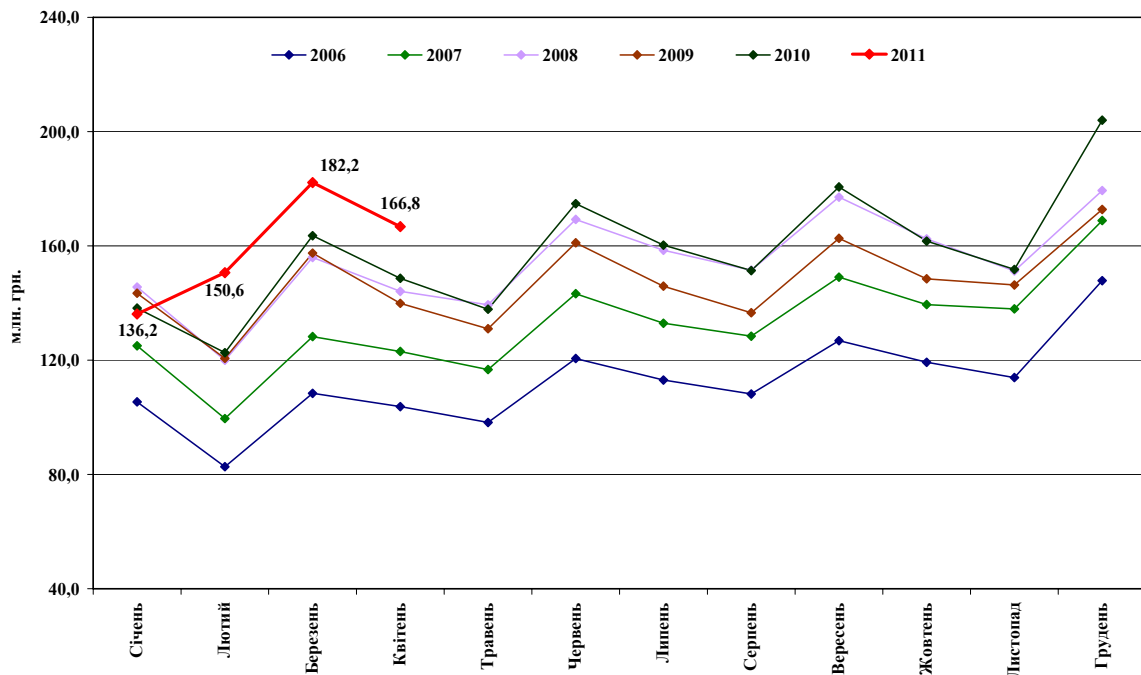
Графік 20

Динаміка щомісячних надходжень місцевих податків і зборів у 2006–2011 роках



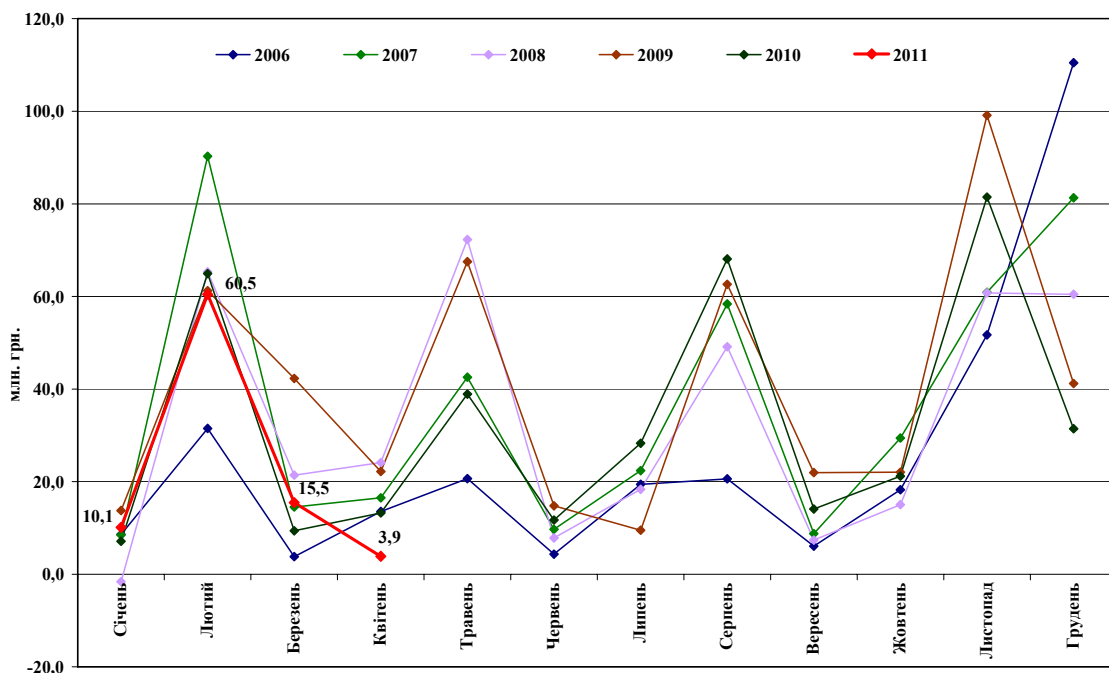
Графік 21

Динаміка щомісячних надходжень єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках



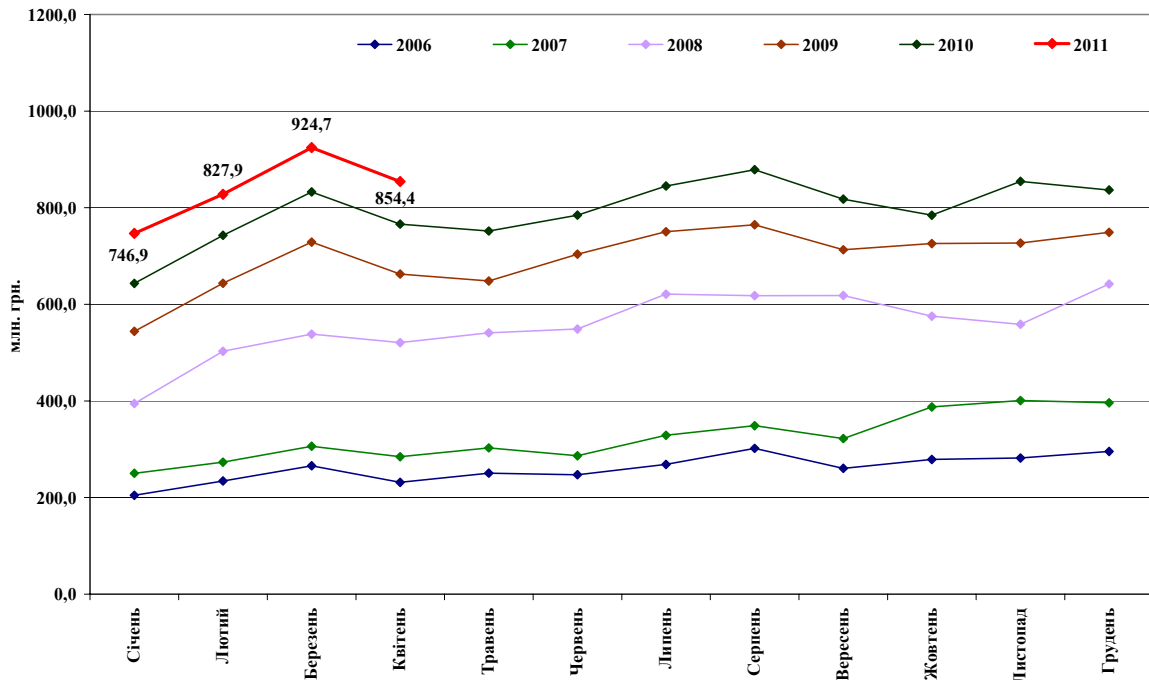
Графік 22

Динаміка щомісячних надходжень податку на прибуток підприємств комунальної форми власності до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках



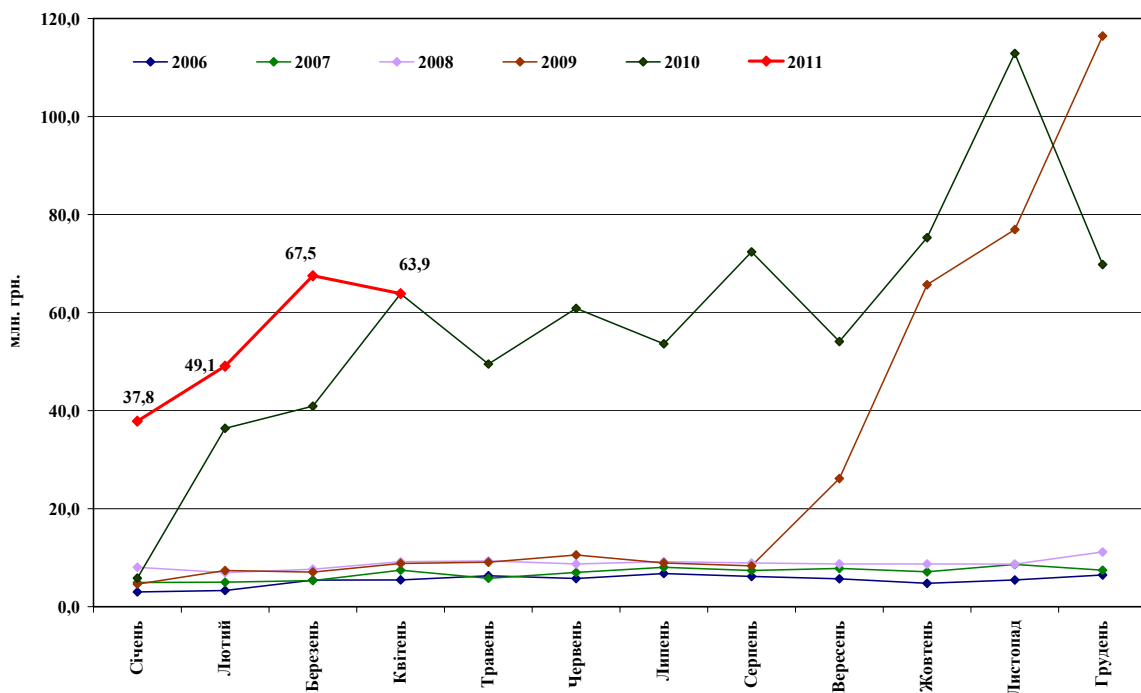
Графік 23

Динаміка щомісячних надходжень плати за землю до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках



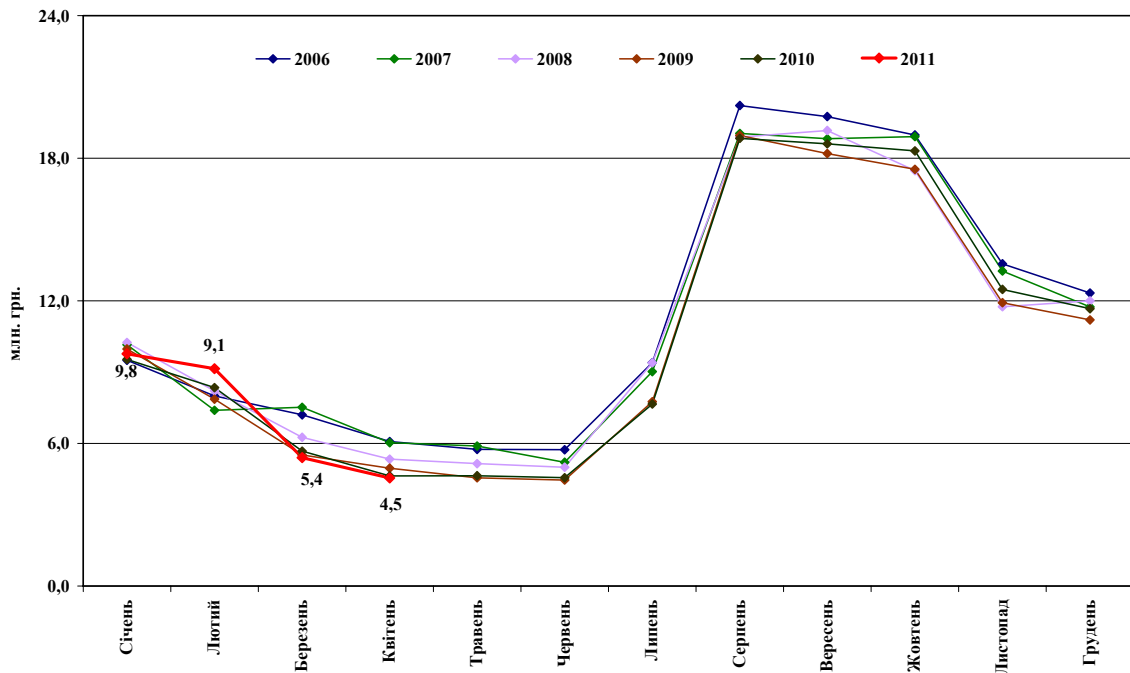
Графік 24

Динаміка щомісячних надходжень акцизного збору до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках



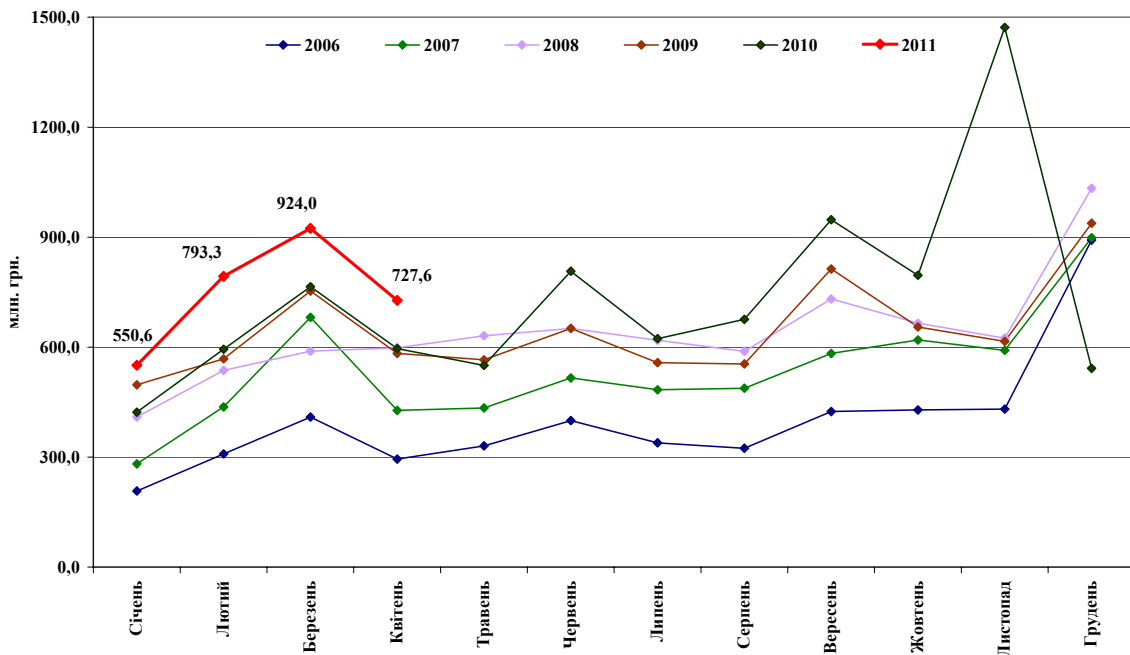
Графік 25

Динаміка щомісячних надходжень фіксованого сільськогосподарського податку до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках



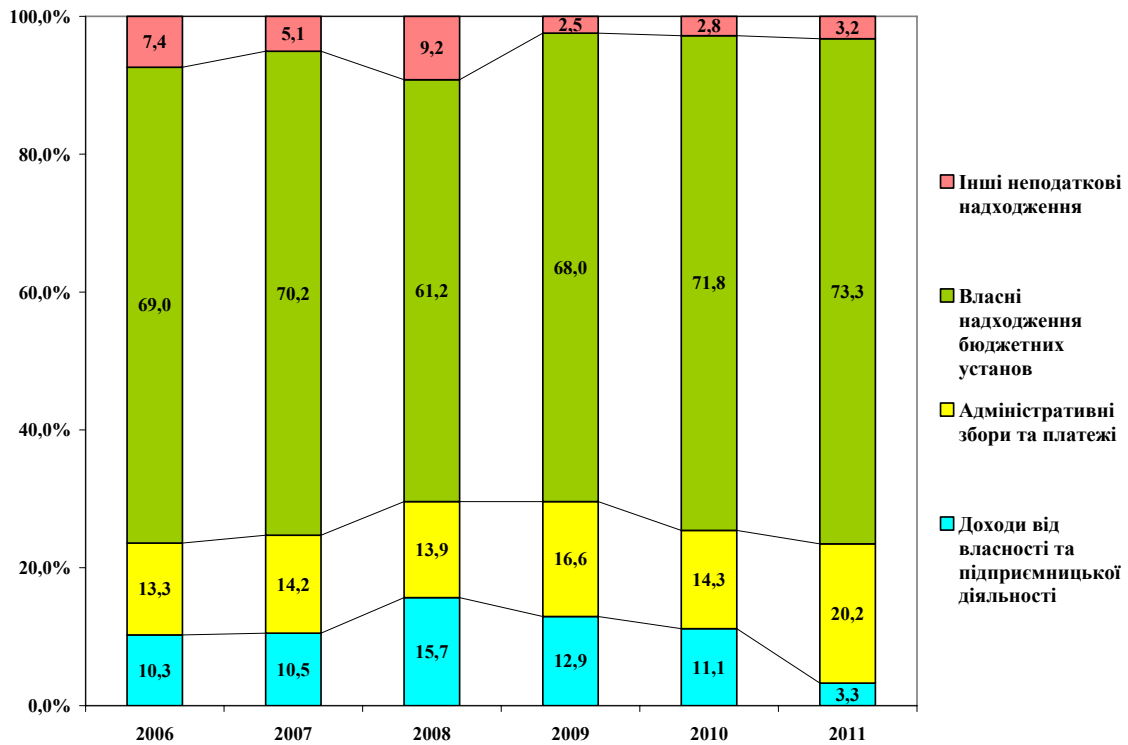
Графік 26

Динаміка щомісячних неподаткових надходжень до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках



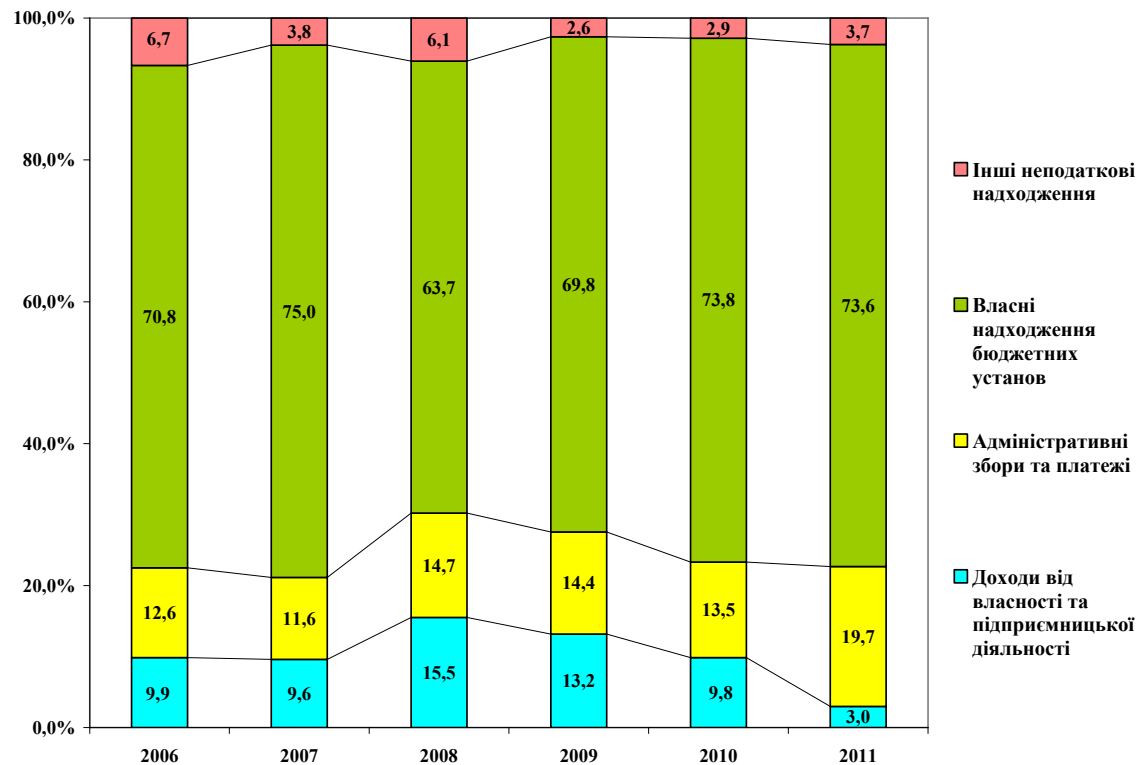
Діаграма 9

Динаміка структури неподаткових надходжень до місцевих бюджетів у квітні 2006–2011 років



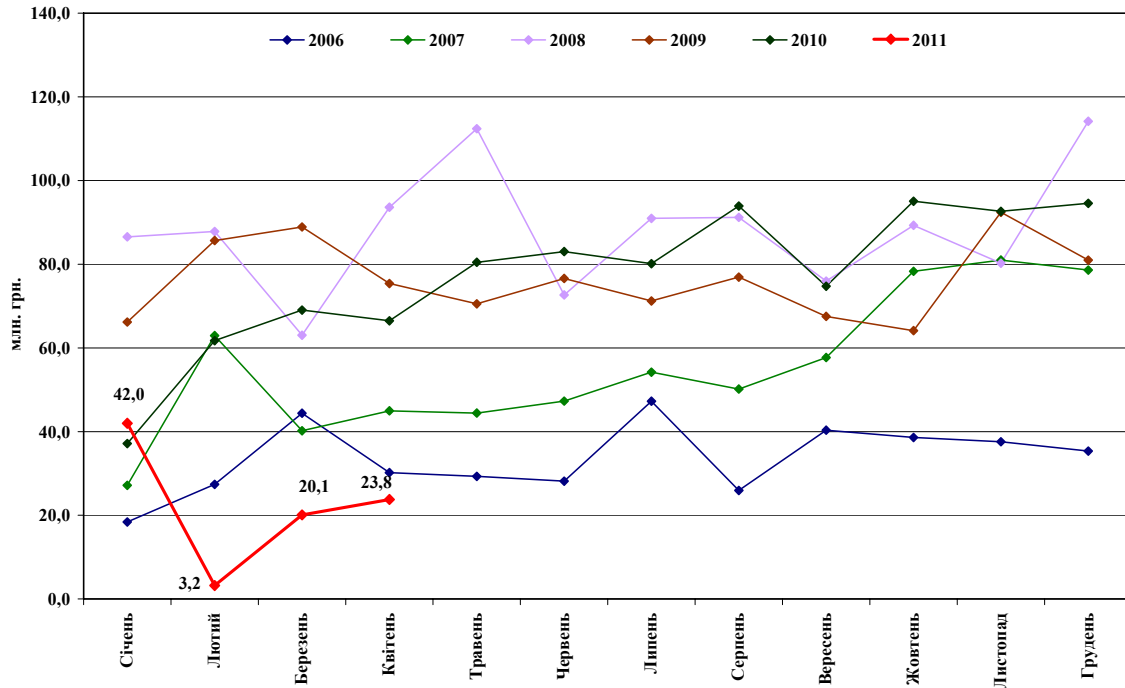
Діаграма 10

Динаміка структури неподаткових надходжень до місцевих бюджетів у січні – квітні 2006–2011 років



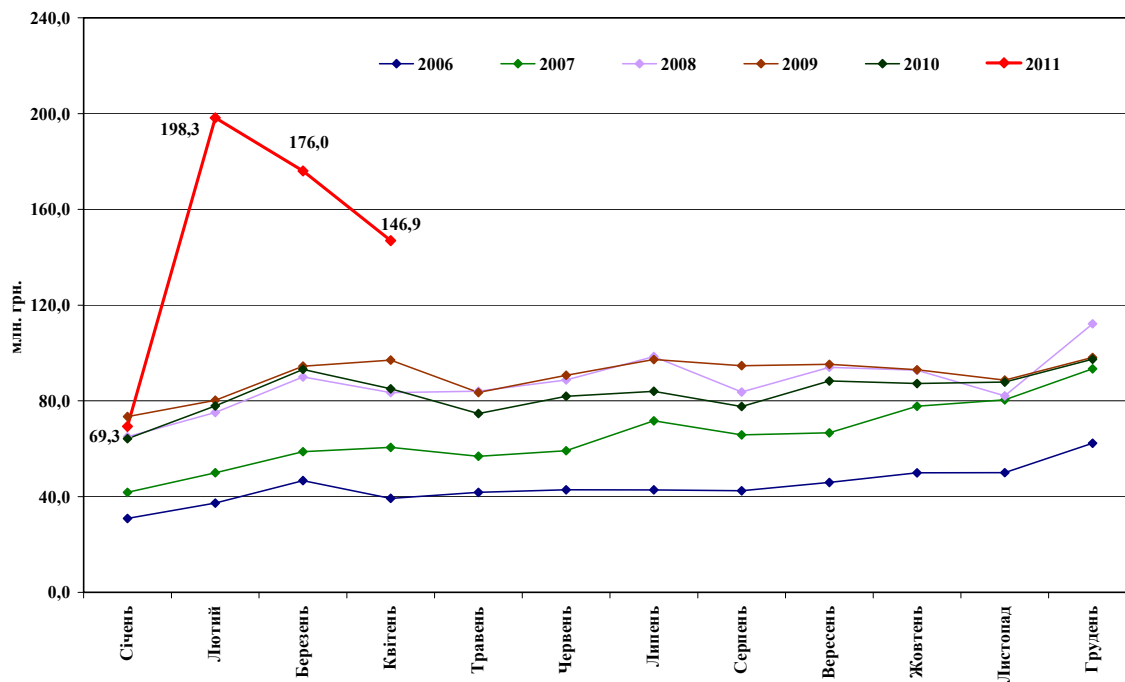
Графік 27

Динаміка щомісячних надходжень доходів від власності та підприємницької діяльності до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках



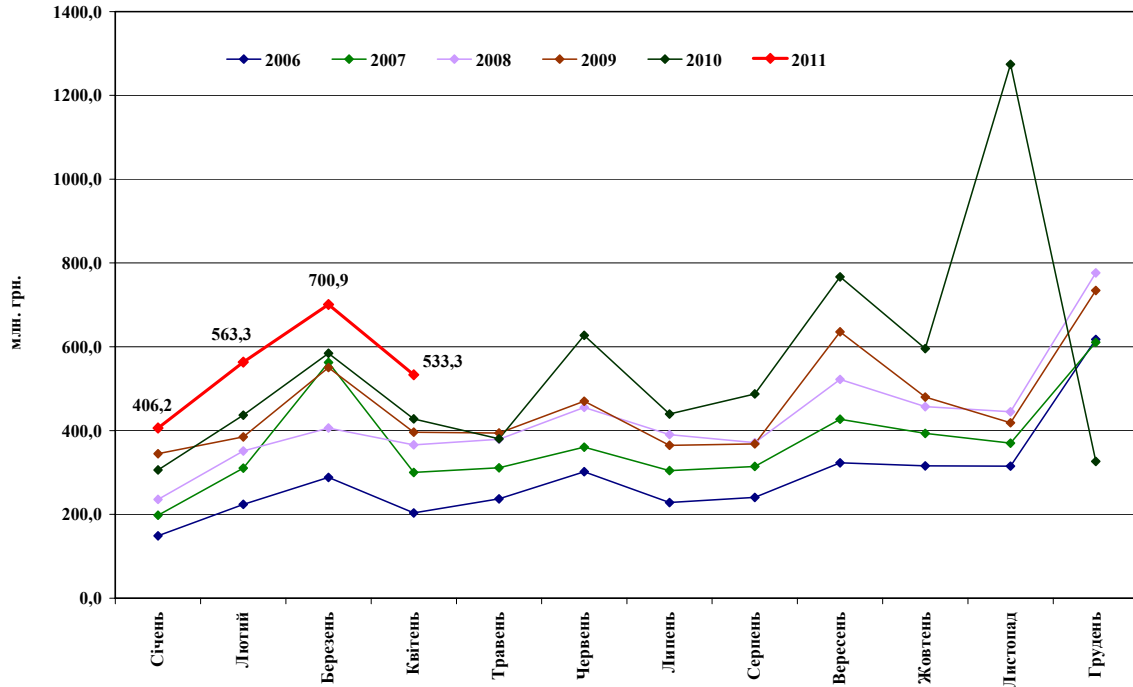
Графік 28

Динаміка щомісячних надходжень адміністративних зборів та платежів до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках



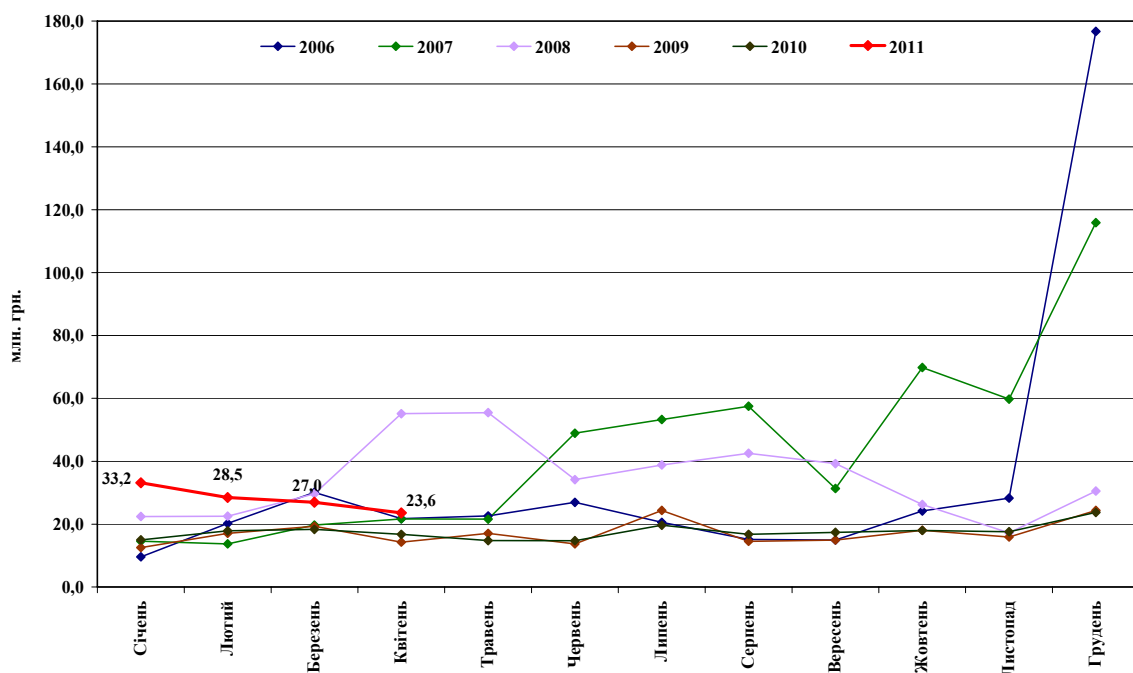
Графік 29

Динаміка щомісячних власних надходжень бюджетних установ у 2006–2011 роках

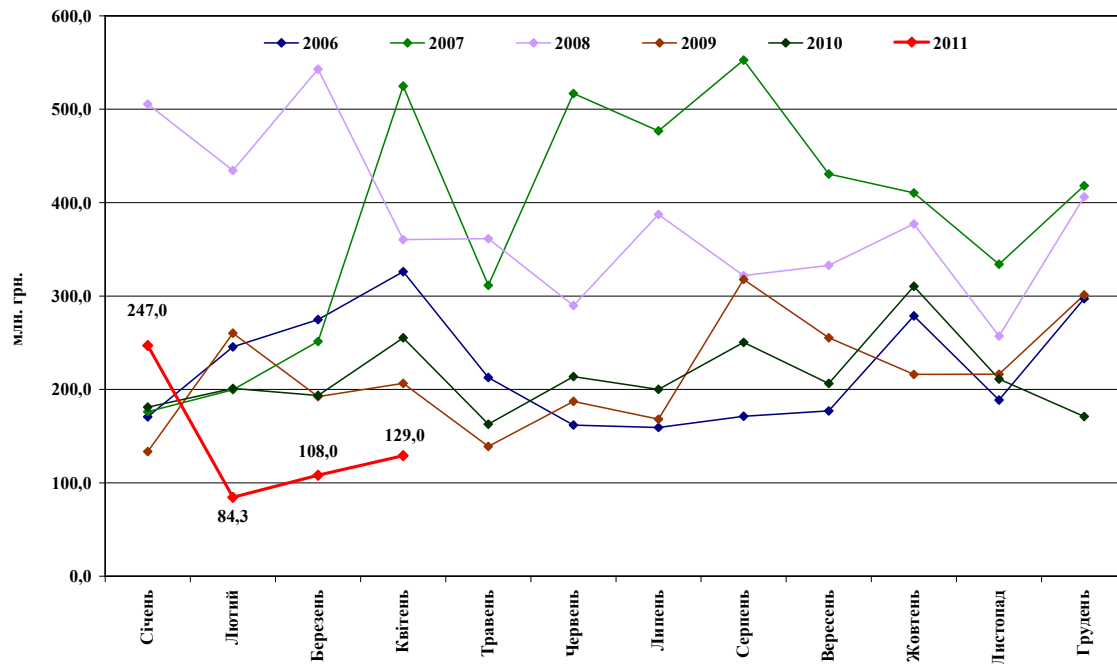


Графік 30

Динаміка щомісячних інших неподаткових надходжень до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках



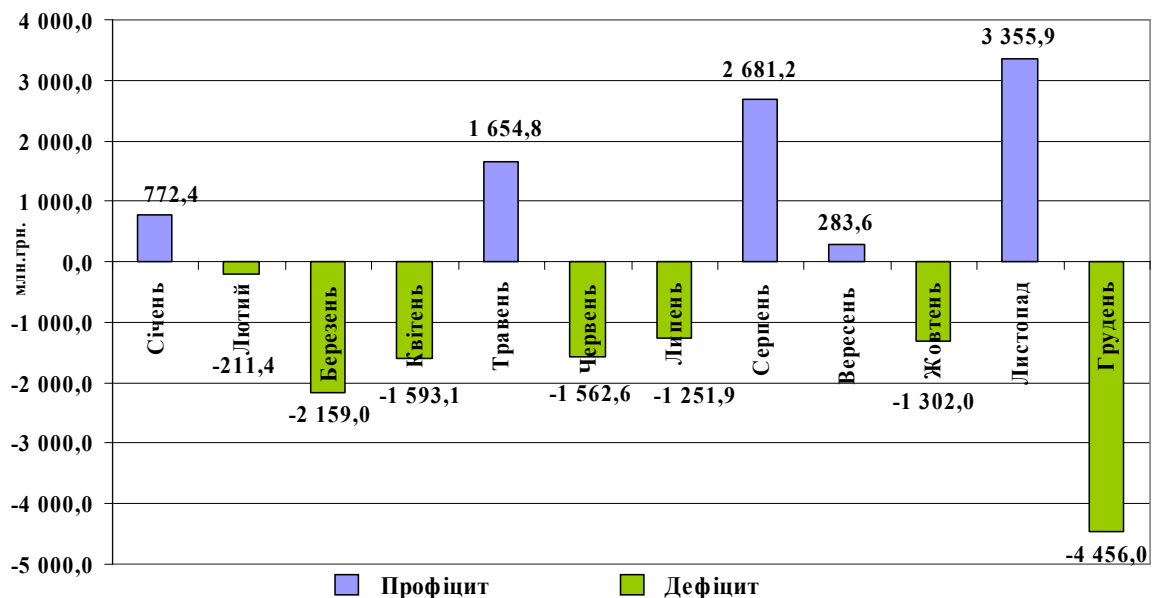
Динаміка щомісячних надходжень доходів від операцій з капіталом до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках



Дефіцит державного бюджету

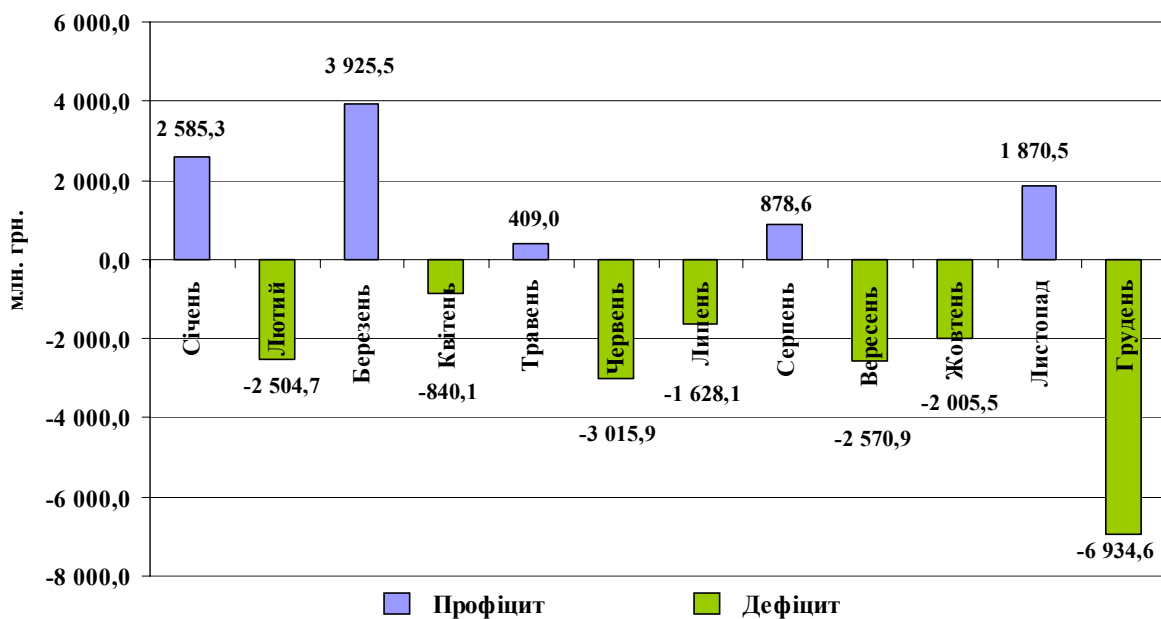
Діаграма 11

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2006 рік



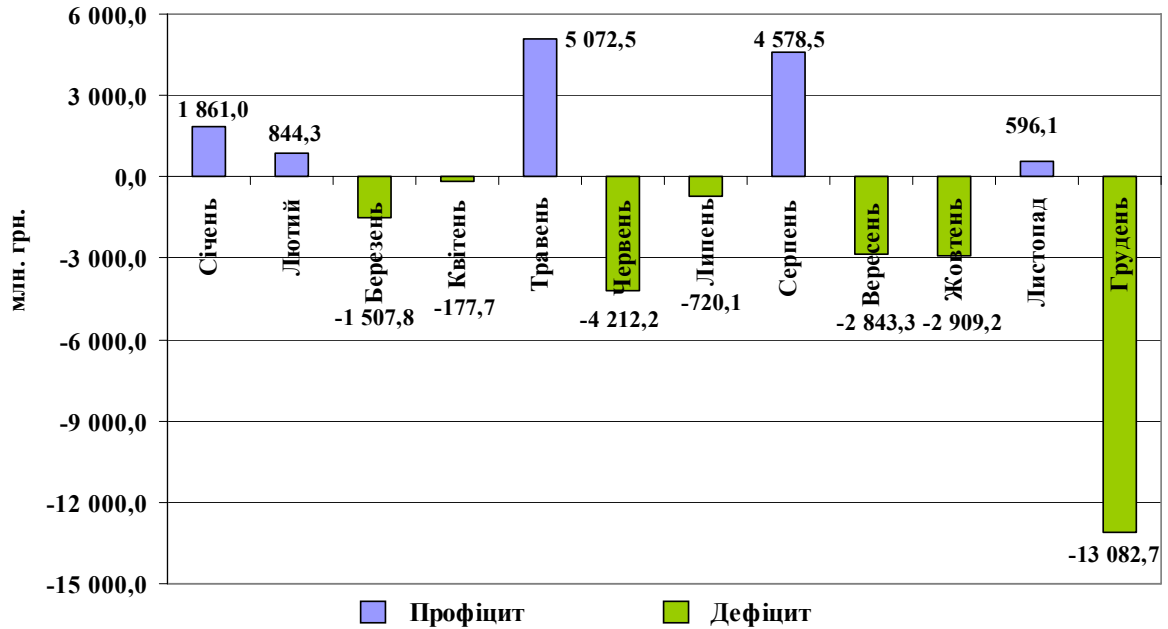
Діаграма 12

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2007 рік



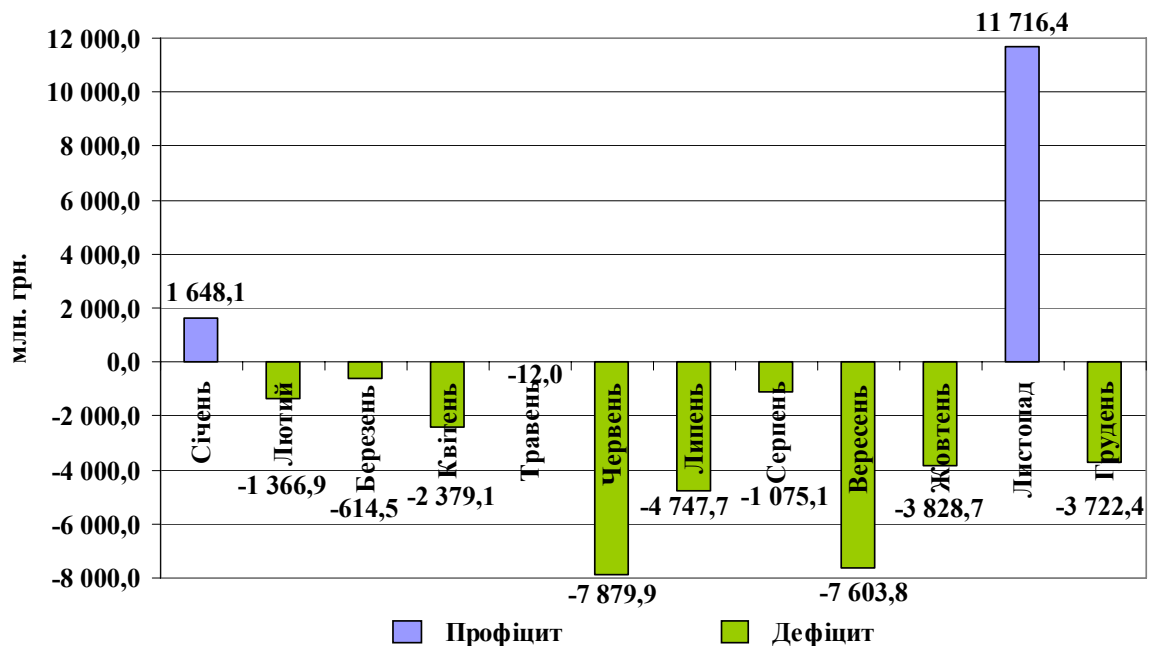
Діаграма 13

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2008 рік



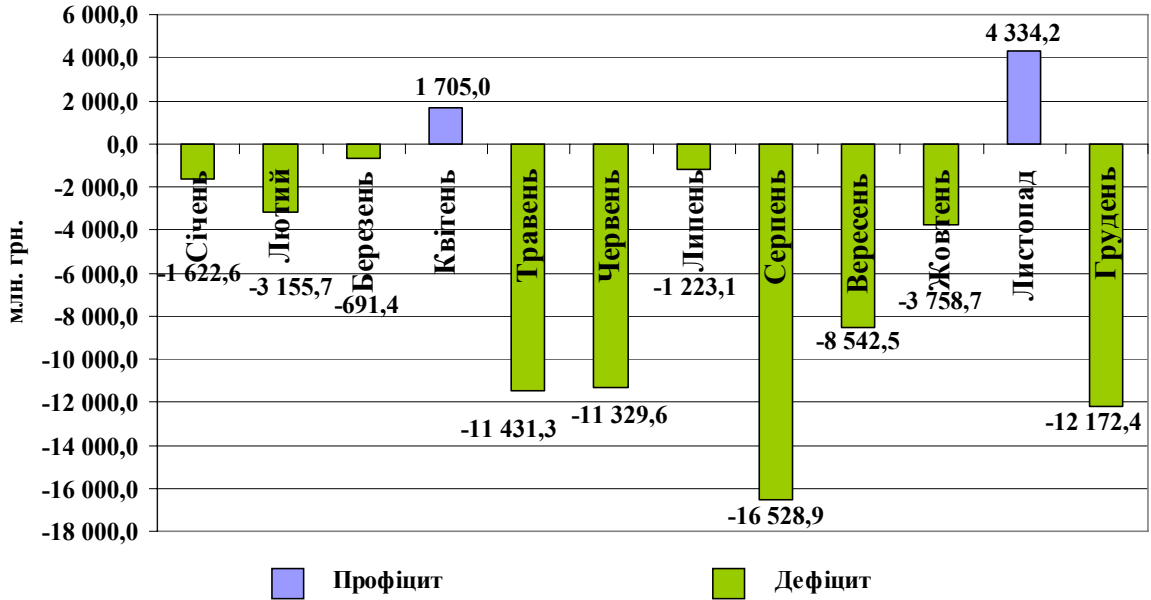
Діаграма 14

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2009 рік



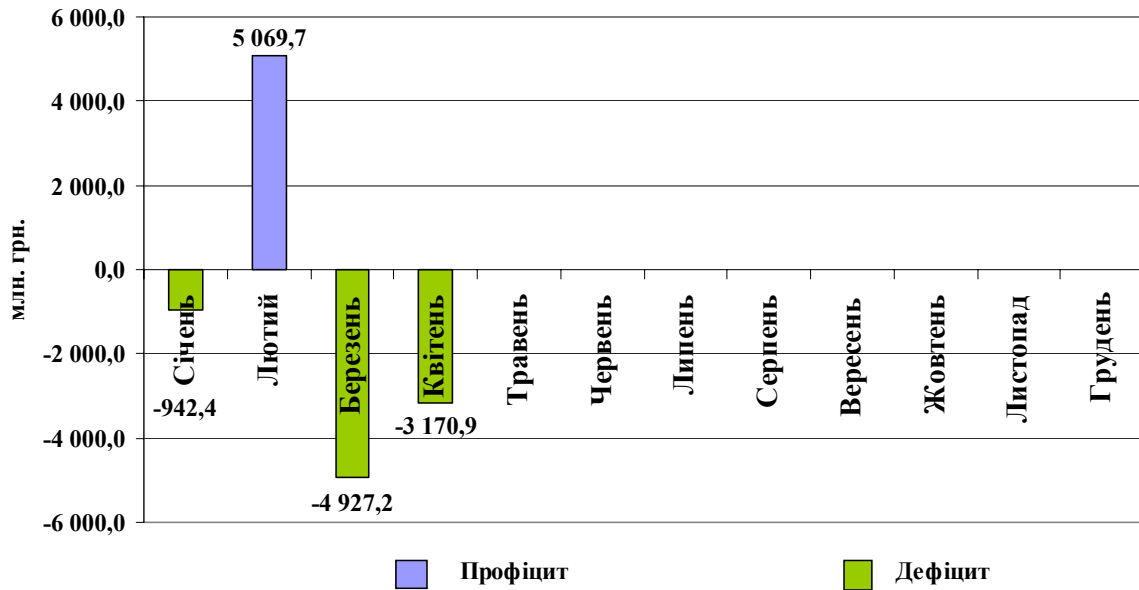
Діаграма 15

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2010 рік



Діаграма 16

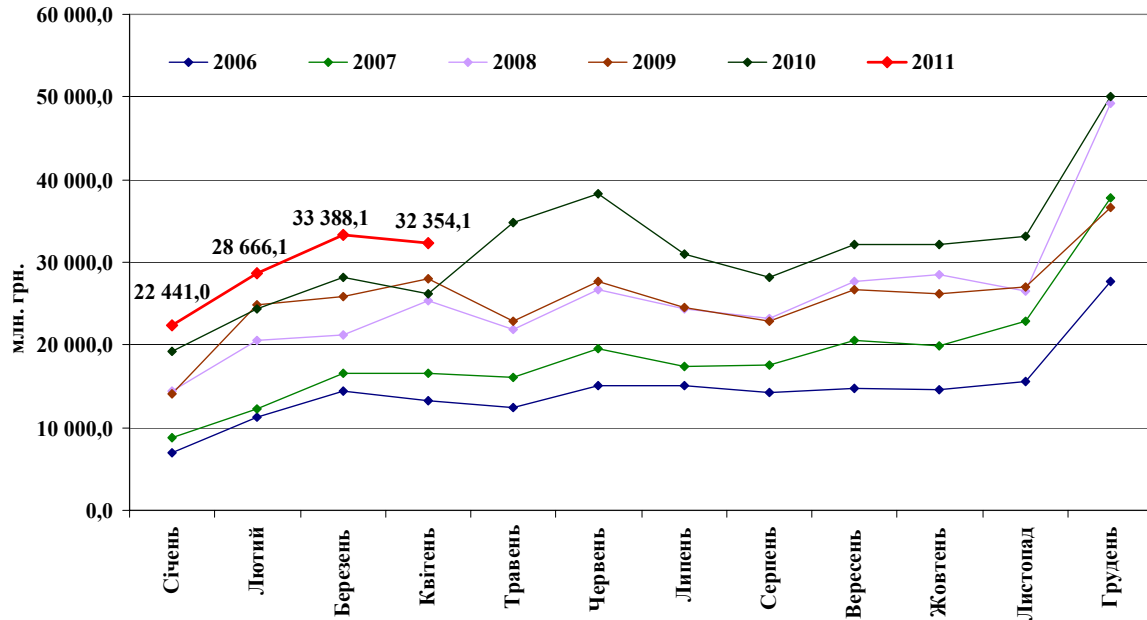
Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2011 рік



Видатки зведеного бюджету

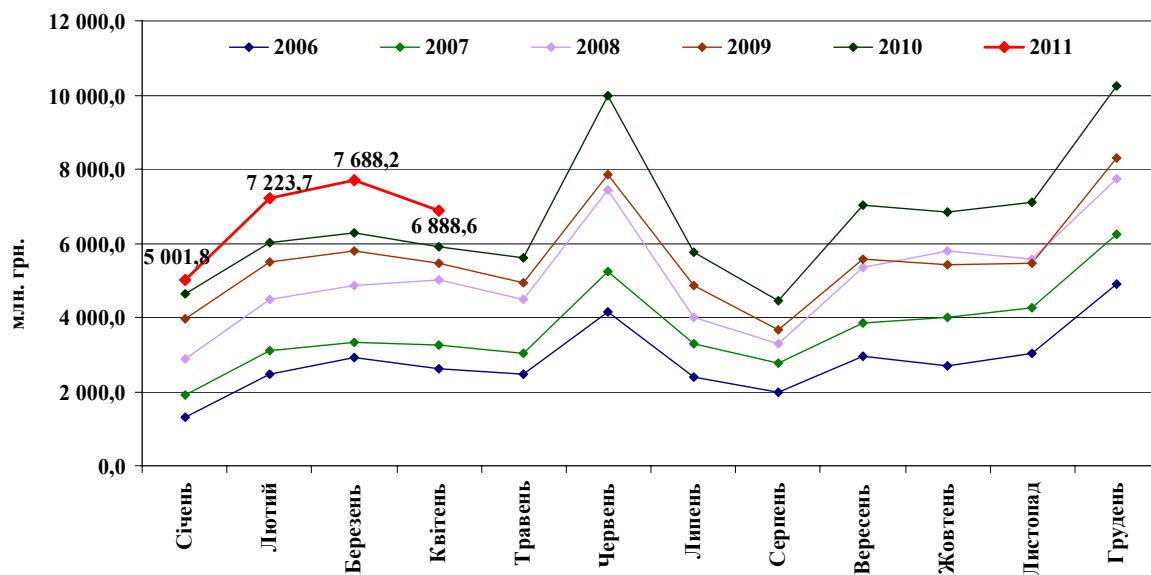
Графік 32

Динаміка щомісячних загальних видатків зведеного бюджету за 2006–2011 роки



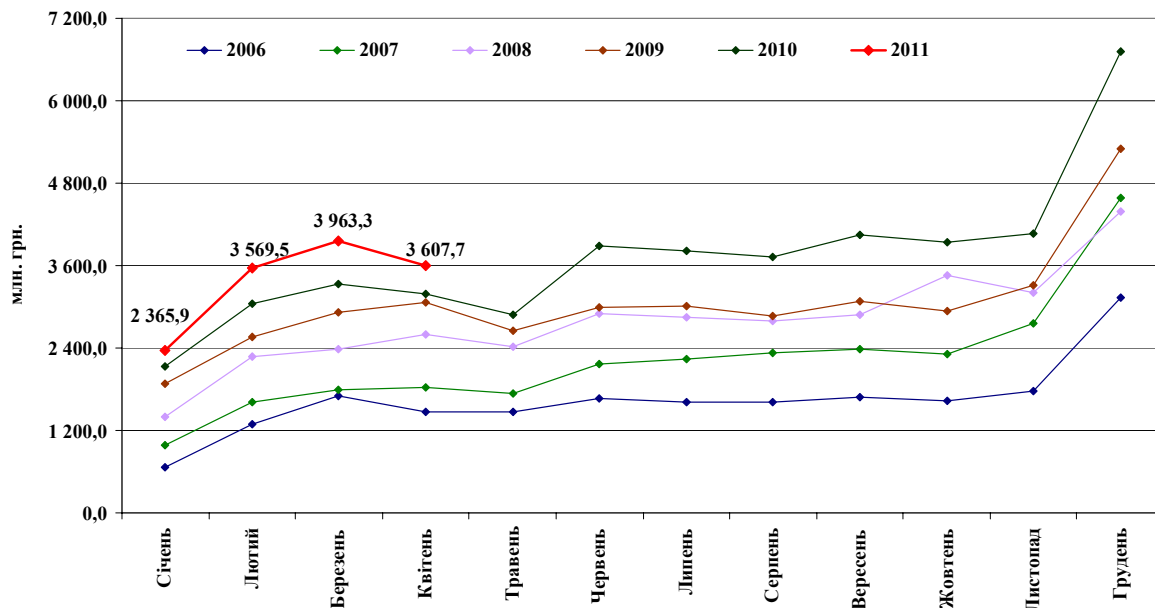
Графік 33

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на освіту за 2006–2011 роки



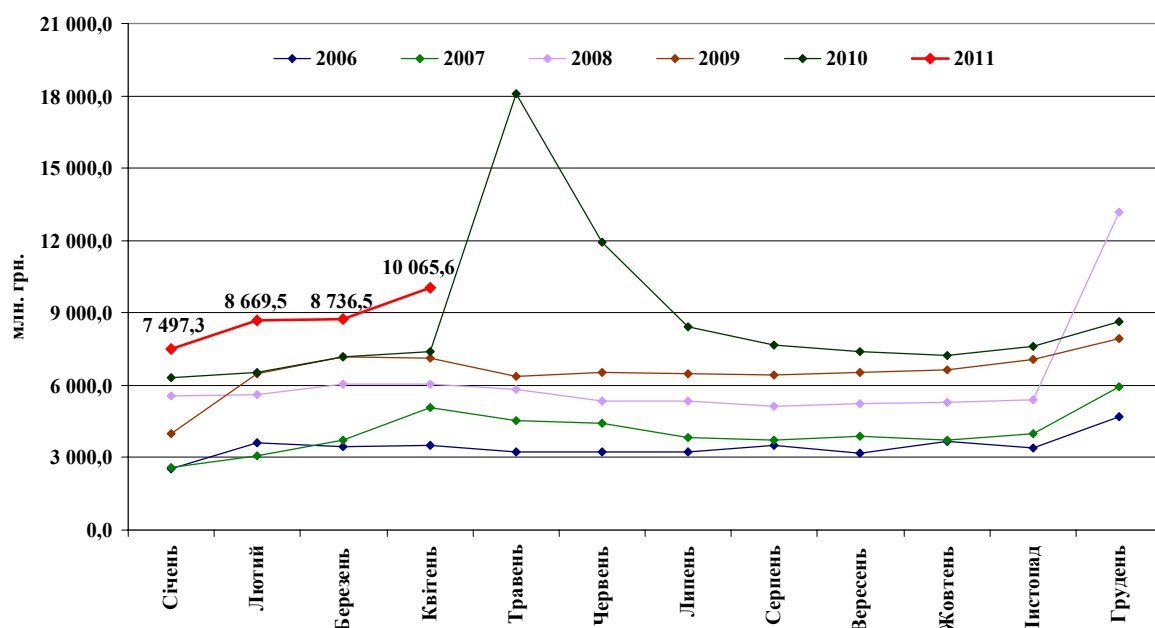
Графік 34

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на охорону здоров'я за 2006–2011 роки

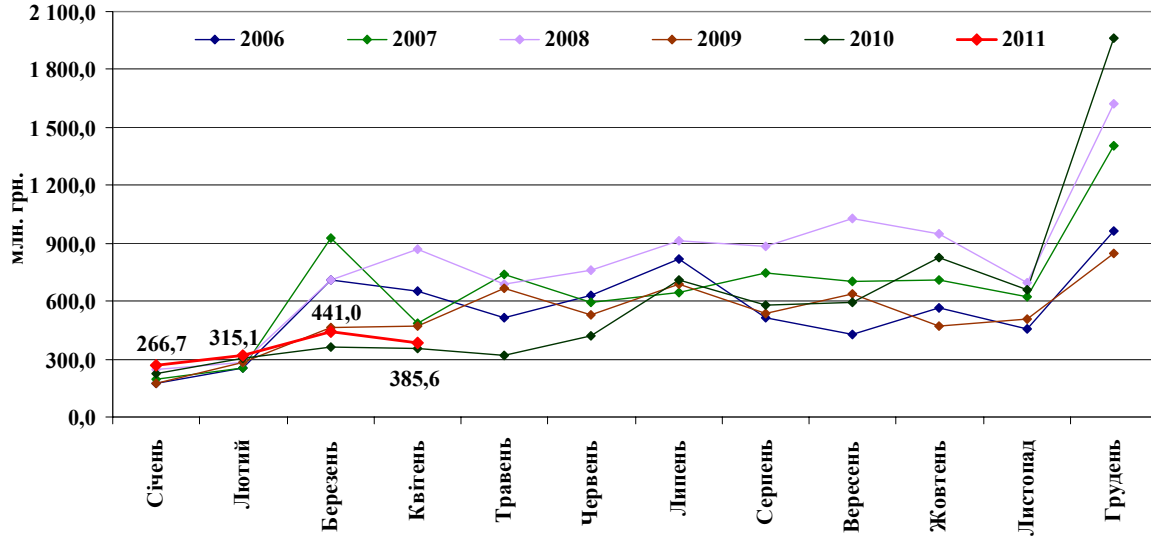


Графік 35

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на соціальний захист та соціальне забезпечення за 2006–2011 роки

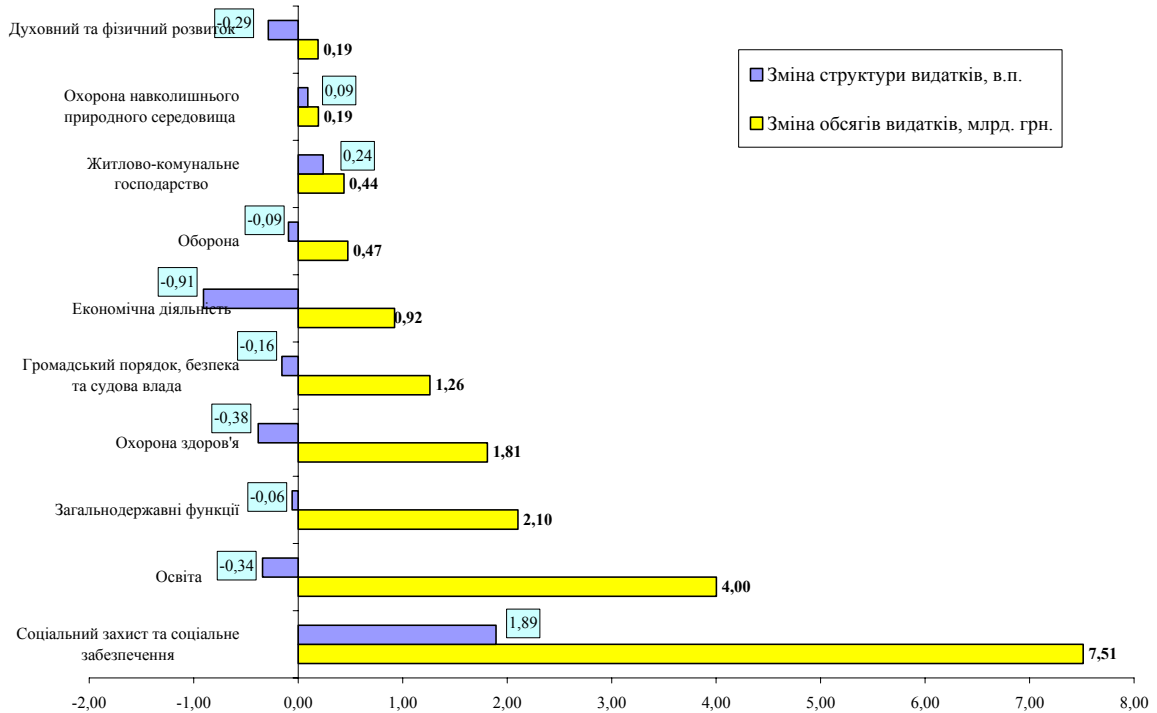


Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство за 2006–2011 роки



Діаграма 17

Зміна обсягів та структури видатків зведеного бюджету за січень – квітень 2011 року порівняно з аналогічним періодом 2010 року



Видатки державного бюджету

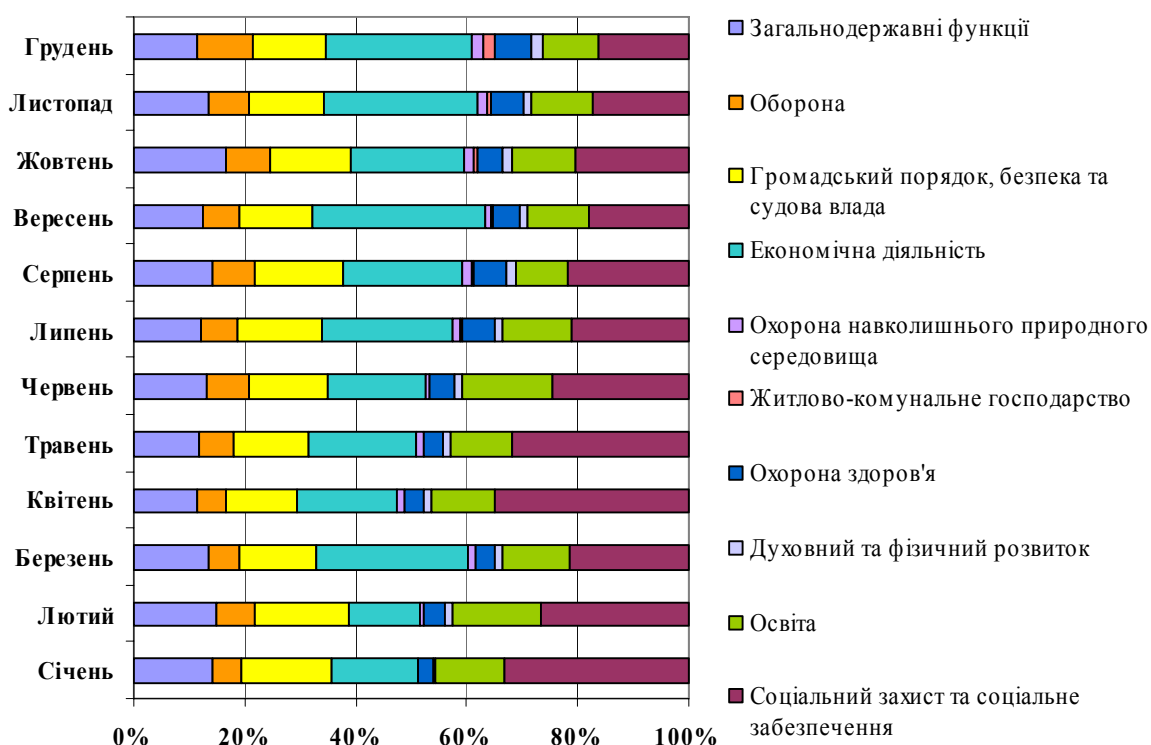
Діаграма 18

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2006 рік



Діаграма 19

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2007 рік



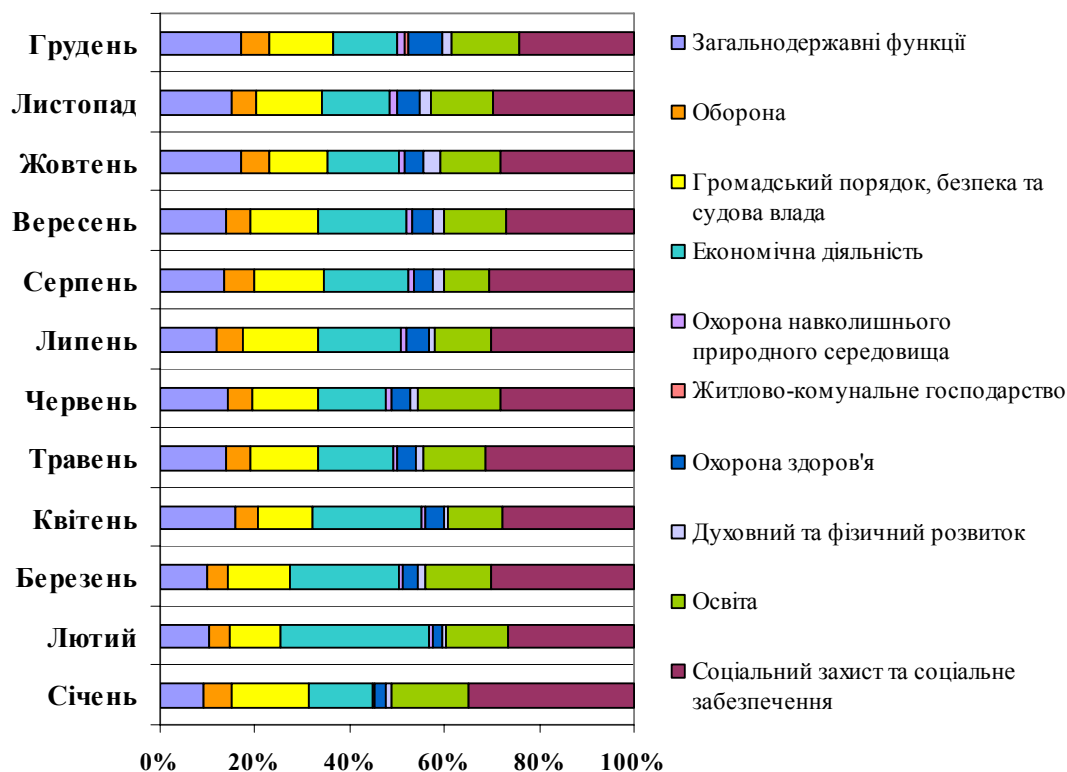
Діаграма 20

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2008 рік



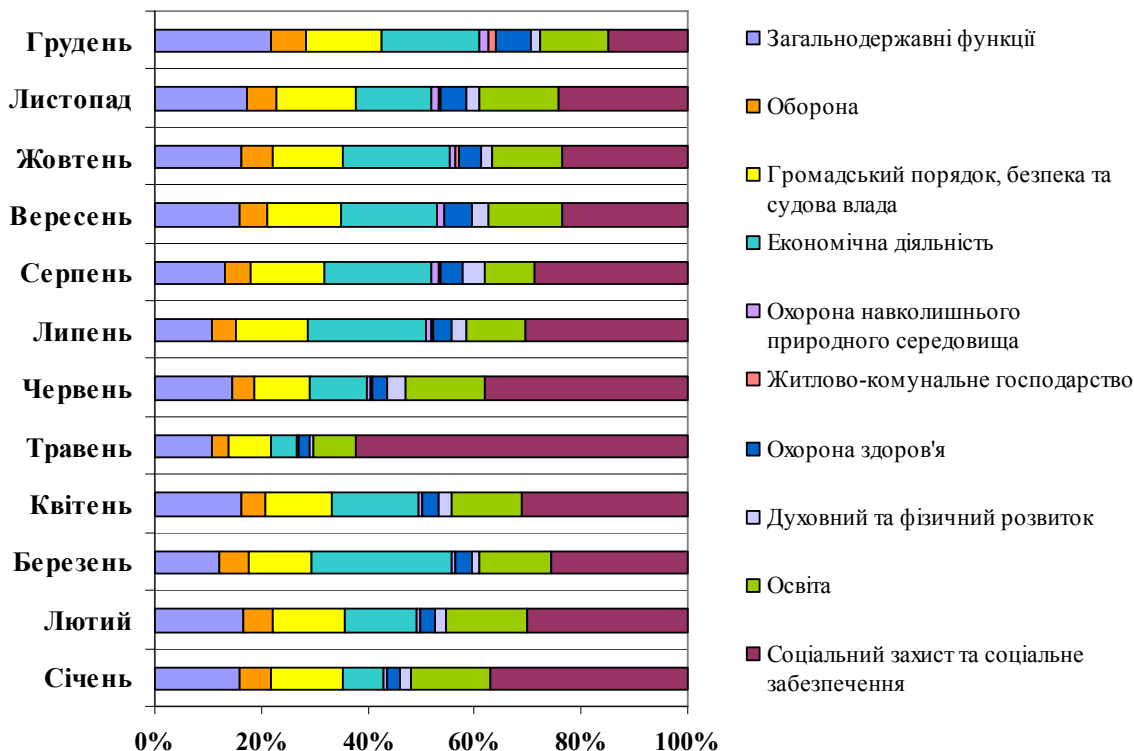
Діаграма 21

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2009 рік



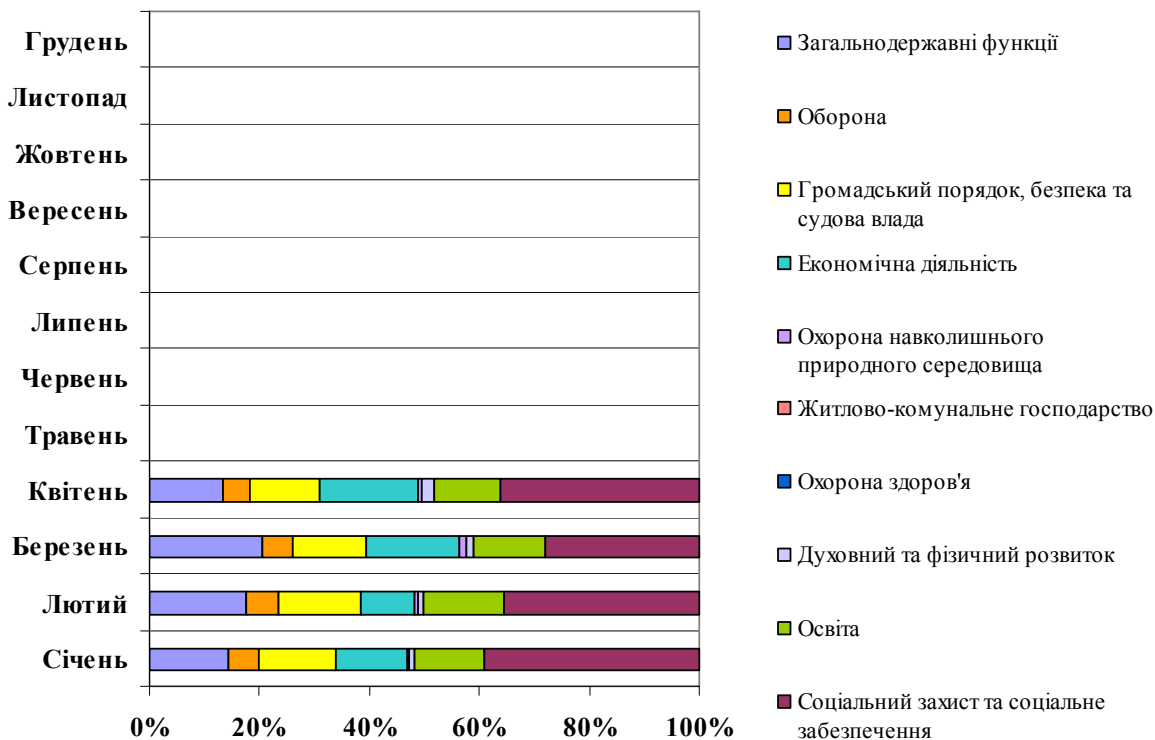
Діаграма 22

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2010 рік

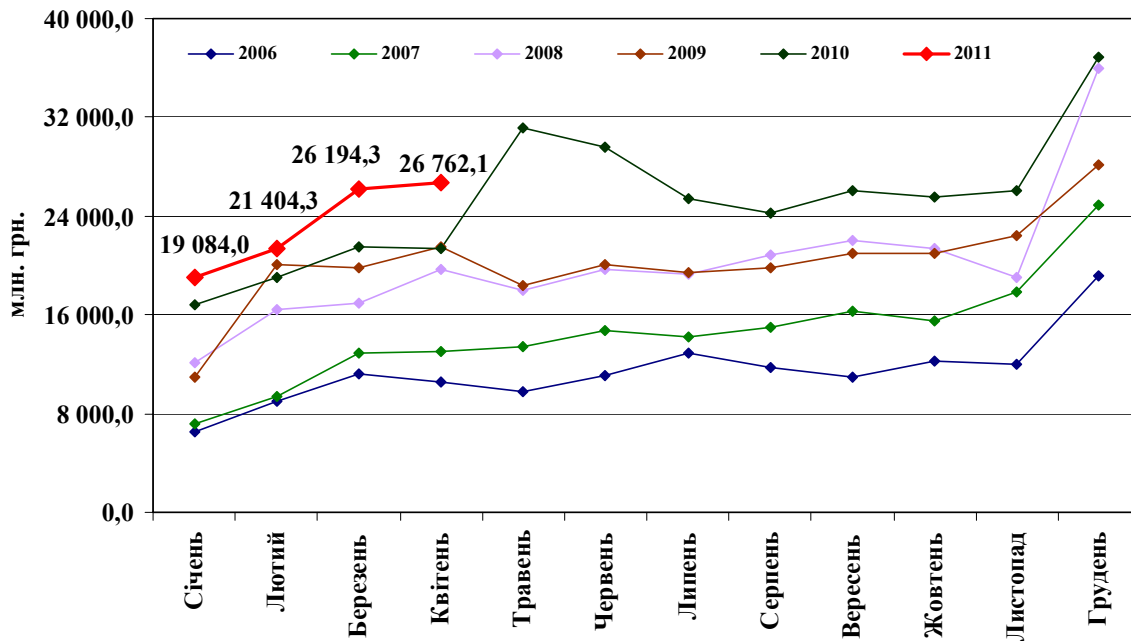


Діаграма 23

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2011 рік

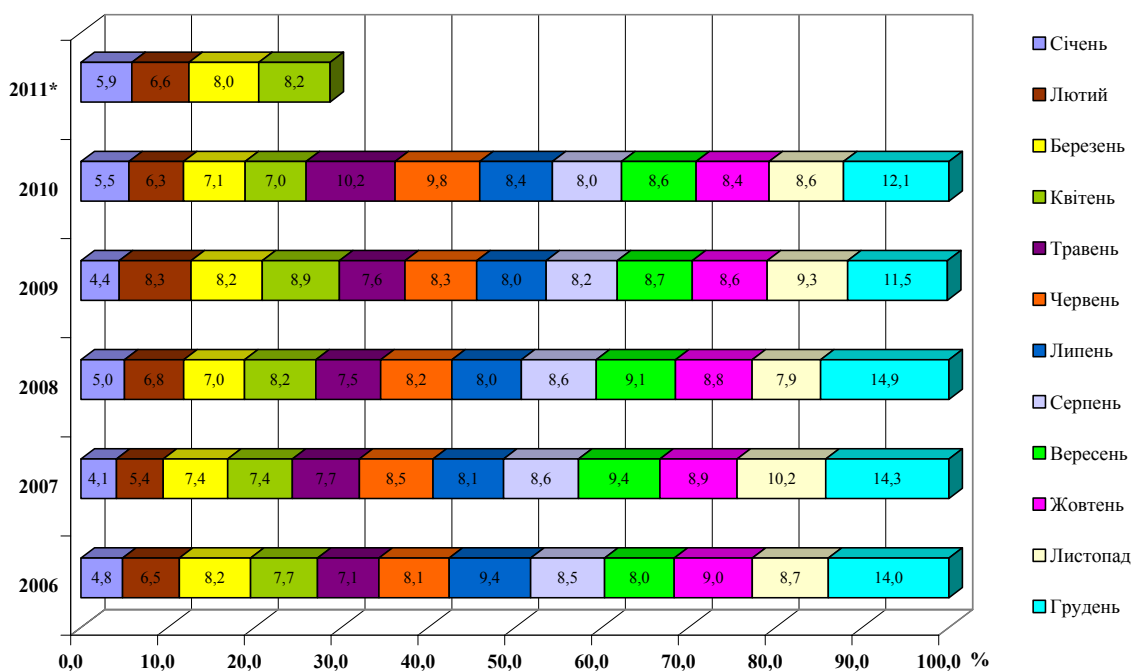


Динаміка видатків державного бюджету за 2006–2011 роки (з урахуванням міжбюджетних трансфертів)



Діаграма 24

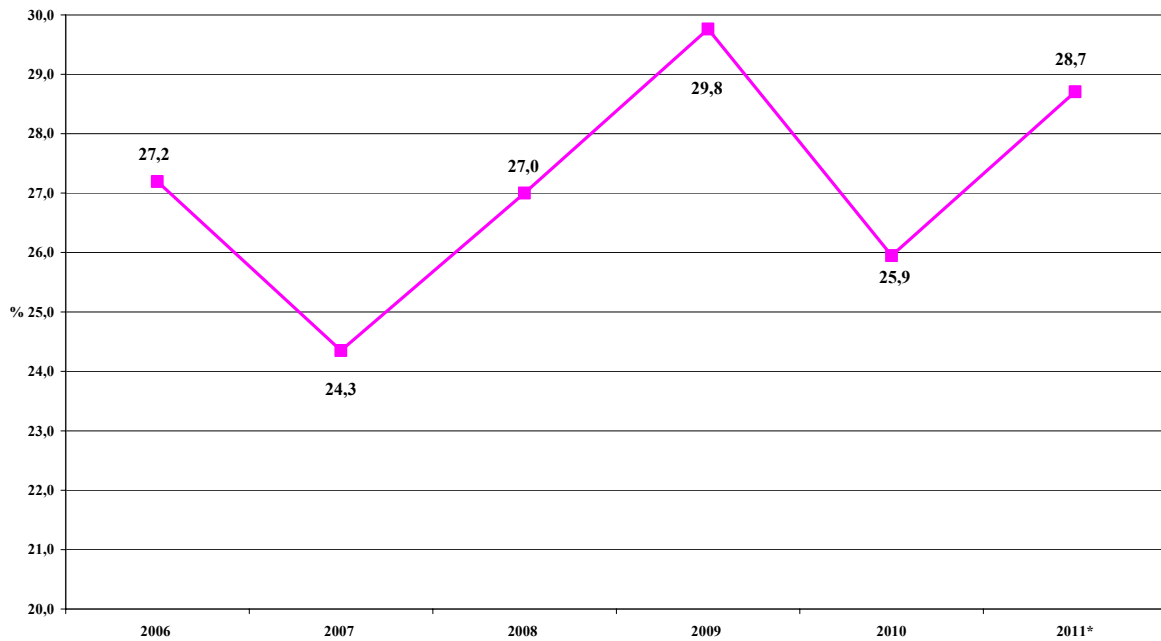
Динаміка часток щомісячних загальних видатків державного бюджету у річному обсязі за 2006–2011 роки



* Частка видатків визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

Графік 38

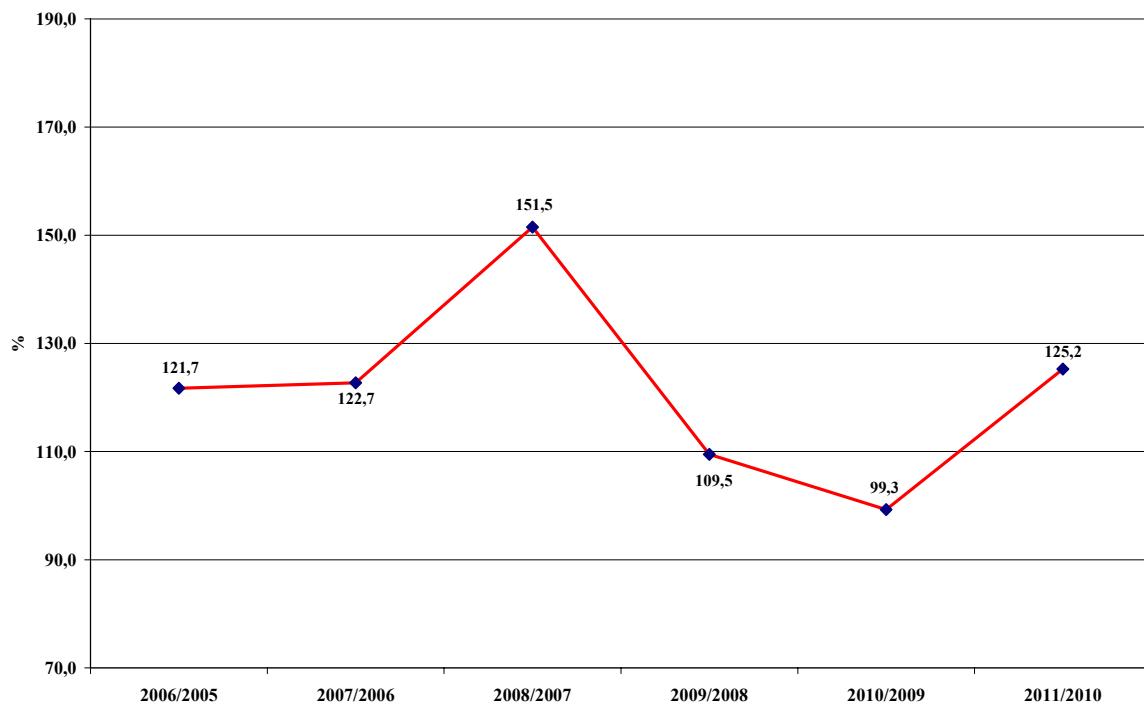
Динаміка частки видатків державного бюджету у річному обсязі за січень – квітень 2006–2011 років



* Частка видатків визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

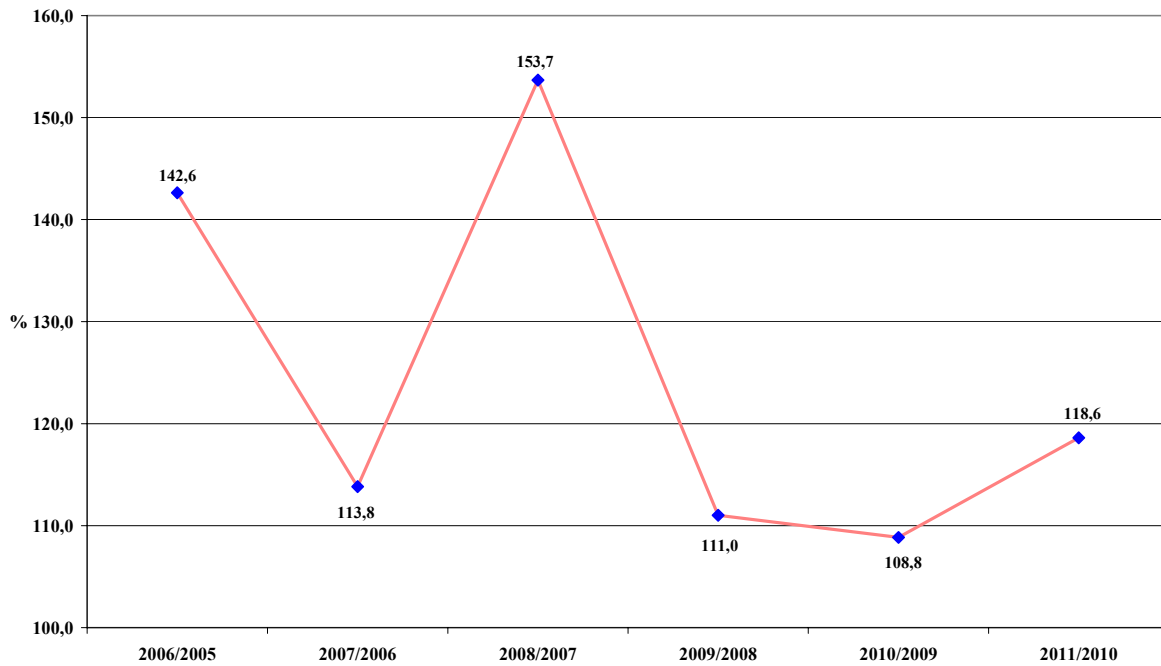
Графік 39

Динаміка темпу зростання видатків державного бюджету за квітень 2006–2011 років



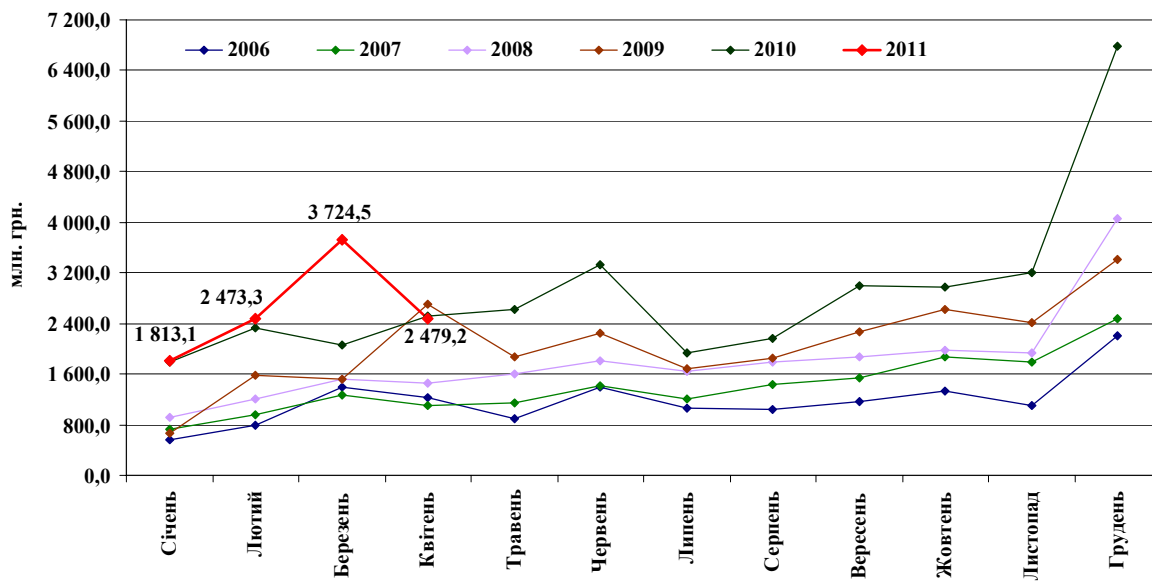
Графік 40

Динаміка темпу зростання видатків державного бюджету за січень – квітень 2006–2011 років



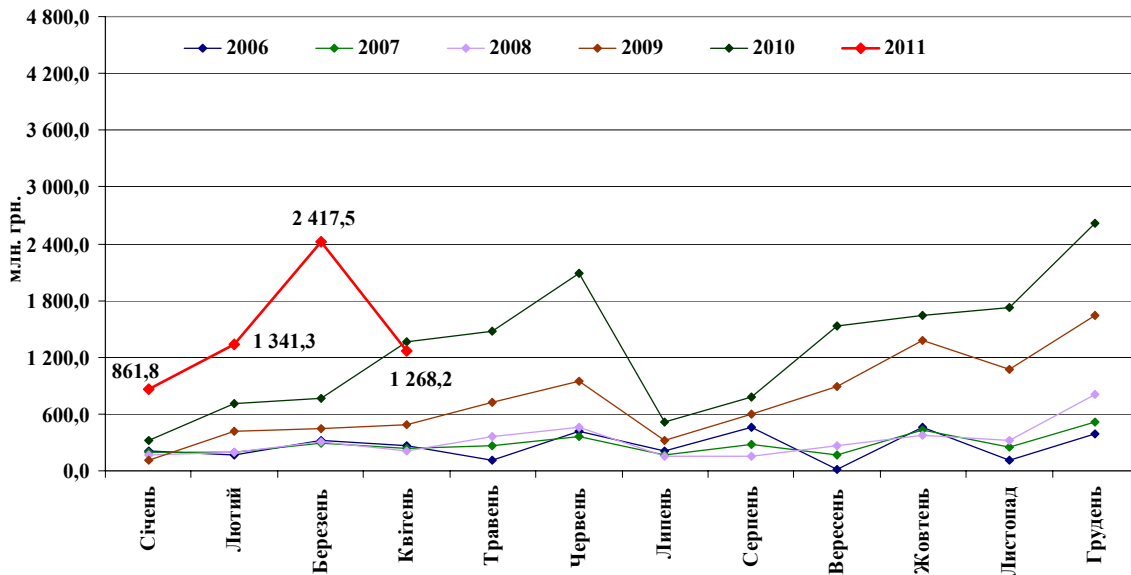
Графік 41

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на загальнодержавні функції за 2006–2011 роки



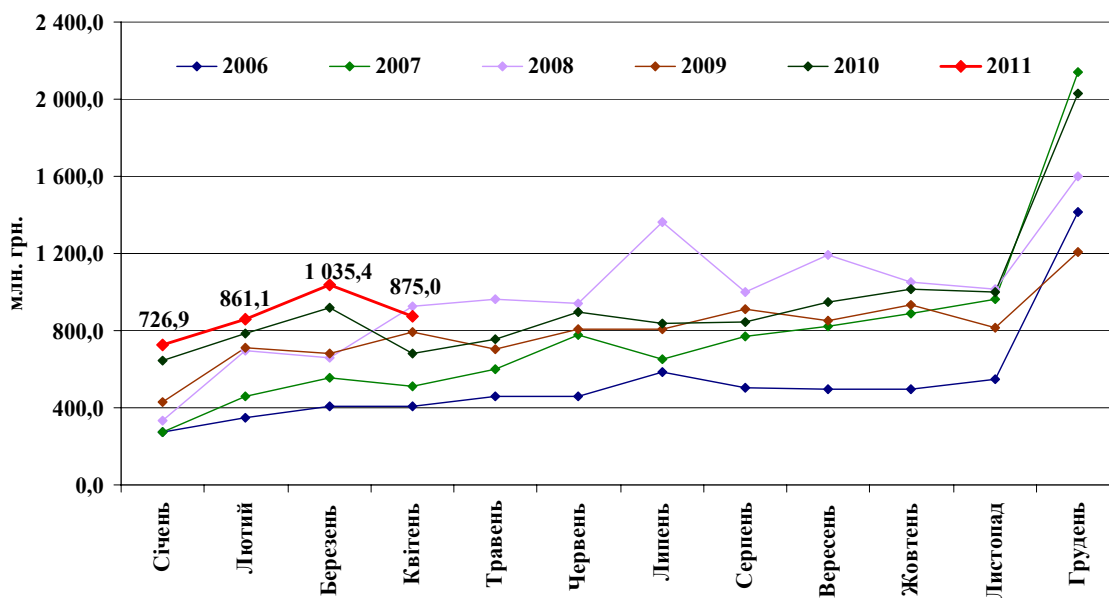
Графік 42

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на обслуговування державного боргу за 2006–2011 роки



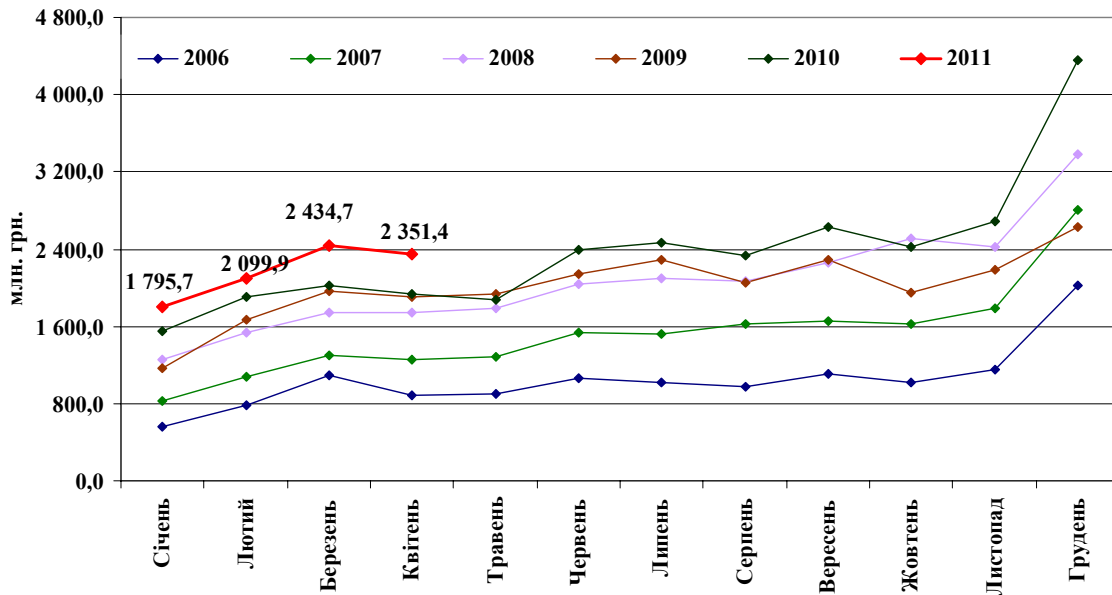
Графік 43

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на оборону за 2006–2011 роки



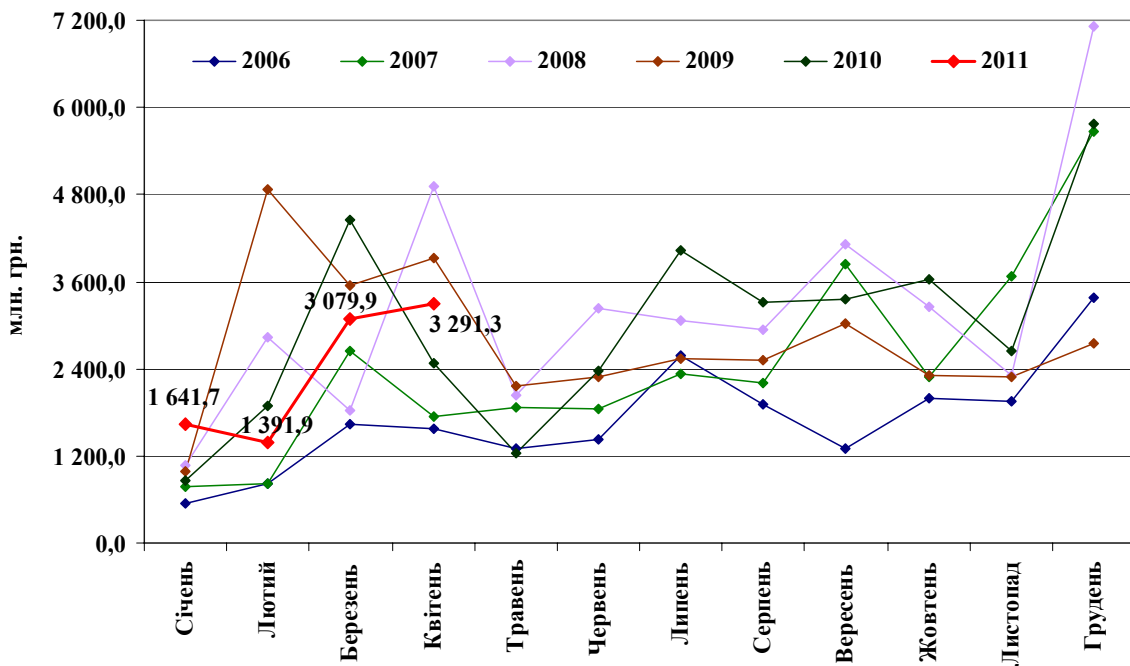
Графік 44

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на громадський порядок, безпеку та судову владу за 2006–2011 роки



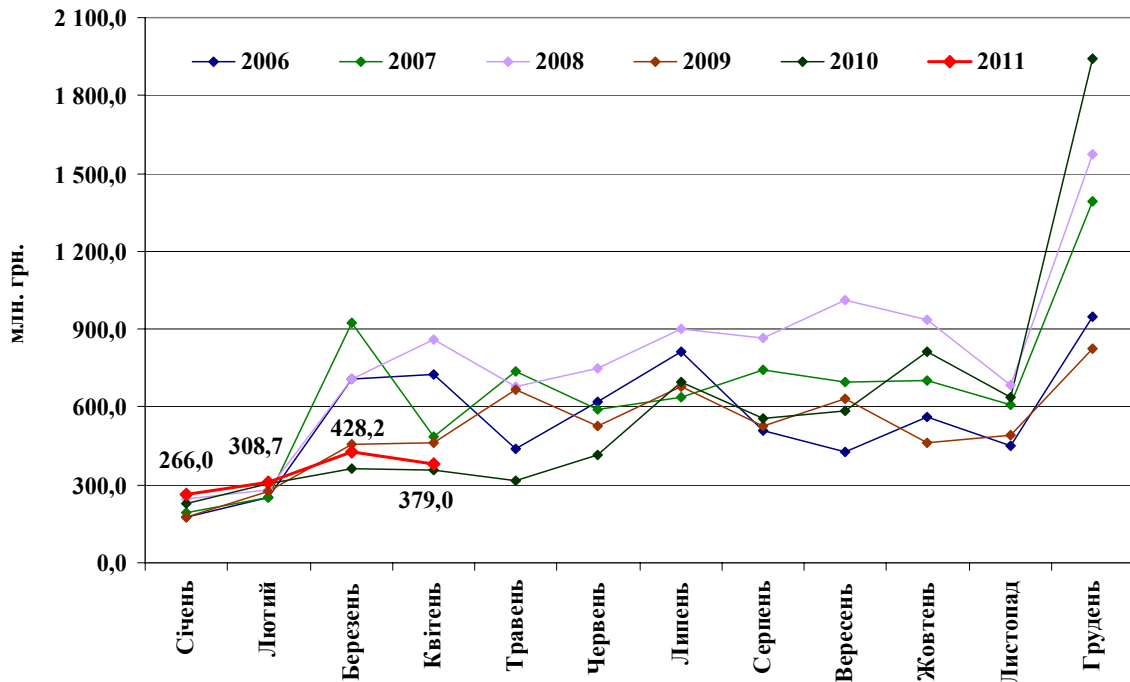
Графік 45

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на економічну діяльність за 2006–2011 роки



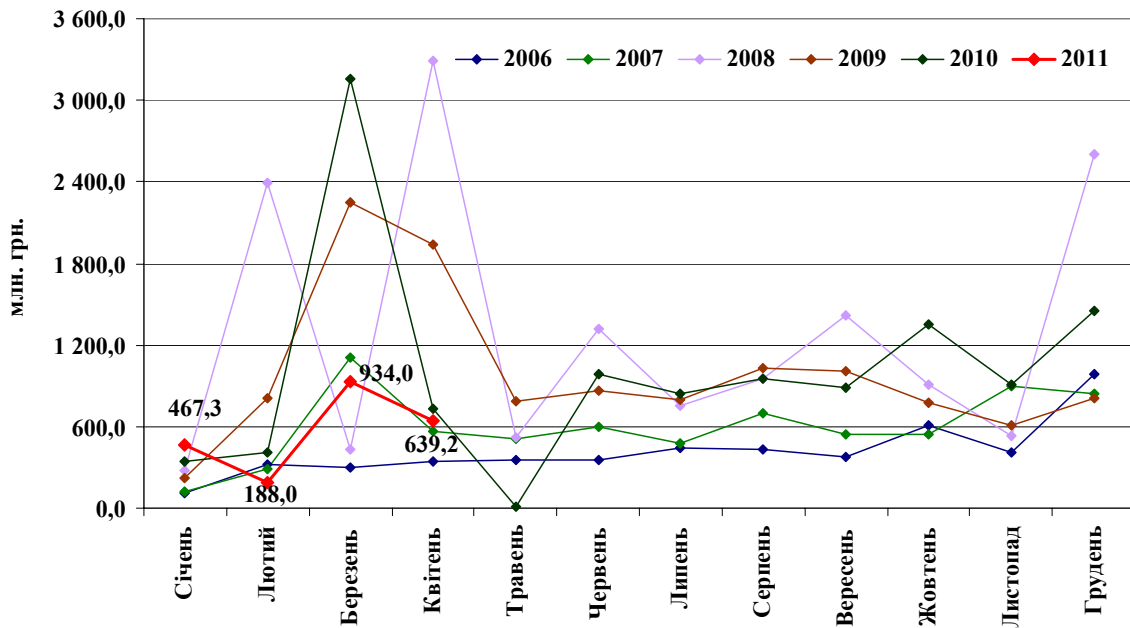
Графік 46

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство за 2006–2011 роки



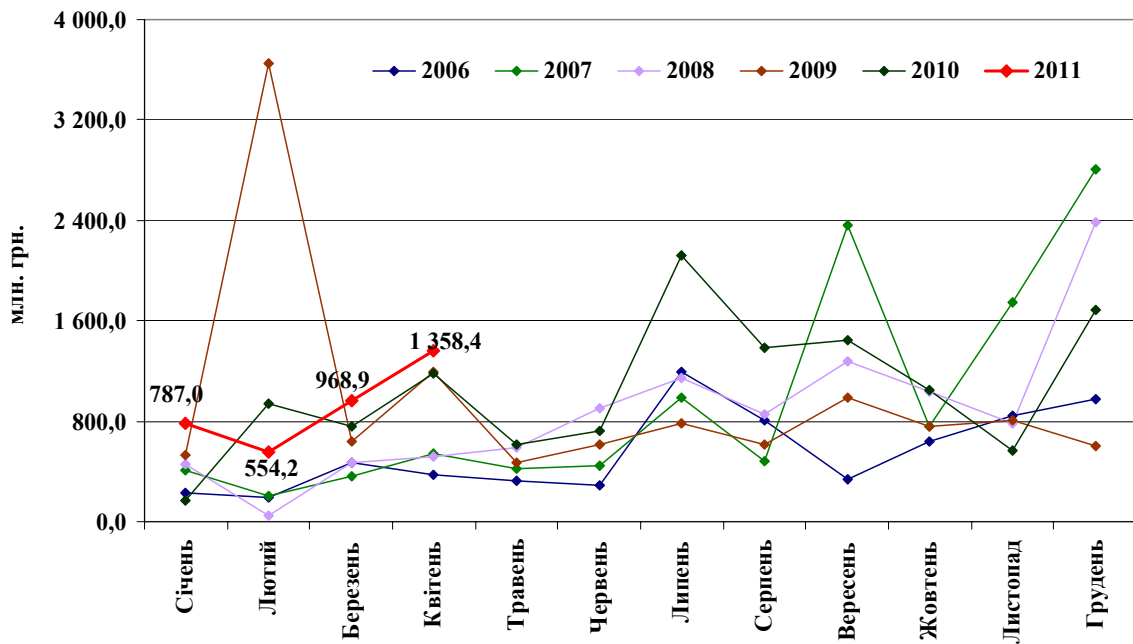
Графік 47

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на паливно-енергетичний комплекс за 2006–2011 роки



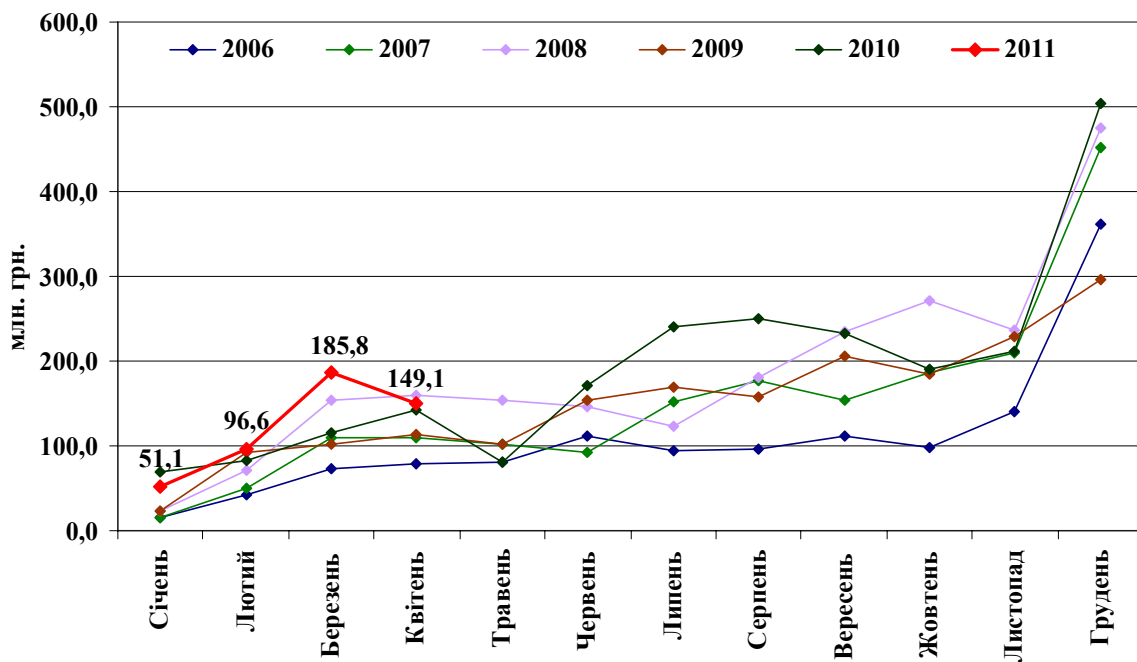
Графік 48

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на транспорт за 2006–2011 роки



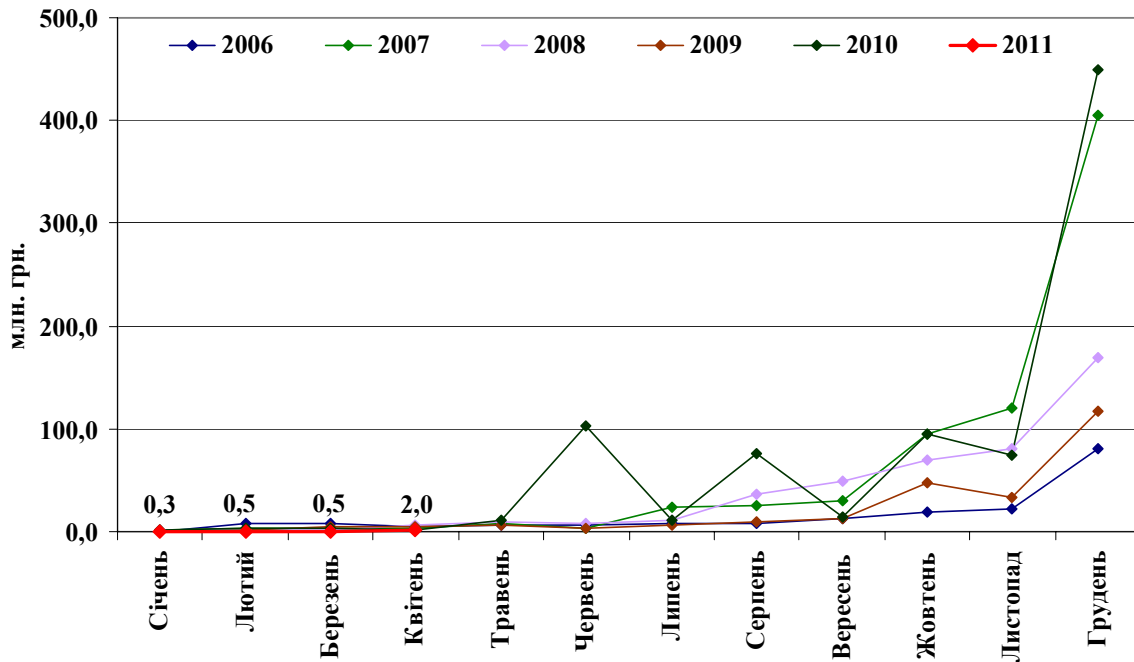
Графік 49

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на охорону навколишнього природного середовища за 2006–2011 роки



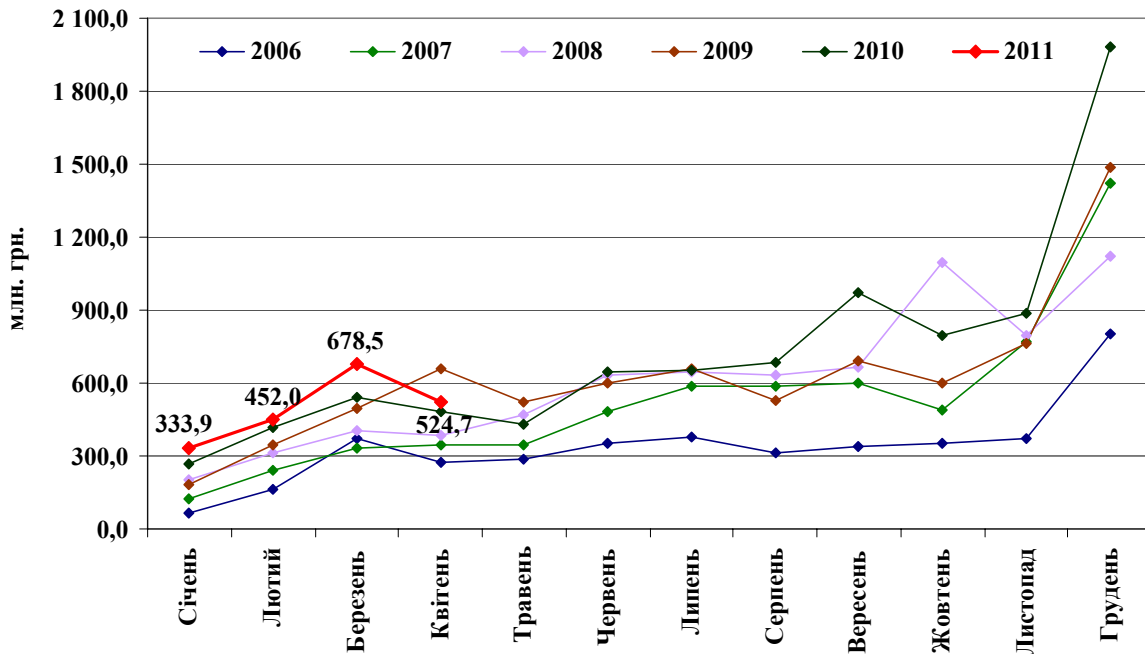
Графік 50

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на житлово-комунальне господарство за 2006–2011 роки



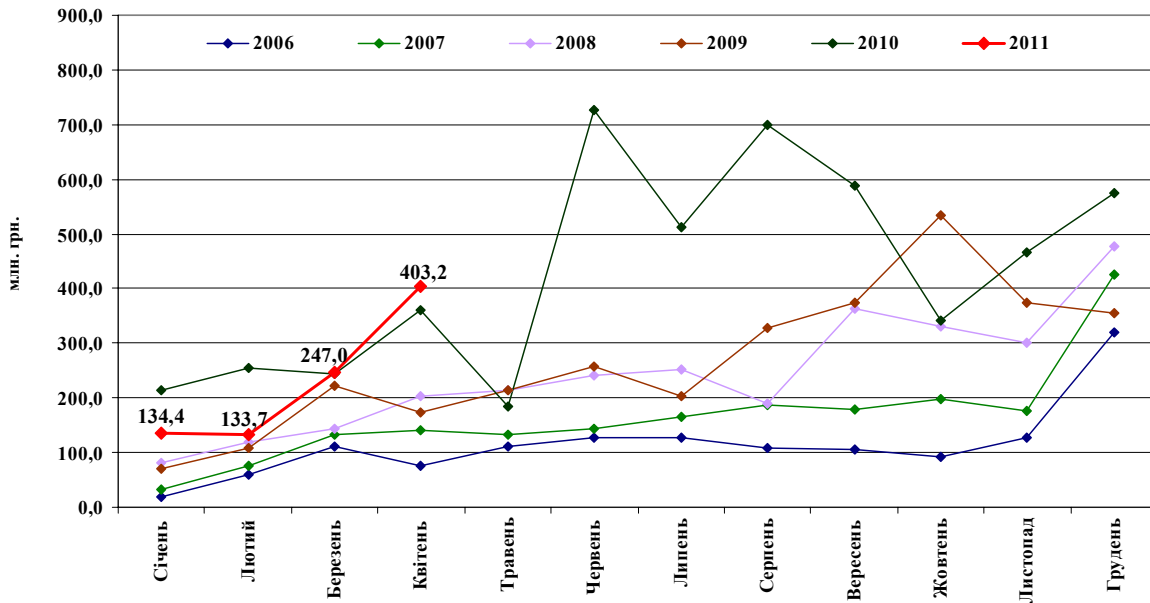
Графік 51

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на охорону здоров'я за 2006–2011 роки



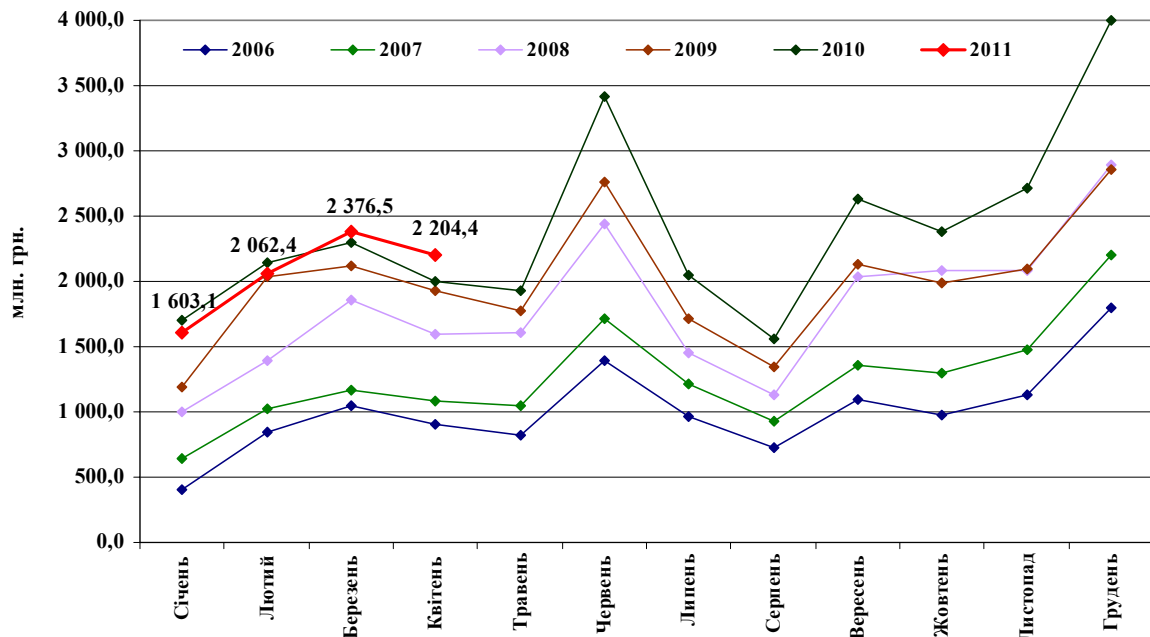
Графік 52

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на духовний та фізичний розвиток за 2006–2011 роки



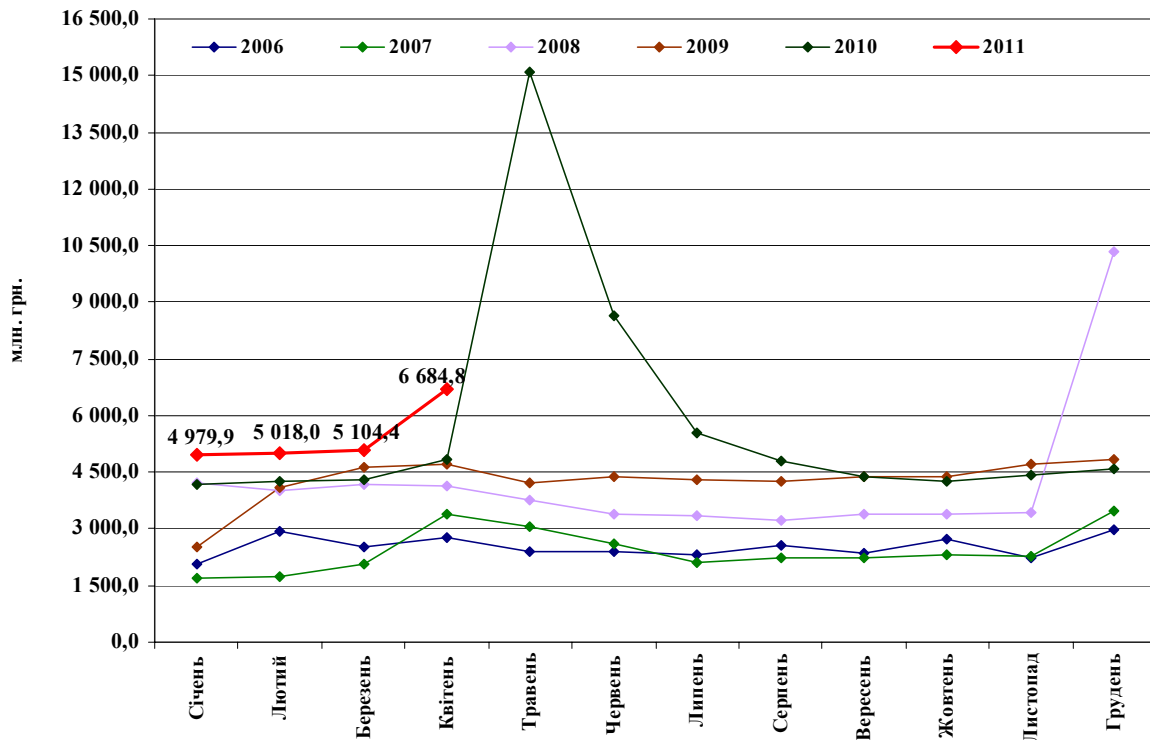
Графік 53

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на освіту за 2006–2011 роки



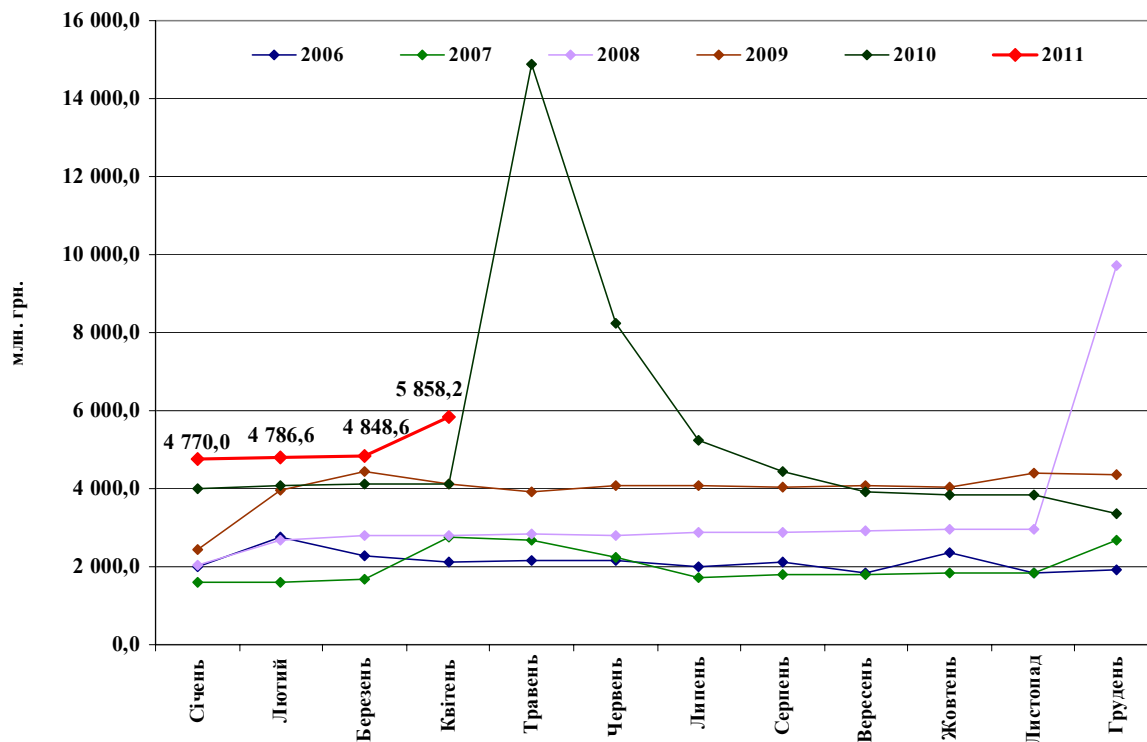
Графік 54

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на соціальний захист та соціальне забезпечення за 2006–2011 роки



Графік 55

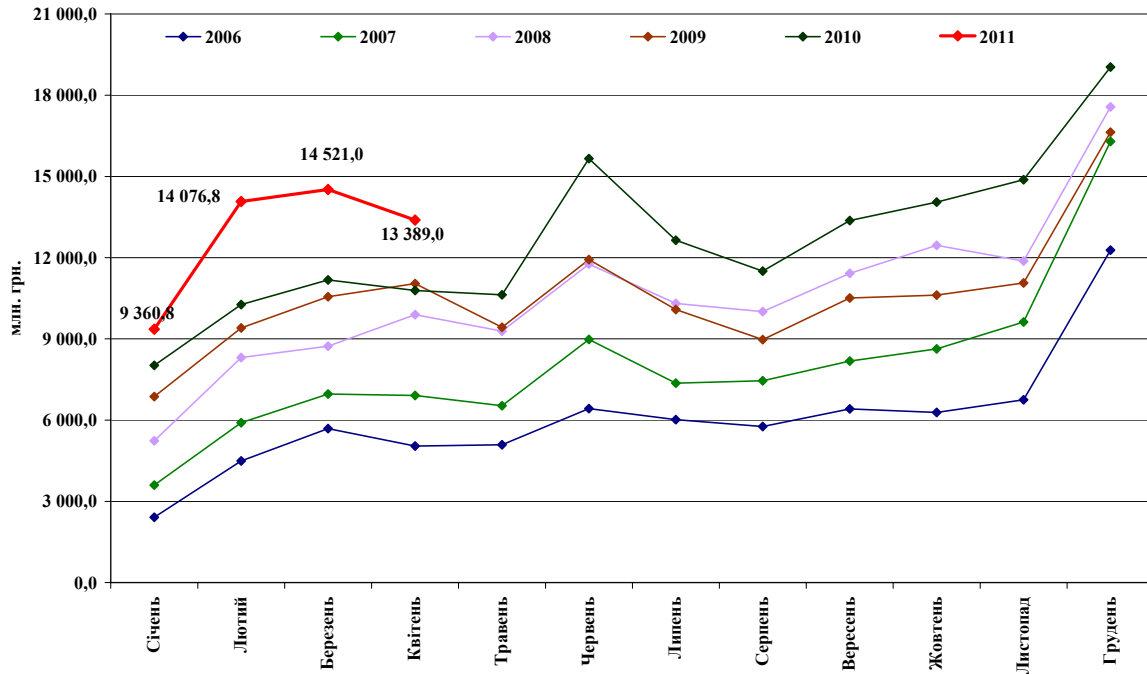
Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на соціальний захист пенсіонерів за 2006–2011 роки



Видатки місцевих бюджетів

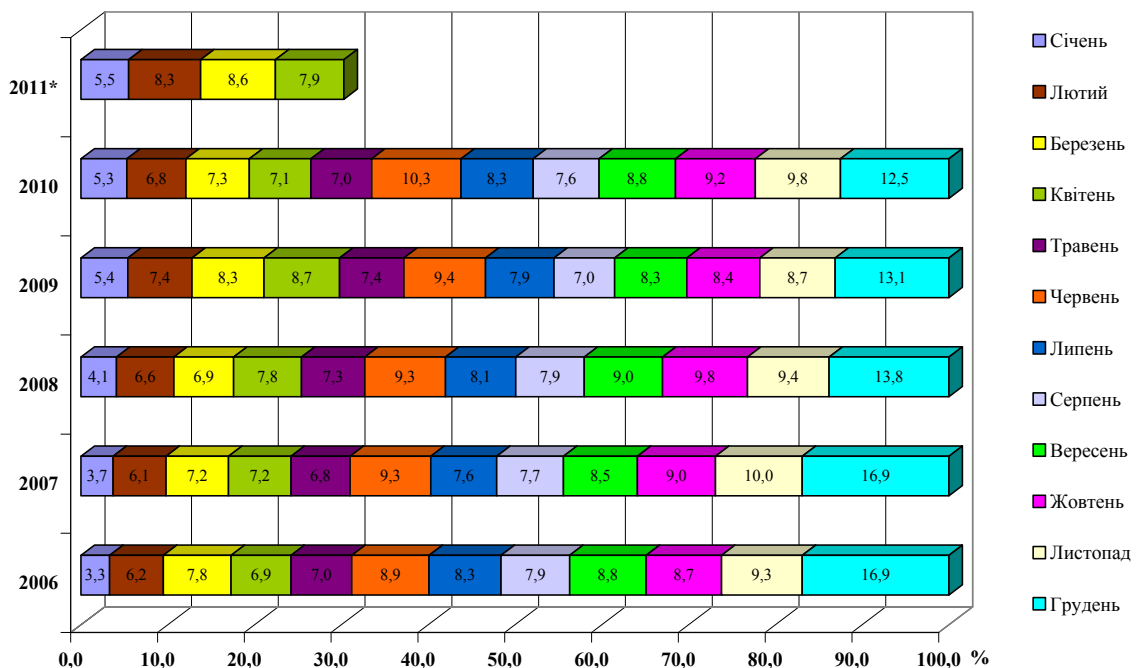
Графік 56

Динаміка щомісячних фактичних видатків місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за 2006–2011 роки



Діаграма 25

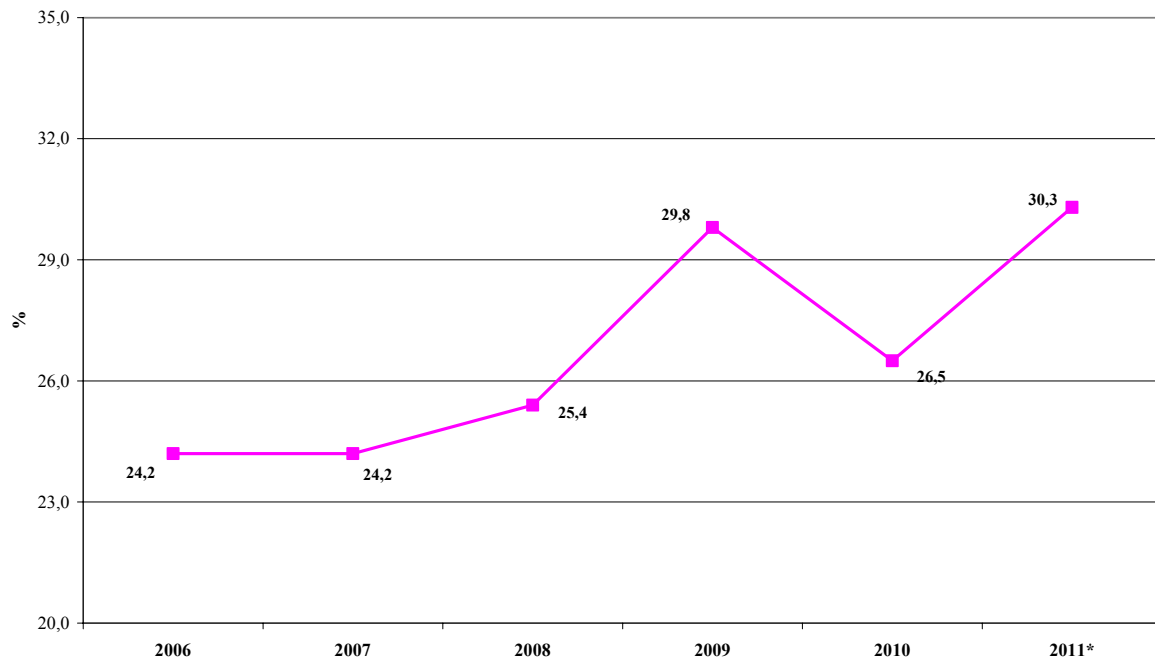
Динаміка часток щомісячних видатків місцевих бюджетів у річному обсязі за 2006–2011 роки



* Частка видатків визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

Графік 57

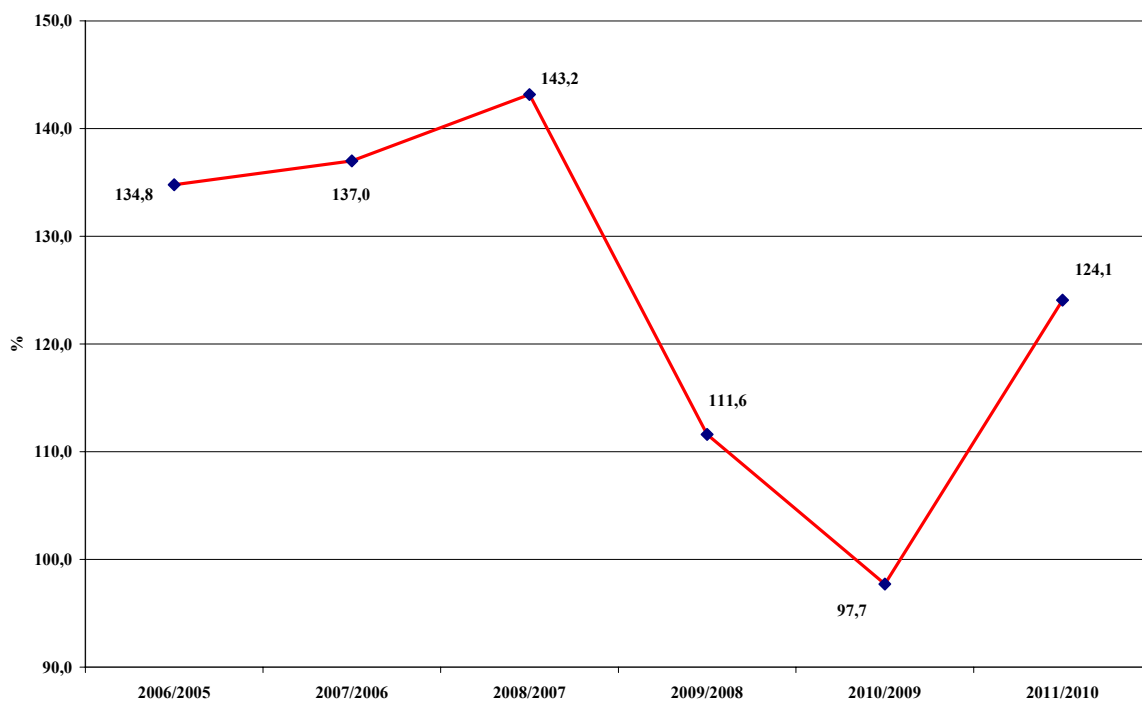
Динаміка частки видатків місцевих бюджетів у річному обсязі за січень – квітень 2006–2011 років



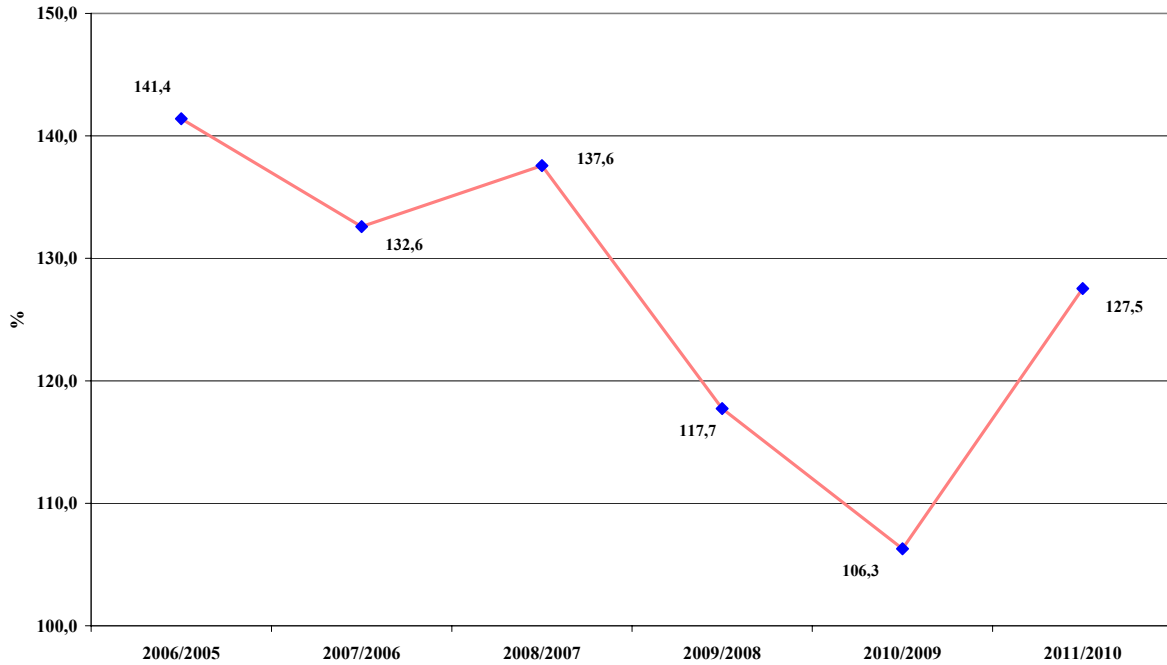
* Частка видатків визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

Графік 58

Динаміка темпу зростання видатків місцевих бюджетів за квітень 2006–2011 років

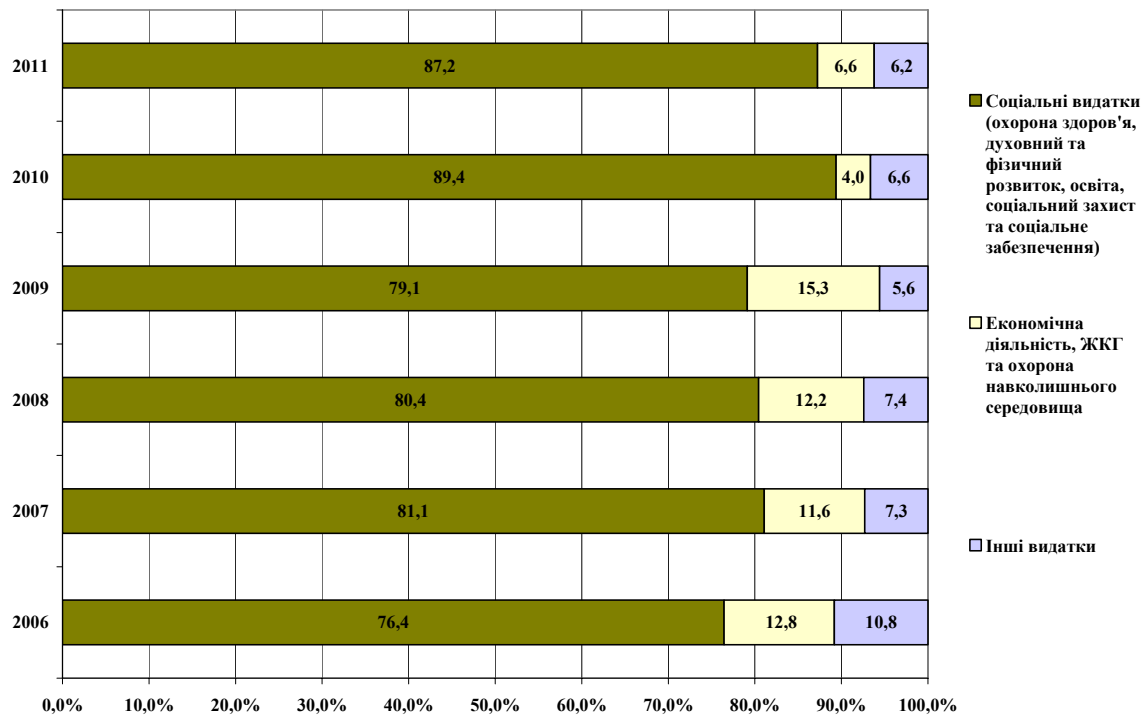


Динаміка темпу зростання видатків місцевих бюджетів за січень – квітень 2006–2011 років



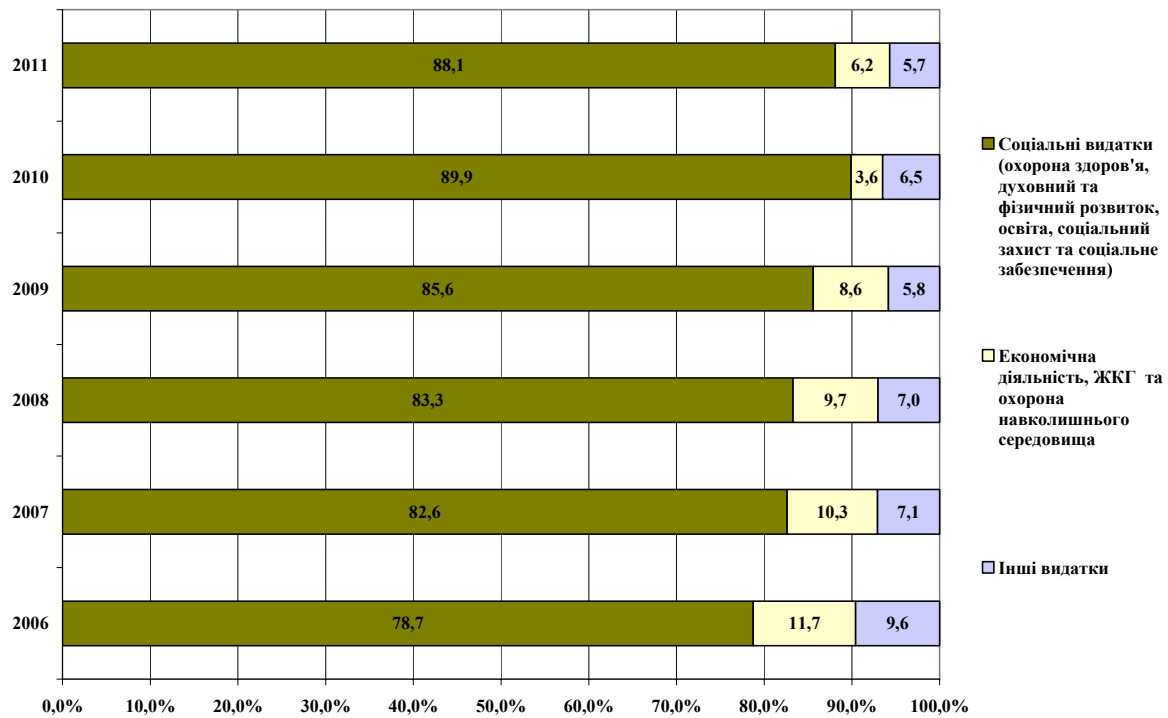
Діаграма 26

Динаміка структури видатків місцевих бюджетів у квітні 2006–2011 років



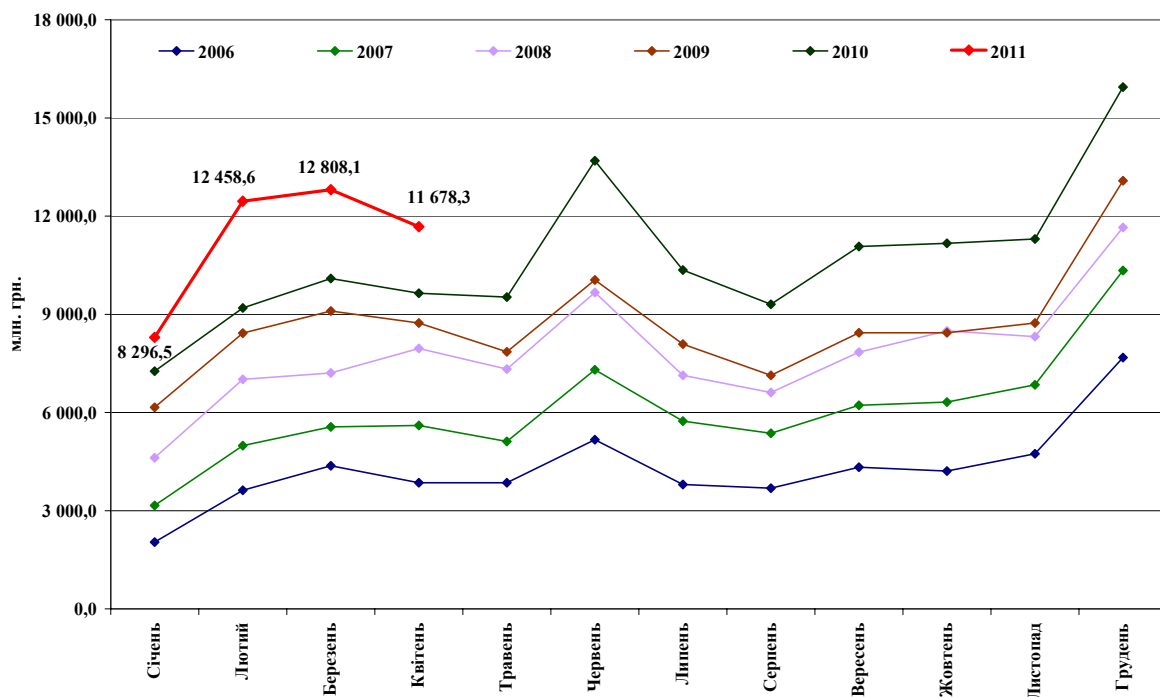
Діаграма 27

Динаміка структури витратків місцевих бюджетів у січні – квітні 2006–2011 років



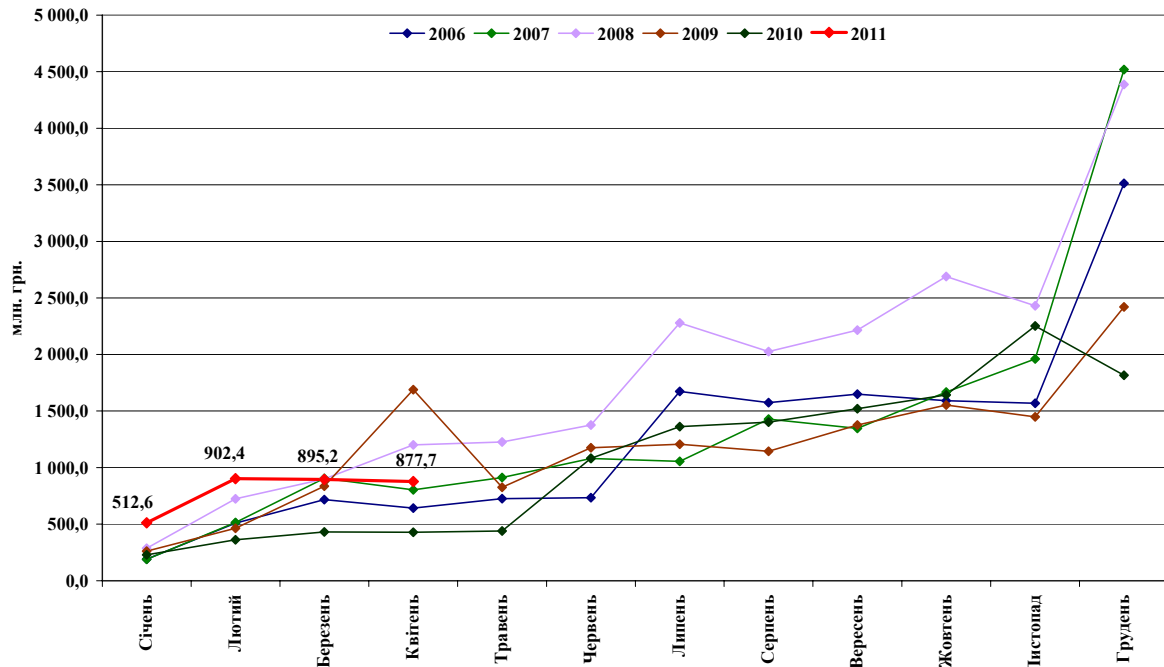
Графік 60

Динаміка щомісячних соціальних витратків місцевих бюджетів (на охорону здоров'я, освіту, духовний та фізичний розвиток, соціальний захист та соціальне забезпечення) за 2006–2011 роки



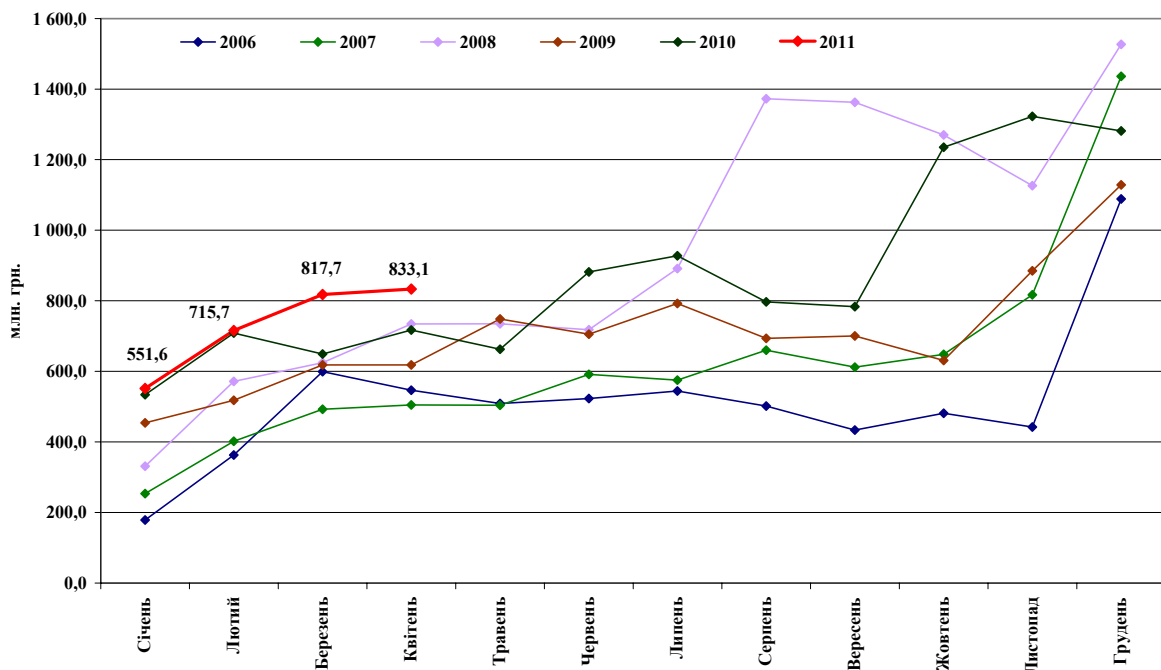
Графік 61

Динаміка щомісячних видатків місцевих бюджетів на економічну діяльність, ЖКГ та охорону навколишнього середовища за 2006–2011 роки



Графік 62

Динаміка щомісячних інших видатків місцевих бюджетів за 2006–2011 роки



Тенденції розвитку банківської системи України

Банківська система України протягом січня – квітня 2011 року характеризувалася:

- **проведенням НБУ** жорсткої грошово-кредитної політики та заходів з метою обмеження тиску на валютний курс і **проведенням банками** більш гнучкої процентної політики;
- **достатнім** рівнем ліквідності банківської системи, незначним попитом на операції рефінансування та зростанням обсягу готівки поза банками;
- **продовженням позитивної** тенденції до приросту коштів клієнтів як у національній, так і в іноземній валютах та одночасним **зменшенням** вартості депозитів;
- **приростом** обсягів кредитного портфеля юридичних осіб;
- **зниженням** частки іноземного капіталу у банківській системі України (на 1,6 %) до 39,9%;
- **незначним зростанням** частки простроченої заборгованості (на 0,05%) до 11,07% від загального обсягу кредитного портфеля клієнтів.

Станом на 1 травня 2011 року ліцензію Національного банку України на здійснення банківських операцій мали 177 банків. У стані ліквідації перебуває 18 банків, з них 17 банків ліквідується за рішеннями Національного банку України, 1 – за рішеннями господарських (арбітражних) судів. У 5-ти банках продовжує працювати тимчасова адміністрація.

Протягом січня – квітня 2011 року у банків не було проблем з ліквідністю. У поточному році обсяги операцій з рефінансування були незначними. Так, приріст цих операцій у квітні становив лише 19,5 млн. грн., а їх обсяг з початку року – 27,4 млн. грн. Обсяг повернення заборгованості за раніше наданими кредитами рефінансування у квітні склав 0,9 млрд. грн. (з початку року – 4,7 млрд. грн.).

Обсяг обов'язкових резервів, сформованих банками у квітні, становив 12,9 млрд. грн., із них на окремий рахунок у Національному банку України перераховано 7,4 млрд. грн.

Протягом квітня 2011 року обсяг загальних активів банківської системи збільшився: порівняно з березнем 2011 року вони зросли на 2,3 % та склали 1 176,0 млрд. грн.

Банки мають таку структуру загальних активів. Готівкові кошти, банківські метали та кошти в Національному банку – 4,7% від суми загальних активів, залишки коштів на коррахунках, що відкриті в інших банках, – 7,3 %, кредитні операції – 66,3 %, вкладення в цінні папери – 8,7 %, дебіторська заборгованість – 3,3 %, основні засоби та нематеріальні активи – 4,4 %, нараховані доходи до отримання – 4,4 %, інші активи – 0,9 %.

В аналізованому періоді мало місце зростання обсягу кредитного портфеля клієнтів до 752,0 млрд. грн.

Станом на 1 травня 2011 року обсяг кредитного портфеля юридичних осіб склав 549,3 млрд. грн., або 73,0 % від загального обсягу кредитного портфеля клієнтів. Загальний обсяг кредитів, наданих юридичним особам, у квітні збільшився порівняно з березнем 2011 року на 8,2 млрд. грн. (або на 1,5 %). У квітні спостерігалось зростання кредитного портфеля юридичних осіб як у національній валюті (на 2,9 млрд. грн.), так і в іноземній валюті (на 0,64 млрд. дол. США).

Обсяг кредитного портфеля фізичних осіб станом на 1 травня 2011 року склав 202,7 млрд. грн., або 27,0 % від загального обсягу кредитного портфеля клієнтів. Загальний обсяг кредитів, наданих фізичним особам, у квітні незначно виріс порівняно з березнем 2011 року на 0,7 млрд. грн. (або на 0,3 %). Темпи погашення кредитного портфеля фізичних осіб все ще перевищують темпи приросту нових видач. Слід зазначити, що негативна динаміка кредитного портфеля фізичних осіб у квітні 2011 року мала місце тільки для портфеля у іноземній валюті (–0,14 млрд. дол. США). У національній валюті спостерігався позитивний приріст обсягом +1,7 млн. грн., або +2,7 %.

Станом на 1 травня 2011 року депозитний портфель суб'єктів господарювання склав 159,6 млрд. грн., або 18,2 % загального обсягу зобов'язань, а депозитний портфель фізичних осіб – 290,9 млрд. грн., або 33,3 %.

Загальний обсяг коштів, залучених від юридичних осіб, у квітні порівняно з березнем збільшився на 8,1 млрд. грн., або на 5,3 %. Якщо розглядати валютну структуру, то нарощування обсягів відбулося за рахунок зростання обсягів депозитів як у національній валюті (на 4,6 млрд. грн.), так і в іноземній валюті (на 0,43 млрд. дол. США).

Загальний обсяг коштів, залучених від фізичних осіб, у квітні зріс порівняно з березнем 2011 року на 3,3 млрд. грн., або на 1,1 %. Це відбулося за рахунок зростання обсягів коштів як у національній валюті (на 1,6 млрд. грн.), так і в іноземній (на 0,2 млрд. дол. США).

За ознакою строковості банки мають таку структуру коштів населення: строкові кошти складають 219,3 млрд. грн., або 75,6 % від загальної суми коштів населення, а кошти на вимогу – 70,8 млрд. грн., або 24,4 %.

Обсяг готівки поза банками у квітні збільшився на 3,2 % (з початку року – на 1,2 %) до 185,2 млрд. грн.

Зростання ресурсної бази банків відповідним чином позначилося на динаміці грошової маси, обсяг якої у квітні збільшився на 2,8 % (з початку року – на 6,8 %) до 638,7 млрд. грн. Обсяг монетарної бази у квітні збільшився на 2,7 % (з початку року – на 1,7 %) до 229,5 млрд. грн.

Обсяг коррахунків банків у квітні зменшився на 1,2 % (з початку року збільшився на 14,9 %) до 19,2 млрд. грн.

Високий рівень ліквідності банків (про що свідчить відсутність попиту на кредити рефінансування) сприяв зниженню вартості коштів. Середньозважена вартість депозитів у національній валюті у квітні становила 6,0 % порівняно з 6,5 % у березні, а в іноземній валюті – залишилась на рівні 5,4–5,5 %. Середньозважена ставка за кредитами у національній валюті за аналізований період майже не змінилась і становила 13,1 %, а в іноземній валюті зменшилась з 10,4 % до 10,1 %. На міжбанківському кредитному ринку середньозважена вартість коштів у квітні незначно зменшилась і становила 3,0 %.

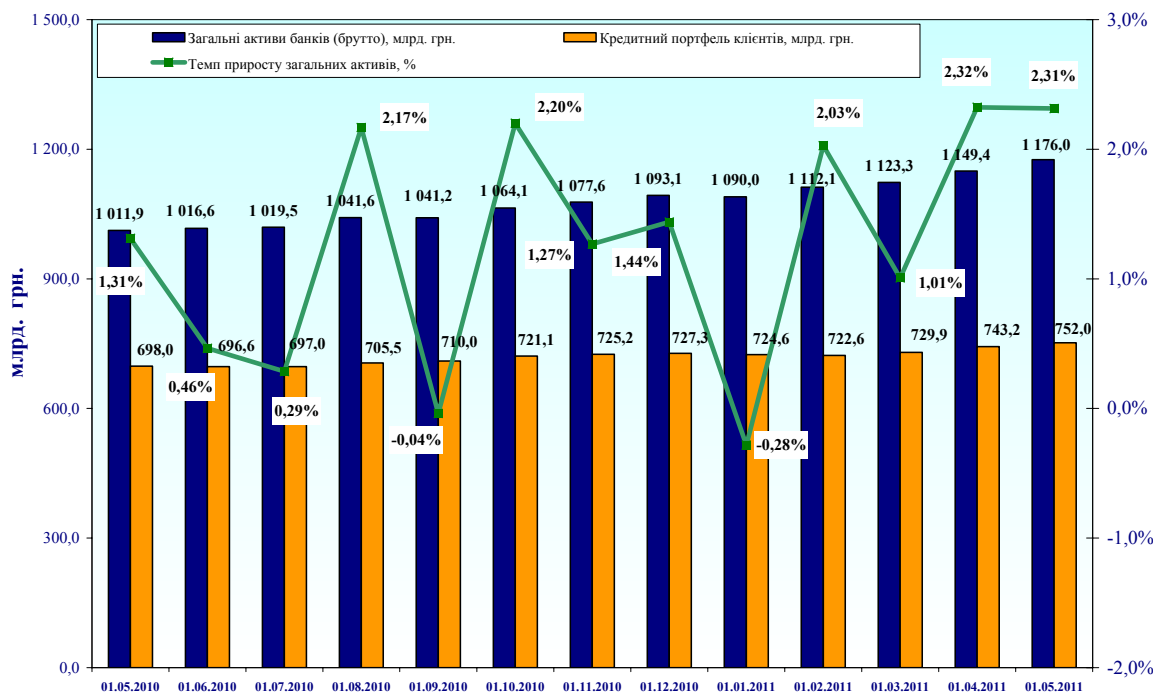
Власний капітал банків за чотири місяці 2011 року зріс на 5,9 % та станом на 1 травня 2011 року складає 145,8 млрд. грн., або 14,3 % пасивів банків. Спlachений зареєстрований статутний капітал збільшився на 4,9% до 153,0 млрд. грн.

У квітні частка іноземного капіталу у банківській системі України скоротилась на 1,6 % і становить 39,9 %. Загальна кількість банків з іноземним капіталом склала 54 банки (30,5 % від загальної кількості діючих банків в Україні). З них 20 банків –зі 100 % часткою іноземного капіталу (або 11,3 %).

Банківська система

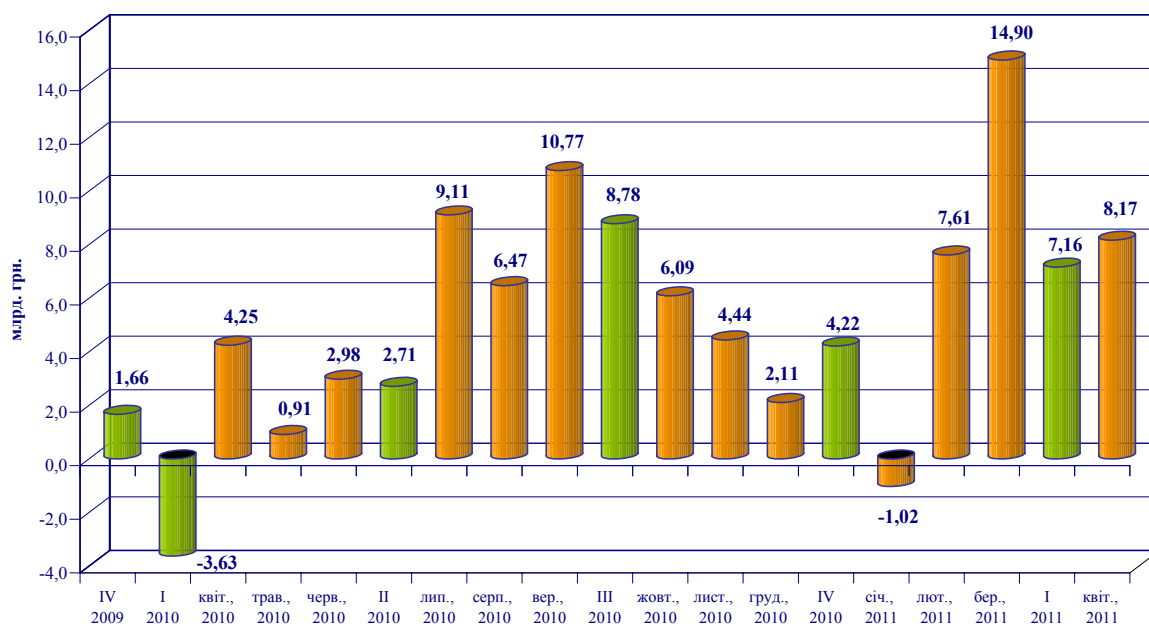
Діаграма 28

Динаміка обсягів загальних активів та кредитного портфеля клієнтів банківської системи України у 2010–2011 роках



Діаграма 29

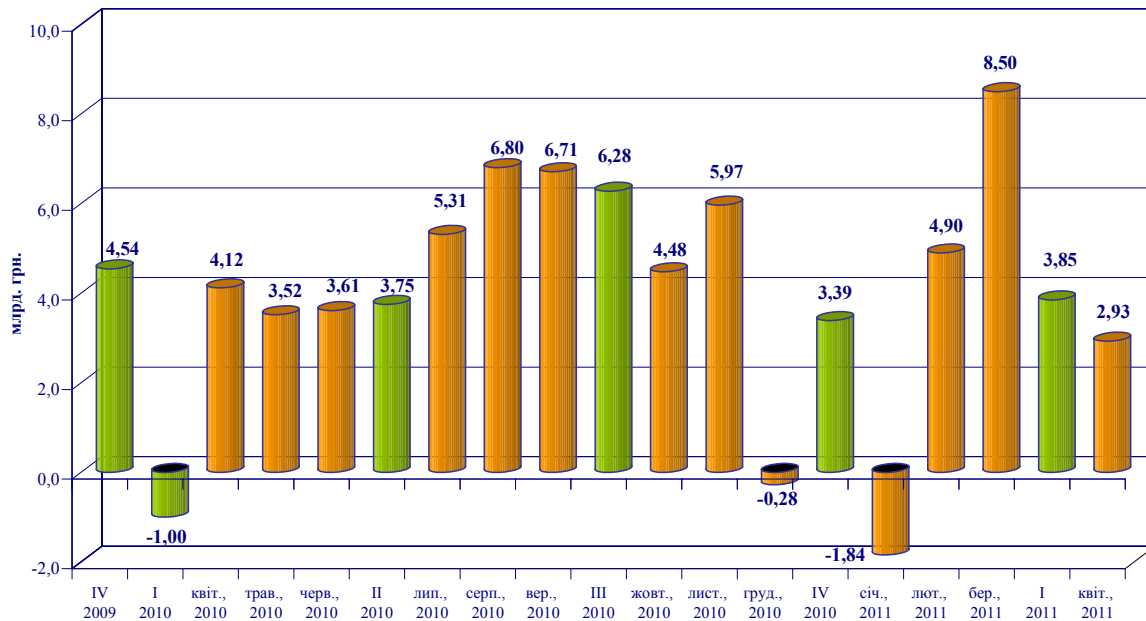
Зміна обсягу кредитного портфеля юридичних осіб



Показник	01.05.10	01.06.10	01.07.10	01.08.10	01.09.10	01.10.10	01.11.10	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11
Кредитний портфель юридичних осіб, млрд. грн.	476,72	477,63	480,61	489,72	496,19	506,96	513,05	517,49	519,60	518,58	526,19	541,09	549,26
Темп приросту кредитного портфеля юридичних осіб, %	0,90	0,19	0,62	1,90	1,32	2,17	1,20	0,87	0,41	-0,20	1,47	2,83	1,51

Діаграма 30

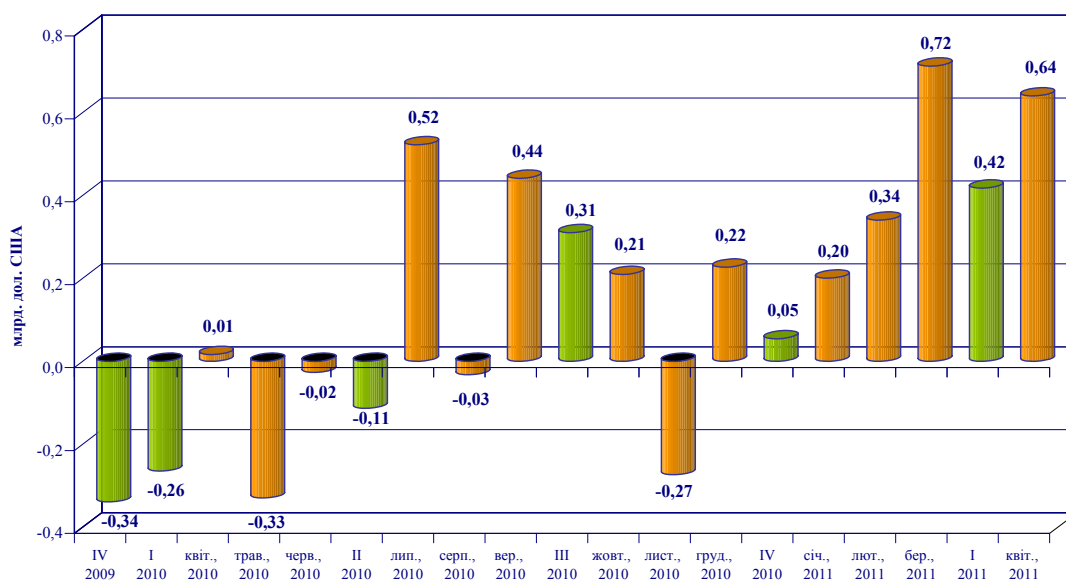
Зміна обсягу кредитного портфеля юридичних осіб у національній валюті



Показник	01.05.10	01.06.10	01.07.10	01.08.10	01.09.10	01.10.10	01.11.10	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11
Кредитний портфель юридичних осіб у національній валюті, млрд. грн.	288,40	291,92	295,53	300,84	307,64	314,35	318,83	324,80	324,52	322,68	327,58	336,08	339,01
Темп приросту кредитного портфеля юридичних осіб у національній валюті, %	1,45	1,22	1,24	1,80	2,26	2,18	1,42	1,87	-0,08	-0,57	1,52	2,59	0,87

Діаграма 31

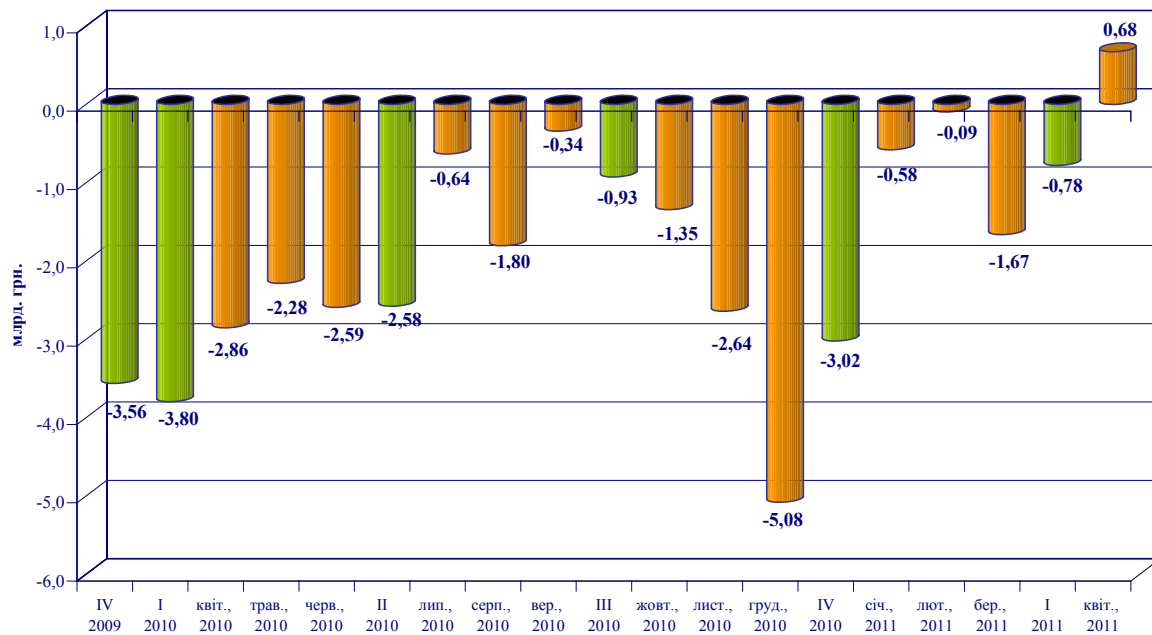
Зміна обсягу кредитного портфеля юридичних осіб в іноземній валюті



Показник	01.05.10	01.06.10	01.07.10	01.08.10	01.09.10	01.10.10	01.11.10	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11
Кредитний портфель юридичних осіб у іноземній валюті, млрд. дол. США	23,76	23,43	23,41	23,93	23,90	24,34	24,55	24,28	24,50	24,70	25,04	25,76	26,40
Темп приросту кредитного портфеля юридичних осіб в іноземній валюті, %	0,07	-1,39	-0,34	2,05	-0,18	2,15	0,84	-0,78	1,24	0,42	1,39	3,22	2,56

Діаграма 32

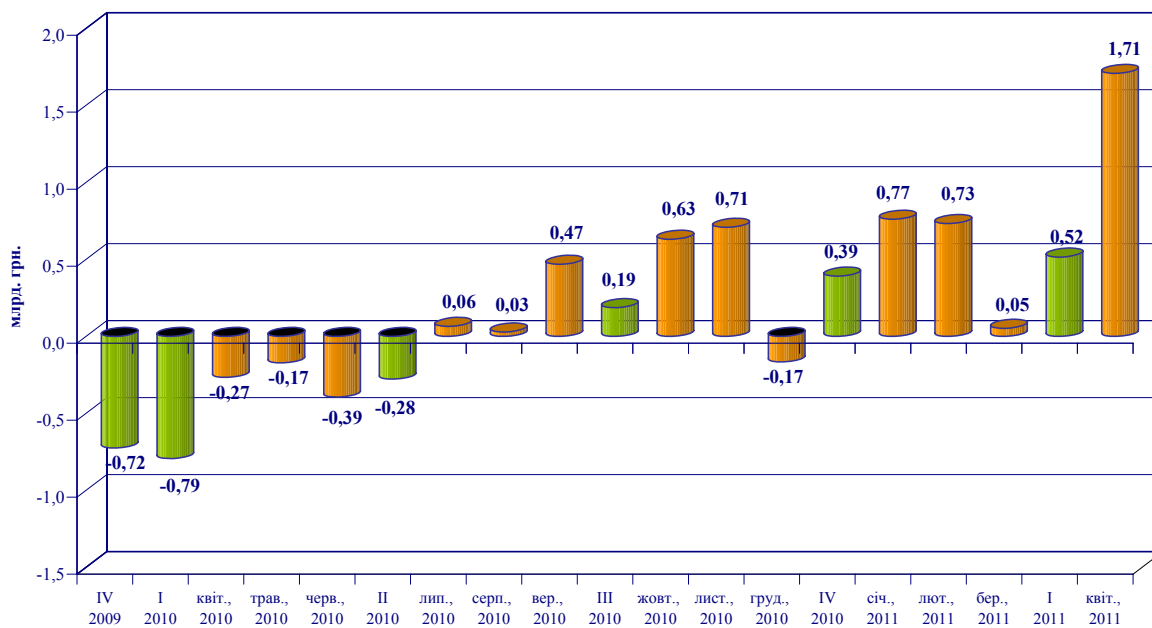
Зміна обсягу кредитного портфеля фізичних осіб



Показник	01.05.10	01.06.10	01.07.10	01.08.10	01.09.10	01.10.10	01.11.10	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11
Кредитний портфель фізичних осіб, млрд. грн.	221,12	218,84	216,25	215,61	213,81	213,47	212,12	209,48	204,40	203,82	203,73	202,06	202,74
Темп приросту кредитного портфеля фізичних осіб, %	-1,27	-1,03	-1,18	-0,29	-0,84	-0,16	-0,63	-1,25	-2,42	-0,28	-0,05	-0,82	0,33

Діаграма 33

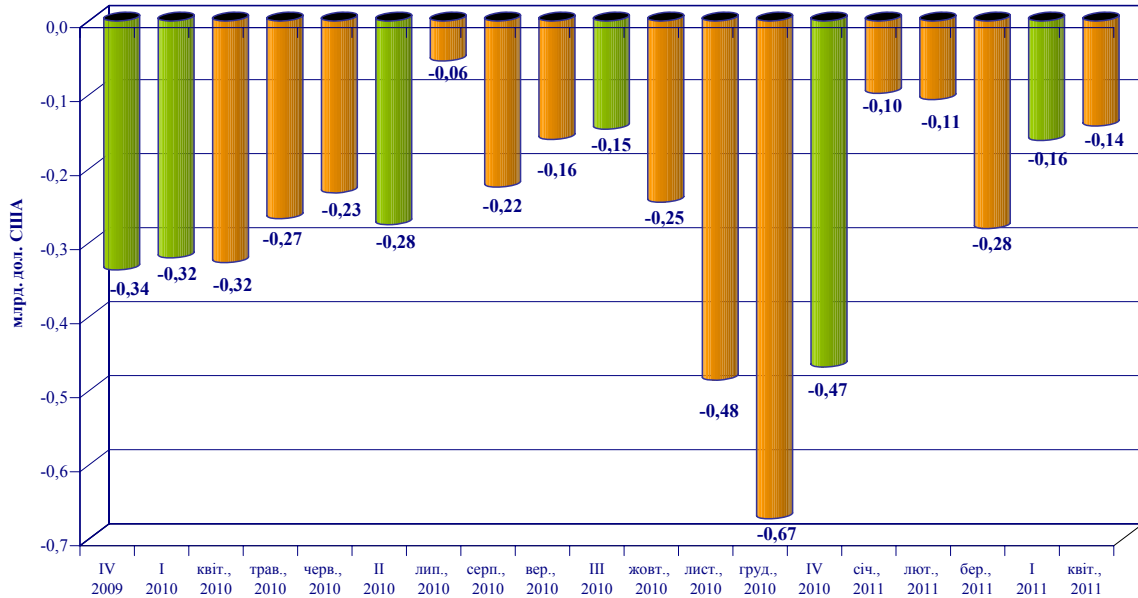
Зміна обсягу кредитного портфеля фізичних осіб у національній валюті



Показник	01.05.10	01.06.10	01.07.10	01.08.10	01.09.10	01.10.10	01.11.10	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11
Кредитний портфель фізичних осіб у національній валюті, млрд. грн.	60,99	60,82	60,43	60,49	60,52	60,99	61,62	62,33	62,16	62,93	63,66	63,71	65,42
Темп приросту кредитного портфеля фізичних осіб у національній валюті, %	-0,43	-0,28	-0,65	0,11	0,05	0,77	1,03	1,15	-0,27	1,22	1,16	0,08	2,68

Діаграма 34

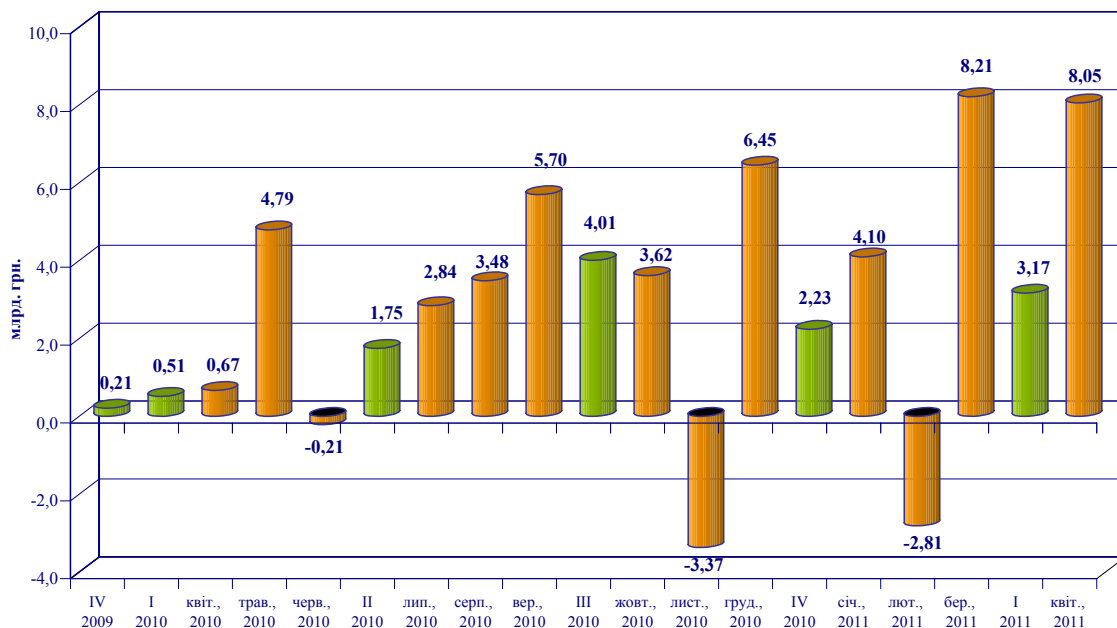
Зміна обсягу кредитного портфеля фізичних осіб в іноземній валюті



Показник	01.05.10	01.06.10	01.07.10	01.08.10	01.09.10	01.10.10	01.11.10	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11
Кредитний портфель фізичних осіб у іноземній валюті, млрд. дол. США	20,21	19,94	19,71	19,65	19,43	19,27	19,02	18,54	17,87	17,77	17,66	17,38	17,24
Темп приросту кредитного портфеля фізичних осіб в іноземній валюті, %	-1,59	-1,32	-1,39	-0,45	-1,18	-0,53	-1,29	-2,23	-3,34	-0,94	-0,59	-1,22	-0,75

Діаграма 35

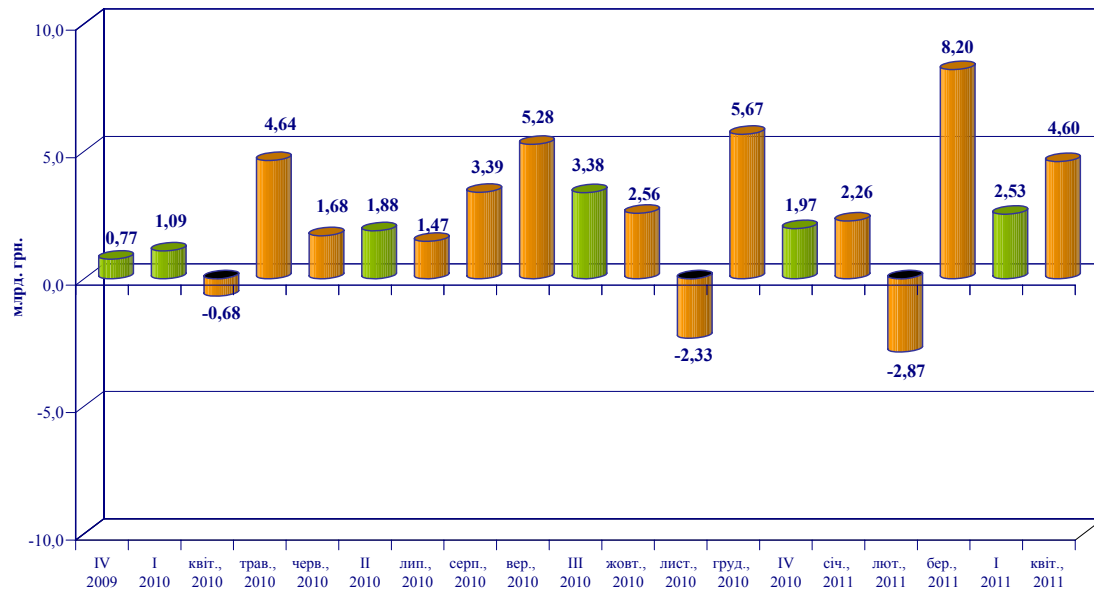
Зміна обсягу депозитного портфеля юридичних осіб



Показник	01.05.10	01.06.10	01.07.10	01.08.10	01.09.10	01.10.10	01.11.10	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11
Депозитний портфель юридичних осіб, млрд. грн.	118,76	123,55	123,34	126,18	129,66	135,36	138,98	135,61	142,06	146,16	143,35	151,56	159,61
Темп приросту депозитного портфеля юридичних осіб, %	0,56	4,03	-0,17	2,31	2,76	4,39	2,67	-2,42	4,76	2,88	-1,92	5,73	5,31

Діаграма 36

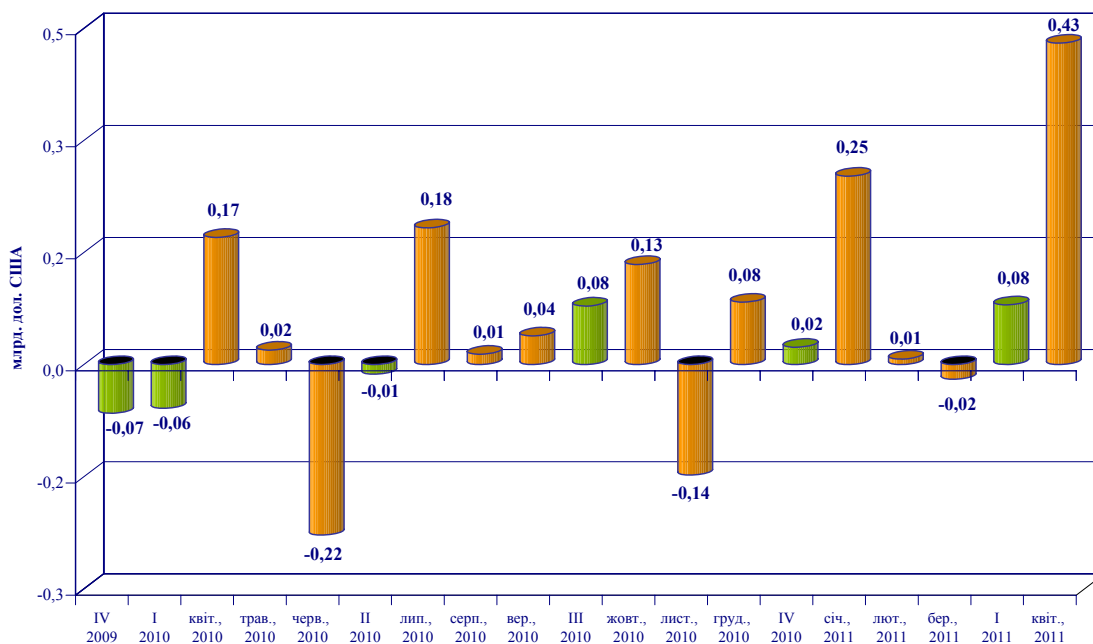
Зміна обсягу депозитного портфеля юридичних осіб у національній валюті



Показник	01.05.10	01.06.10	01.07.10	01.08.10	01.09.10	01.10.10	01.11.10	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11
Депозитний портфель юридичних осіб у національній валюті, млрд. грн.	77,59	82,23	83,91	85,38	88,77	94,05	96,61	94,28	99,95	102,21	99,34	107,54	112,14
Темп приросту депозитного портфеля юридичних осіб у національній валюті, %	-0,87	5,97	2,05	1,75	3,97	5,94	2,73	-2,41	6,01	2,27	-2,81	8,26	4,27

Діаграма 37

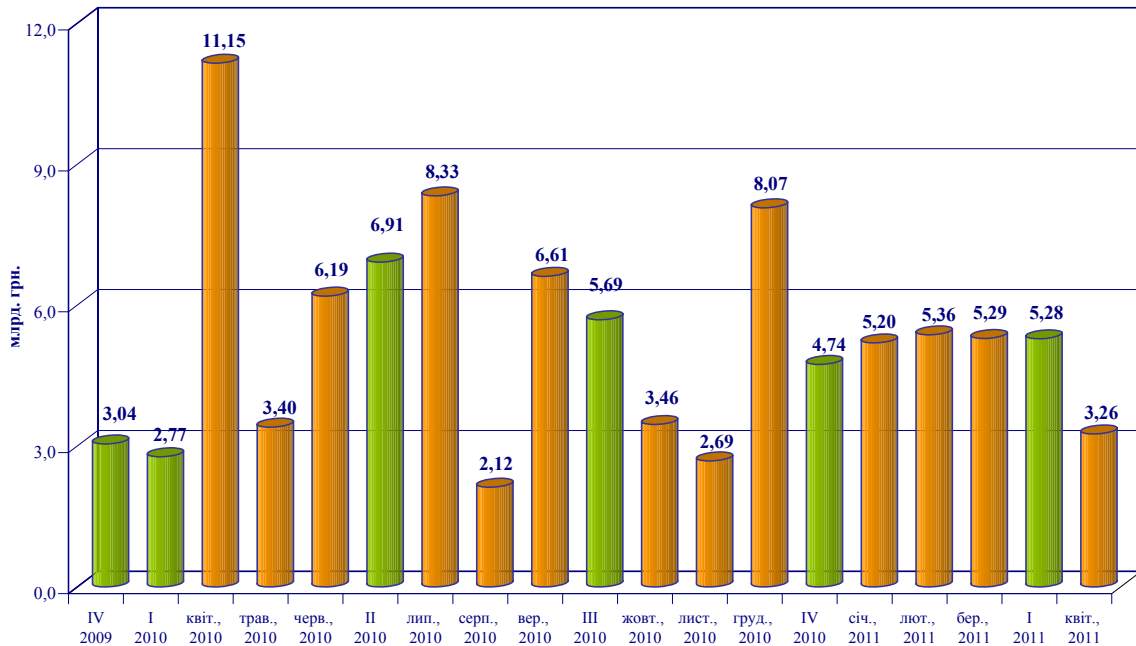
Зміна обсягу депозитного портфеля юридичних осіб в іноземній валюті



Показник	01.05.10	01.06.10	01.07.10	01.08.10	01.09.10	01.10.10	01.11.10	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11
Депозитний портфель юридичних осіб у іноземній валюті, млрд. дол. США	5,19	5,21	4,99	5,17	5,18	5,22	5,35	5,21	5,29	5,54	5,55	5,53	5,96
Темп приросту депозитного портфеля юридичних осіб в іноземній валюті, %	3,39	0,37	-4,60	3,49	0,23	1,04	2,54	-2,44	1,91	4,35	0,14	0,01	7,85

Діаграма 38

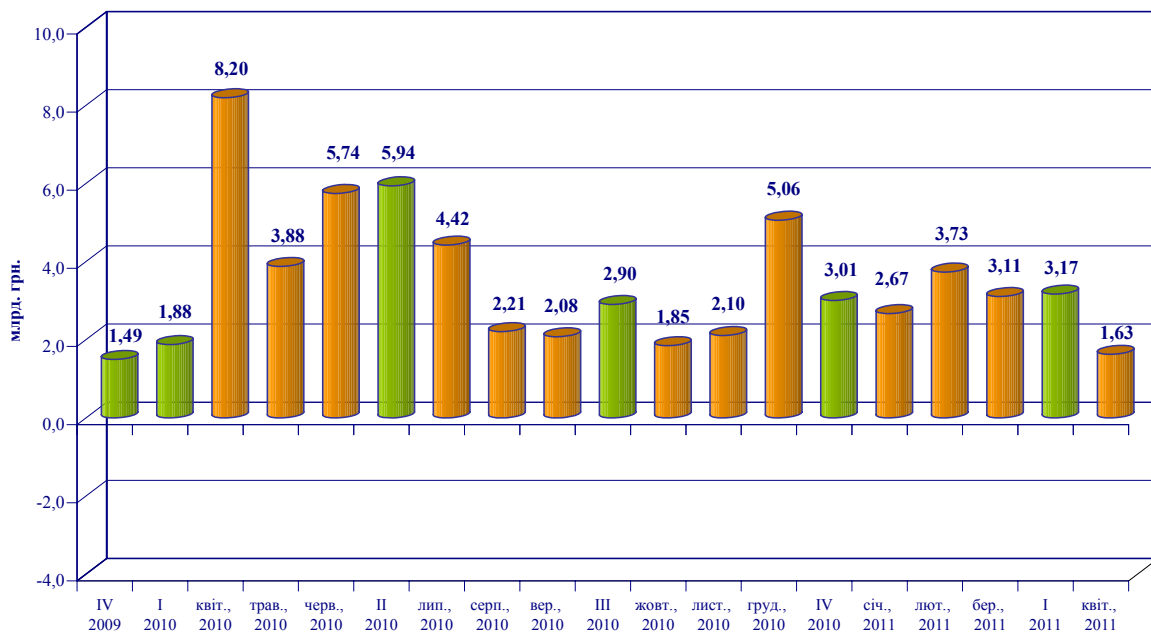
Зміна обсягу депозитного портфеля фізичних осіб



Показник	01.05.10	01.06.10	01.07.10	01.08.10	01.09.10	01.10.10	01.11.10	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11
Депозитний портфель фізичних осіб, млрд. грн.	230,92	234,32	240,51	248,84	250,96	257,57	261,03	263,72	271,79	276,99	282,35	287,64	290,90
Темп приросту депозитного портфеля фізичних осіб, %	5,07	1,47	2,64	3,46	0,85	2,64	1,34	1,03	3,06	1,91	1,94	1,87	1,13

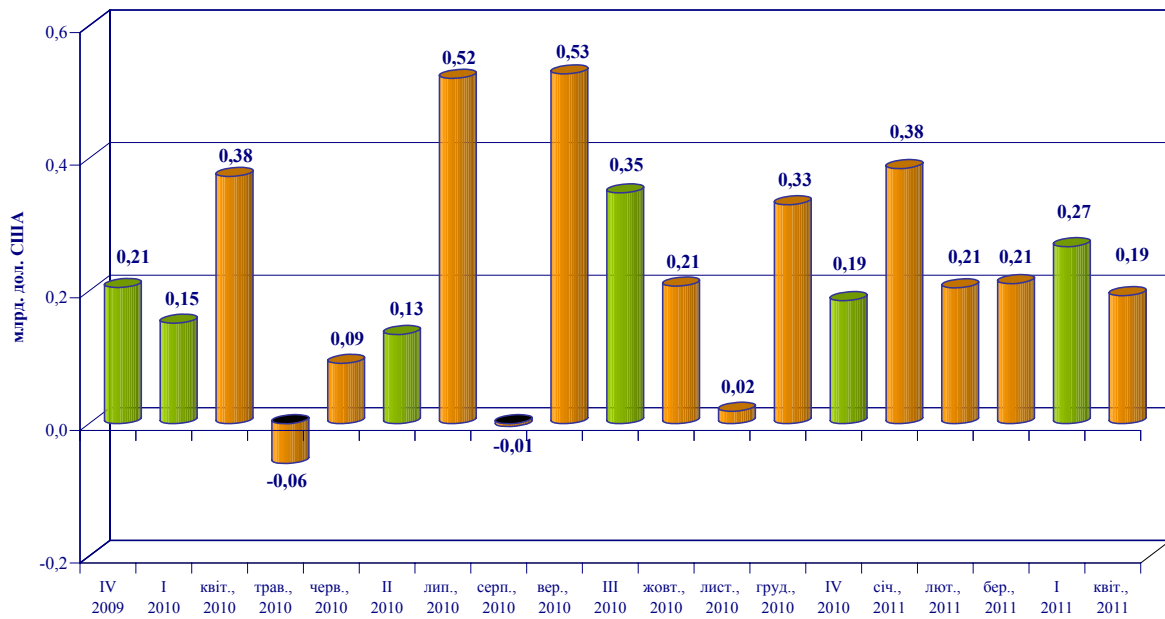
Діаграма 39

Зміна обсягу депозитного портфеля фізичних осіб у національній валюті



Показник	01.05.10	01.06.10	01.07.10	01.08.10	01.09.10	01.10.10	01.11.10	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11
Депозитний портфель фізичних осіб у національній валюті, млрд. грн.	112,63	116,51	122,25	126,67	128,88	130,96	132,81	134,91	139,97	142,64	146,37	149,48	151,11
Темп приросту депозитного портфеля фізичних осіб у національній валюті, %	7,85	3,44	4,93	3,62	1,74	1,61	1,41	1,59	3,75	1,91	2,62	2,12	1,09

Зміна обсягу депозитного портфеля фізичних осіб в іноземній валюті



Показник	01.05.10	01.06.10	01.07.10	01.08.10	01.09.10	01.10.10	01.11.10	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11
Депозитний портфель фізичних осіб у іноземній валюті, млрд. дол. США	14,93	14,87	14,96	15,48	15,47	16,00	16,21	16,23	16,56	16,94	17,15	17,36	17,55
Темп приросту депозитного портфеля фізичних осіб в іноземній валюті, %	2,56	-0,40	0,38	3,30	-0,07	3,72	1,27	0,45	2,34	1,92	1,22	1,61	1,18